

འབྲུམ་དང་ཉི་མེ་ཁྲི་ལྷ་སྟོང་པ་དང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསུམ་
 རོན་མཐུན་པར་མངོན་ཏེ་གས་བརྒྱད་དུ་
 བསྟན་པ་བཞུགས་སོ། །

ཕྱམ་གསུམ་རོན་བརྒྱད་དུ་མཐུན་པ།

། རྩེ་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། །། ེ
 མཇེད་པ་ལོ། བཞི་ཏ་ཆེན་པོ་སྤྲི་ཏེ་རྩྭ་ན་གྱི་ཉི།

དཀར་ཆག

ཕྱིན་ཐེང་།	III
ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་དུ་མ་བྱུན་པ།	2
དབར་བྱང་སྟོན་ཆོག་།	163

སྟོན་སྒྲེང་།

རྟེན་འབྲུང་རང་དབང་འདོམས་མཛད་ཐུབ་དབང་དང་།
རྒྱལ་ཆབ་ཆེན་པོ་མི་པམ་བྱམས་པ་མགོན།
འཕགས་སེང་ལ་སོགས་ཤེར་བྱིན་འགྲེལ་མཛད་ཀྱི།
མཁས་བྱུང་ལོ་བཤ་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་འདུད།

ཆོས་ལྡན་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སྐྱེ་འགོ་ཡི།
སྐུབས་ཀྱི་དམ་པ་འཕགས་མཆོག་མིའི་རྣམ་རོལ།
བྱམས་དང་སྟོང་རྩེས་འཛམ་གླིང་དབང་བསྐྱར་མཁན།
མགོན་དེའི་ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་སྐྱེ་བོས་འདུད།

ཅེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ཐར་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་བྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་
བསྐྱོར་བ་དང་། དེ་ལས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་དོན་དངོས་
བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྤྲས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་དང་པོ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་དབུ་མ་
རིགས་པའི་ཆོགས་བྱུག་དང་། ཕྱི་མ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པ་
མགོན་པོས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་སོགས་མཛད་པ་དང་། འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་རྒྱ་གར་
མར་གྲགས་པ་ཉེར་གཅིག་གི་འབྲུལ་དེབ་ཅིག་སྤྲིག་འདུན་གྱི་བསམ་བས་ཀྱིན་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྲ་ལམ་བརྒྱད་(Adarshah)རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་མ་
དཔེ་ལག་སོན་བྱུང་བ་དང་། ད་ལམ་དགག་དབྱེའི་གྲུང་སངས་སྐུ་བས་དང་སྟབས་
བསྟུན་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་འབྲུལ་དེབ་རྣམས་ལེགས་པར་བྱུང་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་
ཟབ་མོའི་གཞུང་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་བཟུང་དང་བཟུང་འབྱུང་གི་རྒྱ་
ཆེའི་སྟོག་པ་པོ་རྣམ་པའི་སྟུན་ལམ་དུ་འབྲུལ་བྱུང་བ་དག་འབས་བཏུས།

རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་གྲངས་འདྲེན་ཙམ་གཟེགས་བདེའི་ཆེད་བཀོད་ན།
དེ་ལ་མདོ་རྒྱན་སྐུར་བའི་འགྲེལ་བ་དང་མདོ་རྒྱན་མ་སྐུར་བའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་མདོ་རྒྱན་སྐུར་བའི་འགྲེལ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ། ཉི་མེ་དང་སྐུར་བ་བཞི།
བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྐུར་བ་གསུམ། སྐུད་པ་དང་སྐུར་བ་གསུམ། འབྲུམ་རྒྱང་པ་
དང་སྐུར་བ་གཅིག ཡུམ་གསུམ་དང་སྐུར་བ་གཅིག་བཅས་བཅུ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ཉི་མེ་དང་སྐུར་བ་བཞི་ནི།

༡ ་ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐལ་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་
ཚུལ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྲ་བ། ཉི་ལྔ་དང་། ཤེར་ཕྱིན།
༡ ་ མཇེད་པ་པོ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟེ།

༢ ་ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐལ་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་
མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེ་ཏུར་བྲས་པའི་

ནམ་པར་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཉི་མི་ནམ་འགྲེལ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ་དེ་མཛད་པ་སོ།
སྒོ་བ་དཔོན་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱེ།

༣ ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཐམས་ཅི་ཤུ་ལྷ་པ་ཞེས་བྲ་བ། ཅི་
 ཁྲིའི་འགྲེལ་བ་ལེ་ཏུ་བརྒྱད་མ། ཤེས་བྱིན། ག། ད། ཅ། བོད་གསུམ། མཛད་པ་
 པོ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ།

༧༽ མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་དག་
ལྟ་ཞེས་བྱ་བ། ཉི་མི་དག་ལྟ། ཤེར་ཕྱིན། ༨༽ མངོན་པ་པོ་སྟོབ་དཔོན་རིན་
ཆེན་འབྱུང་གནས།

གཉིས་པ་བརྒྱད་ཉིང་པ་དང་སྐྱར་བ་གསུམ་ནི།

༡༽ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་བཤད་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྲ་བ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ནམ་
རྒྱན་སྒྲུང་། ཤེར་ཕྱིན། ཆ༽ མངོན་པ་པོ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ།

༡༥ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྩ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དཀའ་
འགྲེལ་སྟོང་པོ་མཆོག་ཅེས་བྲ་བ། སྟོང་པོ་མཆོག་ཤེས་བྱིན། ཟ་༥ མཛད་པ་པོ།
སྟོབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས།

༣༽ རསགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོར་བའི་འགྲེལ་པ་
གནད་ཀྱི་ཆ་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ། གནད་ཀྱི་ཆ་འོད། ཤེར་ཕྱིན། ༥༽ མཛད་པ་སོ།

བརྩོན་ཏེ་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས།

གསུམ་པ་སྤྱད་པ་དང་སྦྱར་བ་གསུམ་ནི།

༡ ་ སྤྱད་པ་ཆེན་པོ་སྦྱར་བཅད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ཅེས་བྲ་བ། སྤྱད་པའི་
དཀའ་འགྲེལ། ཤེར་བྱིན། ༡ ་ མཛད་པ་པོ། སློབ་དཔོན་བྱད་ཅི་ཤི་རྩོམ་པ།

༢ ་ བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པའི་ཆེན་པོ་སྦྱར་བཅད་པའི་
དཀའ་འགྲེལ་ཞེས་བྲ་བ། སྤྱད་འགྲེལ་རྟོགས་སྒྲ། ཤེར་བྱིན། ༣ ་ མཛད་པ་པོ།
སློབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ།

༤ ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ལྷེ་མིག་ཅེས་བྲ་བ། ཤེར་
བྱིན་མཛོད་ཀྱི་ལྷེ་མིག ཤེར་བྱིན། ༥ ་ མཛད་པ་པོ། ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་སྒྲ་མ་
རྩོམ་པ།

བཞི་བ་འབྲུམ་རྒྱུད་པ་དང་སྦྱར་བ་གཅིག་ནི།

༡ ་ སྟོང་སྒྲག་བརྒྱ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྲ་བ། ཤེར་བྱིན། ༡ ་
མཛད་པ་པོ། ཁ་ཆེའི་བརྩོན་ཏེ་རྩོམ་པོས་མཛད་པར་གྲགས།

ལྷ་བ་ཡུམ་གསུམ་དང་སྦྱར་བ་གཅིག་ནི།

༡ ་ འབྲུམ་དང་ཉི་མེ་ལྷ་སྟོང་པ་དང་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསུམ་དོན་མཐུན་
པར་མཛོན་རྟོགས་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྲ་བ། ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་དུ་

མཐུན་པ། ཤེར་བྱིན། ༧ རེ་མཛད་པ་པོ། བརྟེན་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཏེ་རྩྭ་ན་གྱི་རྟེ།

གཉིས་པ་མདོ་རྒྱན་མ་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་བ་དགུ་ནི།

༡ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་
བརྟེན་གསལ་བའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། འགྲེལ་ཚུང་ངམ་འགྲེལ་བ་
དོན་གསལ། ཤེར་བྱིན། ༨ རེ་མཛད་པ་པོ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ།

༢ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་
བརྟེན་གསལ་བའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་ཤད་ཆོག་རབ་ཏུ་གསལ་
བ་ཞེས་བྱ་བ། འགྲེལ་བ་ཤད་ཆོག་གསལ། ཤེར་བྱིན། ༩ རེ་མཛད་པ་པོ། སྟོབ་
དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན།

༣ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་
བརྟེན་གསལ་བའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་རྟེན་གསལ་བར་དཀའ་བའི་སྤང་བ་ཞེས་
བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ཤད་ཅེས་བྱ་བ། འགྲེལ་བ་ཤད་རྟེན་གསལ་དཀའི་སྤང་བ། ཤེར་བྱིན།
༩ རེ་མཛད་པ་པོ། གསེར་སྤིང་བ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ།

༤ མདོན་བརྟེན་གསལ་བའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་གྲགས་པའི་ཆ་ཞེས་བྱ་བ།
གྲགས་ཆ། ཤེར་བྱིན། ༩ རེ་མཛད་པ་པོ། བརྟེན་ཆེན་པོ་རྩྭ་ན་གྱི་རྟེ།

༥ བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་
བསྟན་བཅོས་མདོན་བརྟེན་གསལ་བའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་སྤང་

བ་ཞེས་བྱ་བ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་སྤེང་བ། ཤེས་ཕྱིན། ༡ ་ མཛད་པ་པོ། ལ་ཆེའི་
རིགས་ཀྱི་པ་རྩེ་ཏ་ཆེན་པོ་བློ་ཤི་རྩོད་ཀྱི་

༢ ་ མཛོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པའི་བསྐྱུས་དོན་ཞེས་བྱ་བ།
ཤེས་འབྱུང་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན། ཤེས་ཕྱིན། ༣ ་ མཛད་པ་པོ། མཁས་པ་ཆེན་
པོ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྒྲོ་བློས།

༤ ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྐྱུས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ལ་ཆེ་
གཞོན་ཏུ་དཔལ་གྱི་བསྐྱུས་དོན། ཤེས་ཕྱིན། ༥ ་ མཛད་པ་པོ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་
པོ་ཀུ་མ་ར་ཤི་ལྷ་པ།

༦ ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྐྱུས་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ། རོ་
བའི་བསྐྱུས་དོན། ཤེས་ཕྱིན། ༧ ་ མཛད་པ་པོ། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས།

༨ ་ ཐུབ་པའི་དགོངས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱན། དབྱ་
མ། ༩ ་ མཛད་པ་པོ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྤྲས་པས་
མཛད་པ་བཅས་སོ། །

མ་དཔེའི་རྒྱ་ཆ་འདི་དག་སྤེ་དགའི་བསྐྱུས་འབྱུར་གཞིར་བཞག་ཡིན་པ་ཏེ་
ལམ་དེར་གསལ་ཞིང་འདིའི་ནང་རྫོགས་ཆོག་ཉིས་ཤད་མེད་པ་འགའ་ལ་ཉིས་
ཤད་དང་ཆོག་མེད་པ་འགའ་ལ་ཆོག་བསྐྱུས་པ་ཅུ་ལས་རང་སྒྲོར་གང་ཤར་གྱིས་
བསྐྱུར་བཅོས་སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད།

དཔེ་སྤྲིག་སྐབས་མཆན་བྱང་ནམས་བཅ་པོ་དང་ཡང་ན་སྐབས་བརྒྱད་པོ་རེ་
 རེ་བྱས་ནས་བཀོད་ཡོད། ཅ་བ་ནམས་ནག་ཤེད་དང་། འབྲེལ་བའི་སྐབས་སྒྲིག་
 བཤེ་བའི་ཆེད་ཤོག་ངོས་རེར་ཡིག་འབེབས་གཉིས་ཙམ་བྱས་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད།
 ཡིག་འབེབས་ཀྱང་མང་ཆེ་ཤོས་རྩོགས་ཆིག་གི་སྐབས་བཞག་ཡོད་པ་ལས་གྲུས་
 བ་རང་ཉིད་གཞུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཏུ་རྒྱ་དང་མཐོང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པས་གཞུང་
 རོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆིག་གི་གཅོད་མཆམས་མ་ནོར་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་
 དགོན་པས་དེ་རོན་དགོངས་འཇགས་འཆ་ལ།

པོད་སྤེང་སྤྲིག་སྐབས་ཉི་ཟླའི་འབྲེལ་བ་ལེ་འུ་བརྒྱད་མ་ལ་པོད་གསུམ་
 བཞུགས་པས་སྟོད་སྟོད་བར་གསུམ་དང་། བསྐྱུས་རོན་གསུམ་ག་ཤོག་གངས་ཉུང་
 བས་པོད་གཅིག་དང་། དེ་མིན་འབྲེལ་བ་གཞན་དག་པོད་རེ་རེ་བྱས་ནས་བསྒྲིགས་
 ཡོད་པས་མདོ་རྒྱན་སྐྱར་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་པོད་བཅུ་བཞི་དང་། མདོ་རྒྱན་མ་སྐྱར་
 བའི་འབྲེལ་བ་ལ་པོད་བདུན་བཅས་ཁྱོན་པོད་ཉེར་གཅིག་ཡོད།

སྐྱེར་གྲུས་བ་རང་ཉིད་ལ་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་
 གཞན་ལ་པན་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལྟ་མེད་ཅིག་གིས་དེད་དེ་ལས་འདིར་ཞུགས་
 ཀྱང་མི་གཅིག་གི་ལས་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་སྐྱབ་སྐབས་ནོར་འཁྲུལ་
 སོགས་གང་མང་འབྱུང་སྤྱད་པས་ནོར་འཁྲུལ་སོགས་བྱུང་ཡོད་ཆེ་དགོངས་སེལ་
 ཞུ་རྒྱ་དང་ཁྱེད་སྒྲིག་པ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་དགོངས་གནང་ཡོད་པ་མཁྱེན།

མཐར་ནམ་དཀར་དགེ་བའི་ལས་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་

ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་བསྟན་པ་དེ་
འཛིན་ཀྱན་གྱི་གཙུག་ལོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་
གི་སྐུ་ཆེ་ཡུན་ཏུ་བརྟན་པའི་རྒྱར་འགོ་བའི་བསྡེ་སྟོན་རྒྱ་གང་ཆེ་རེ་གནང་བར་
མཆིན་མཆིན།

ཤེར་ཕྱིན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོའི་མཐའ་ལྷན་གྱང་།།

རྒྱ་གར་མར་གྲགས་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་ལ།།

ཐོས་བསམ་སྟོམ་པའི་ལས་ལ་འདུག་བདེའི་ཆེད།།

འབྲུལ་དེབ་པོད་སྤེང་ཉེར་གཅིག་བསྐྱེགས་པ་འདིས།།

ཆེ་འདིའི་པ་མས་མཆོན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས།།

མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རུ་བསྡེའོ།།

ཞེས་འབྲུལ་དེབ་སྐྱེག་སྦྱར་བ་པོ་མཁས་ཀྱིས་༡༠༣༡ལོའི་རྒྱ་ལྗོངས་༡༩ཉིན་བྲིས།

། །འབྲུམ་དང་ཉི་མེ་ལྔ་སྟོང་བ་དང་མེ་བརྒྱད་སྟོང་
བ་གསུམ་དོན་མཐུན་བར་མཛོན་ཉོག་ས་བརྒྱད་དུ་
བསྟན་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་བ་པོ། བརྩེ་ཏ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཏེ་རྩྭ་ན་གྱི་ཉི།

ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་དུ་མ་ཐུན་པ།

༣༣༣། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྱག་
འཆོལ་ལོ། །ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་འབྲུམ་དང་།
འབྲིང་དུ་བསྟན་པ་ཉི་མེ་ལྷ་སྟོང་དང་། བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་རྣམས་
མ་ཐུན་པར་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་།
ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཀྱུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་དང་། ཅེ་མོར་ཕྱིན་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པ་དང་།
སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དོན་བརྒྱས་བསྟན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་
པ་དང་། གདམས་ངག་དང་། དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། སྐྱབ་པའི་རྟེན་
དང་། དམིགས་པ་དང་། ཆེད་དང་། གོ་ཆ་དང་། འཇུག་པ་དང་། ཆོགས་དང་། དེས་
པར་འབྲུང་བའོ། །དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པ་དང་།
འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལམ་ལུང་གིས་རྣམ་
པ་ཉི་ལྷུ་ཅུ་གཉིས་ཏེ། ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་
དབང་གིས་འདུན་པ་ས་ལྷ་བྱ་དང་། བསམ་པ་གསེར་ལྷ་བྱ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་
པ་རྩ་བ་ལྷ་བྱ་དང་། དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་ལ་སྟོར་བ་མེ་ལྷ་བྱ་དང་། མཐོང་བའི་
ལམ་དང་།

བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལས་དང་པོ་ལ་སྤྱིན་པ་གཏེར་ལྟ་བུ་དང་། ས་གཉིས་པ་ལ་
ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུ་དང་། ས་གསུམ་པ་ལ་བཟོད་པ་རྒྱ་
མཚོ་ལྟ་བུ་དང་། ས་བཞི་པ་ལ་བཙོན་འགྲུས་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་དང་། ས་ལྔ་པ་ལ་བསམ་
གཏན་རིའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ས་དྲུག་པ་ལ་ཤེས་རབ་སྤྲན་ལྟ་བུ་དང་། ས་བདུན་
པ་ལ་ཐབས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སློན་ལམ་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་དང་། ས་དགུ་པ་ལ་སྟོབས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་། ས་བརྒྱུ་པ་ལ་
ཡེ་ཤེས་སྤྲད་བྱངས་སྟན་པ་ལྟ་བུ་དང་།

བྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་བང་མངོན་ལྟ་བུ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལམ་པོ་ཆེ་
ལྟ་བུ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་དང་། ལྷག་མཐོང་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་
བཀོད་མའི་ཆུ་ལྟ་བུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱེད་མོས་ཆལ་སྤྲ་སྟན་
པ་ལྟ་བུ་དང་། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཆུ་པོའི་རྒྱན་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱེད་སྤྱིན་
ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ལ་འདུན་པས་ལྟ་བུ་ཡང་མདོའི་ཆོག །ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འདོད་པས།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། བསམ་པ་གསེར་ལྟ་བུ་ཡང་མདོའི་ཆོག །ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གནས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་གནས་ཏེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྤྲོ་

བ་ལྟ་བུ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་
མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སྤྱིར་བ་མེ་ལྟ་བུ་ཡང་མདོའི་ཆོག་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བག་ཆགས་དང་། མཆོམས་
སྤྱིར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འདྲོམས་པར་འདོད་པས་ཞེས་པ་མན་
ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སྤྱིན་པ་གཏེར་ལྟ་བུ་ནས་ཤེས་རབ་སྒྲན་ལྟ་བུའི་བར་དུ་དུག་ནི་
མདོའི་ཆོག་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་བསྟན། ཐབས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་ནི་མདོའི་
ཆོག་། །ལྡེ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མའོན་པར་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སྤོན་
ལམ་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ནི་མདོའི་ཆོག་། །ལྡེ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་
ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སྟོབས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ནི་མདོའི་ཆོག་།

ལྡེ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དགེ་
བའི་རྩ་བ་གང་དང་གང་གིས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་བྱངས་
སྤྱན་པའི་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ནི་མདོའི་ཆོག་། །ལྡེ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བརྩུ་དག་ན། སངས་རྒྱས་གང་དག་བཞུགས་པ་དེ་
དག་བདག་གིས་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

མདོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ནི་མདོའི་ཆོག་། །ཤུ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ན་སའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཅེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་བང་མཛོད་ལྟ་བུ་ནི་མདོའི་ཆོག་། །ཤུ་
རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གྲའི་སྤྱང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་དག་ན་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་ཡོད་
པ་དེ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བྱང་པོ་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བྱང་ཆུབ་གྱི་
ཕྱོགས་དང་མ་སྦྱོར་པ་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ནི་མདོའི་ཆོག་། །ཤུ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདས་པ་
དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སྟོང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་བཞེན་པ་ལྟ་བུ་ནི་
མདོའི་ཆོག་། །ཤུ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་འདོད་པས་ཞེས་པ་མན་
ཆད་ཀྱིས་བསྟན། གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་བཞོད་མའི་ཆུ་ལྟ་བུ་ནི་མདོའི་ཆོག་།

ཤུ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མིག་
ལྟ་བུ་སྟེད་པར་འདོད་པས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཆོས་གྱི་སྟེད་མོས་ཆལ་
སྒྲ་སྟན་པར་སྒྲ་བ་ལྟ་བུ་ནི་མདོའི་ཆོག་། །ཤུ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གྲའི་སྤྱང་
གི་བྲེ་མ་སྟེད་དག་ན་སྟན་པ་སྟན་ནག་སྟག་ཏུ་བྱུར་པ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། བཞོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཆུ་པོ་ལྟ་བུ་ནི་མདོའི་ཆོག་། །ཤུ་རིའི་བུ་གཞན་

ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་གྱི་
ཁམས་གསྐྱའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་ཡོང་བར་གྱུར་པ་
ཞེས་བྱ་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྟོན་ལྟ་བུ་ནི་མདོའི་ཆོག །

ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས་ཞེས་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་
ལེ་འུ་གཉིས་པས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་དོན་བཅུས་
བསྟན་པའི་གཉིས་པ་གདམས་ངག་ལ་ཡང་བཅུ་སྟེ། ཐེག་པ་འདོགས་དང་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་
འདོམས་པ་དང་། དམིགས་པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཉེན་ཉེ་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་དང་། བྱང་བར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་སྟེ། མ་ཆགས་
བར་བྱ་བར་གདམས་པ་དང་། མི་ལྟོག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་སྟེ། ཡོངས་སུ་མི་ངལ་
བར་བྱ་བར་གདམས་པ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱ་སྟེ། ལམ་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་གདམས་པ་དང་།

གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འདོགས་པའི་རྒྱ་སྟེ། ཐུན་ལྟ་ལ་གདམས་པ་དང་། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་སྟེ། མདོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་ལ་
གདམས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྟོམ་པའི་ལམ་
ལ་གདམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཅུ་ལྟེ། གདམས་པ་དེ་ཡང་ལེ་འུ་བྱུག་པ་ཡན་
ཆད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་གདམས་པ་ནི་མདོའི་ཆོག །ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་
སྟོད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲུར་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བདེན་པ་ལ་གདམས་
པ་ཡང་བཞི་སྟེ། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་གདམས་པ་ནི་མདོའི་ཆོག །

གཟུགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་གདམས་པ་ནི་མདོའི་ཆོག །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར་དེས་གཟུགས་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནམ། འགག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། འགོག་པ་ལ་གདམས་པ་
ཡང་མདོའི་ཆོག །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། །ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ལམ་ལ་
གདམས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྟོད་པ་ནི་བཙོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོད་པ་དེ་གཟུགས་ལ་བཙོན་ཞེས་བྱ་བའམ་མི་
བཙོན་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པ་ཡང་གསུམ་སྟེ།

སངས་རྒྱས་ལ་གདམས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །ལྷ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོད་
པ་ནི། འདི་ལྟར་བཙོན་པར་བྱེད་དེ། རི་ལྟར་བཙོན་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་འདས་པར་སྒྱུར་བར་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་

བསྟན། ཚོས་ལ་གདམས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཞི་ལ་གདམས་པ་ནི་མདོའི་ཚིག། །ཞུ་
རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ནི་གཟུགས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྟོར་རོ་ཞེས་པ་
མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། གཉེན་པོ་ལ་གདམས་པ་ཡང་མདོའི་ཚིག། །

ཞུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ནི་སྟོན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཆེད་དུ།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་མི་སྟོང་ངོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རྣམ་
པ་ལ་གདམས་པ་ཡང་མདོའི་ཚིག། །ཞུ་རིའི་བྱ་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་སྟོང་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྩ་
མདོན་པར་བསྐྱབ་པོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། དགོ་འདུན་ལ་གདམས་པ་ནི་
མདོའི་ཚིག། །ཞུ་རིའི་བྱ་ས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདིས་
གནས་པ་དེ་གང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་ལགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། མ་ཞེན་པར་བྱ་བར་གདམས་པ་ཡང་མདོའི་ཚིག། །

ཞུ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་
ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཀྱི་གོ་མི་དབྱེའོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ངལ་
བ་མེད་པར་བྱ་བར་གདམས་པ་ཡང་མདོའི་ཚིག། །ཞུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྟོང་པ་གཟུགས་

ལ་ཆོས་སེམས་སུ་མི་བྱེད་པ་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ལམ་ཡོངས་སུ་
གཟུང་བ་ལ་གདམས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག ། ཞུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེ

ན་པོ་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་ལྟན་པ་ནི། འཤར་སྟོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
གསལ་སྤྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསལ་སྤྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ཀྱང་
མཐོང་ངོ། ། ཆོས་ཀྱང་ཉན་ཏོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སྟུན་ལྡན་ལ་འདོམས་
པ་ཡང་མདོའི་ཆོག ། ཞུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོད་པ་མིག་ལྡན་འཛོལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྟོང་
བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། མདོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་ལ་
གདམས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག ། ཞུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོད་པ་དེ་ནི་མདོན་པར་ཤེས་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འཛོལ་ཅིང་། དེས་རྩུ་འབྲུལ་བྱ་བ་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟོང་བར་འགྱུར་
ངོ། ། དེ་ཡང་གཡོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་
གདམས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །

ཞུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོད་པ་གང་དག་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་
སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་བྱིར། སྟུན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་ཏེ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟོང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་

བསྟན། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་གདམས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །སྦྱིན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་གདགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དོན་བརྒྱུས་བསྟན་པའི་གསུམ་པ་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལ་བདུན་ཏེ། རང་བཞིན་ཏེ། སྤང་བ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་
དང་། དབྱེ་བ་སྟེ། རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པ་དང་། དམིགས་པ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་
སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ནམ་པ་སྟེ།
མདོན་པར་ཞེན་པ་ལ་འགོག་པ་དང་། ལས་ཏེ། ནམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དབྱེ་བ་དང་
བཅས་པ་སྟོང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། རྒྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ནམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྒྱུ་ལོ། །དེ་
ལ་དབྱེ་བའི་སྐབས་ནས་བློ་དུ་འཛིན་པ་ཡང་། ལེ་ཏུ་བྱུག་པའི་སྐབས་
ནས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་རབ་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ནི། གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་
རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ནམ་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །

དེས་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་མིང་དང་བརྟེན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ན་ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བློ་འབྱིང་གི་དམིགས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །རབ་
འབྱོར་འདི་རི་སྟམ་དུ་སེམས། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་སྟམ་མཇུག་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ནམ་པ་ཡང་
མདོའི་ཆོག་ལེ་ཏུ་བརྒྱད་པའི་སྟེན་དུ་ཉི་བ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་འཆོལ་མ་དམིགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བློ་ཆེན་

པོའི་དམིགས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་བཀྲགས་པ་དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་རྣམས་
སམ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རྣམ་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་།

བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ལམ་ཞེས་བགྱི་བའི་མིང་ནི་གང་གིས་ཀྱང་
བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཅེ་མོ་ཆུང་དུ་འདི་དམིགས་པ་
ཡང་མདོའི་ཆོག་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པས་གཟུགས་ལ་གནས་
བར་མི་བགྱིའོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རྣམ་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། བཅོམ་
ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པས་གཟུགས་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བགྱི་བར་གནས་བར་
མི་བགྱིའོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི་མདོའི་
ཆོག་། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟར་གཟུགས་མི་རྟག་པ་སྟེ་
ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རྣམ་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་།

བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ཐབས་མི་མཁས་པས་གལ་ཏེ་ངར་
འཛིན་པ་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ཡང་
མདོའི་ཆོག་། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཚན་མར་བརྗོད་པ་མ་ལགས་ཏེ་ཞེས་
པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རྣམ་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་

སྟོང་པས་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བགྱི་སྟེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།
བཟོད་པ་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག ། ལྷ་རིའི་བྱས་སྒྲིམ་པ། ཆེ་དང་
ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ཅིའི་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བར་རིག་པར་བྱ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། རྣམ་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །

ལྷ་རིའི་བྱས་སྒྲིམ་པ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངེ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ཡང་
མདོའི་ཆོག ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མ་སྦྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་བས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།
བཟོད་པ་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག ། དེ་ཅི་ལྟ་ཅི་ལྟར་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག ། ལེ་བྱ་དགུ་པའི་མྱད་ནས། དེ་
ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
ཏོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རྣམ་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །

ལྷ་རིའི་བྱས་སྒྲིམ་པ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ཅིའི་སྤྱིར་འདི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཆུང་དུའི་དམིགས་
པ་ཡང་མདོའི་ཆོག ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེ་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཉམ་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

ནམ་པ་ནི་མདོའི་ཆོག་ ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐུར་དུ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱུ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

ཆོས་ཀྱི་མཆོག་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི་མདོའི་ཆོག་ དེ་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཐུས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་སྟེས་སོ། །ཆེ་དང་
ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ཨ་ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཉིང་
དེ་འཛིན་དེ་དག་གིས་གནས་པ་ནི་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ནམ་པ་ཡང་
མདོའི་ཆོག་ ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དག་གིས་གནས་པ་དེ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱང་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཆེན་
པོའི་དམིགས་པ་ནི་མདོའི་ཆོག་ ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་གཞན་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡང་གཞན་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཡང་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་མེད་ཀྱིས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ནམ་པ་ཡང་
མདོའི་ཆོག་ །ཤུ་རིའི་བྱས་སྟེས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱང་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་པ་མན་
ཆད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ནི་ནམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་སྟོང་སྟེ། དེ་
ཡང་གཟུང་བར་རྟོག་པ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པ་སྟེ། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་
བརྗོད་པ་ཅམ་དུ་རྟོག་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་རྟོག་པ་སྟེ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་ནམ་པར་བྱང་བའི་སྟོགས་ལ་སེམས་ཅམ་དུ་ཤེས་པའོ། །འཛིན་པར་

རྟོག་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་རྟོག་པ་སྟེ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གང་
གིས་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པར་སྟོང་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་གཏན་མེད་པར་
འགོག་པའོ། །

དེར་གདགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་སྟེ། སྤང་པོ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་
པ་དེ་ཡང་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འབྱེད་པའོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་ཡང་གོ་
རིམས་བཞིན་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་བཞི་ལ་ཡོད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་
གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ལ་ཡང་དགུ་སྟེ། གཟུང་བར་རྟོག་པ་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་ཅན་མ་རིག་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་དང་།
མིང་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོན་ས་མཐའ་གཉིས་ལ་
ཆགས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་ཤེས་པ་དང་།
འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། དམིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
བདག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
དང་། གཟུང་བར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་གཉིན་པོ་ལ་རྟོག་པ་ཡང་དགུ་སྟེ།

གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་སྤང་པོ་དང་། སྐྱེ་བའི་སྟོང་དང་། རིགས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་།
སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། བསྟོམ་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་
ལམ་དང་། འཛིན་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ཡང་དགུ་སྟེ། གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
རྟེན་ཅན་བདག་རང་དབང་ཅན་དང་། གཅིག་དང་། རྒྱ་དང་། ལྟ་བུ་པོ་དང་། བདག་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་།
བསྟོམ་པ་དང་། རོན་བྱས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། འཛིན་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ལ་ཡང་

དགུ་སྟེ། གང་ཟག་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་སྤང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་།
ཁམས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། མཐོང་བ་
དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། བྱང་པར་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབྱེ་ན་རྟོག་པ་
སུམ་ཅུ་ཅ་བྱུག་གོ། །

དང་པོ་དགུ་ལས་དམིགས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ །རབ་
འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བདག་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ །ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཅི་ཞིག་མི་དམིགས་ལགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་པར་དག་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ །ལྷ་རིའི་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
དང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། མ་རིག་པ་ཡང་མདོའི་
ཆོག་ །ལྷ་རིའི་བྱ་ཅི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་བྱིར། མ་རིག་པ་
ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ཡང་
མདོའི་ཆོག་ །

ལྷ་རིའི་བྱ་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་
ཀྱི་བར་ཀྱི་བྱིར་གཟུགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། མིང་དང་
གཟུགས་ལ་ཞེན་པའི་སྟོན་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ །དེ་ལ་
བྱིས་པ་གང་དག་མ་རིག་པ་དང་། མྱེད་ལེན་དག་གི་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་པ་
མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་ཤེས་པ་

ཡང་མདོའི་ཆོག་། དེ་དག་དེ་ལྟར་མཛོན་པར་ཞེན་པས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཆོས་རྣམས་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་།

དེ་དག་ནི་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ཞིག་ལ་མི་གནས་ཤེ་ན་ཞེས་པ་མན་
ཆད་ཀྱིས་བསྟན། གཟུང་བར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་གཉིན་པོའི་རྟེན་ཅན་ཡང་མདོའི་
ཆོག་། བཙུམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྗེ་ལྟར་ན་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོབ་པ་ལགས་ཤིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན་ཏེ། དགུར་བྱེ་བ་ནི་མདོ་ལས་ས་བཅད་དུ་མ་མཆིས་ཏེ་དོན་ཀྱིས་
བཞག་། འཛིན་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། འཛིན་པར་རྟོག་པ་
དང་པོ་གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡང་མདོའི་ཆོག་། བཙུམ་ལྡན་འདས་
ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་འདྲི་སྟེ། སྦྱ་མའི་སྦྱེས་བྱ་འདི་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།
འཛིན་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སྦྱེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡང་ལེ་ལྷ་
བཙུ་པའི་སྐད་ནས་མདོའི་ཆོག་། རབ་འབྱོར་འདི་རྗེ་སྦྱུ་དུ་སེམས། ཉེ་བར་ལེན་
པའི་བྱང་པོ་འདི་དགུ་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡང་
མདོའི་ཆོག་།

དེ་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་ཏོ། བཙུམ་ལྡན་འདས་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ན་སྐྱག་སྟེ་དངང་པར་མི་འགྱུར་
ལགས་བྱང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ལ་དོན་

བརྩམ་བསྟན་པའི་བཞི་བ་སྟེ། བསྟུབ་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་དོན་བརྩམ་གསུམ་སྟེ། འཛིག་
རྟེན་པའི་སྒྱུར་བའི་ལམ་གྱི་ཆ་བཞི་དང་། མཐོང་བསྟོམ་གཉིས་དང་། གཉིན་པོ་
སྟེས་ཏེ་མི་མཐུན་པའི་ཚྭ་གས་འགགས་པ་དང་། དེ་གཉི་ག་མི་དམིགས་པ་དང་།
མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དང་།

དེ་དག་མ་སྟེས་པ་ཐེག་པ་འོག་མ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་པ་
གསུམ་ལ་དགོད་པའི་གཞན་གྱི་དོན་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་མཆན་མ་མེད་
པར་ཐུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་སྟེ། གོ་རིམས་བཞིན་
ན། །འདི་དག་སོ་སོར་ས་བཅད་དུ་མེད་ཅིང་དོན་གྱིས་བཞག་སྟེ། དེ་ཡང་མདོའི་
ཆོག་ །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཞེས་བགྱི་བའི་གཞིའི་དོན་གང་ལགས་ཞེས་པའི་ལེ་ལྷ་བརྩམ་གཅིག་པའི་སྟོད་མན་
ཆད་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་དོན་བརྩམ་བསྟན་པའི་ལྔ་བ་
ལ་ཡང་དོན་བརྩམ་གཅིག་སྟེ། དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་དང་། ལྷུང་དུ་མ་བསྟན་པ་
དང་། སོ་སོའི་སྟེ་བོ་དང་འབྲེལ་པའི་ལྷུང་བོ་ལྔ་དང་། འཕགས་པའི་སྟེ་བོས་བསྟུས་
པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉིན་པོ་ཉི་བར་ལེན་པའི་ལྷུང་བོ་
ལྔ་དང་།

དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་གཉིན་པོ་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་
པ་ཁམས་གསུམ་དང་། རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། འཕགས་པའི་སྟེ་བོ་
ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཐུན་མོང་གི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་སྟོབས་བརྩམ་དང་། དེ་ལ་དགོ་བ་ཡང་མདོའི་

ཆོག །རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་
ཞེས་པས་མགོ་དྲངས་ནས་འོག་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙུག་ལྷན་
འདས་འཛིག་རྟེན་པའི་དགོ་བའི་ཆོས་གང་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། མི་དགོ་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག །

བཙུག་ལྷན་འདས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་མི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་གང་
ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བྱང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡང་མདོའི་
ཆོག །བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ལགས་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པས་བསྟན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འབྲེལ་པའི་བྱང་པོ་ལྟ་ཡང་མདོའི་
ཆོག །བཙུག་ལྷན་འདས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ལགས་ཞེས་པ་མན་
ཆད་གྱིས་བསྟན། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོས་བསྐྱས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ཡང་
མདོའི་ཆོག །བཙུག་ལྷན་འདས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་
ལགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཉི་བར་ལེན་པའི་
བྱང་པོ་ལྟ་ཡང་མདོའི་ཆོག །དེ་ལྟར་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན་
ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་
ཡང་མདོའི་ཆོག །

དེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་
བསྟན། རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་ཁམས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །དེ་
ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། རྒྱ་ལ་མི་
ལྟོས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མདོའི་ཆོག །དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གང་

ཞེན་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། འཕགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཀྱན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་
བའི་བསམ་གཏན་བཞི་ཡང་མདོའི་ཆོག །དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་
ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་སྟོབས་བཅུ་ཡང་མདོའི་
ཆོག །དེ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེན་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་
བསྟན་རྟོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དོན་བཅུར་སྤྱོད་བའི་དུག་པ་ནི་འཕ་དོན་
དུ་གཉེར་བ་སྟེ། དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆེ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་ཆེ་བ་དང་།
རྟོགས་པ་ཆེ་བའོ། །དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆེ་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག །དེ་ནས་བཙུག་
ལྟ་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྟན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙུག་
ལྟ་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་ཅིའི་སྤྱད་
དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་
བསྟན། སྤྱོད་པ་ཆེ་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག །ལེ་བྱ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཁྲད་ནས། བཙུག་
ལྟ་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྟན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཙུག་ལྟ་འདས་དོན་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་བདག་ཀྱང་སྟོབས་ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་
བསྟན། རྟོགས་པ་ཆེ་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག །དེ་ནས་བཙུག་ལྟ་འདས་ལ་ཆེ་དང་
ལྟན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙུག་ལྟ་འདས་དོན་གང་
གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་བདག་ཀྱང་
སྟོབས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན་རྟོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་

དོན་བརྒྱུས་བསྟན་པའི་བདུན་པ་གོ་ཆ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་དང་ཆོས་
མཐུན་པའི་ཕྱིར་བསྟུན་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་ནམ་པ་བྱུག་ཏུ་འདུས་ལ། དབྱེན་སྐྱུམ་ཅུ་
ཅ་བྱུག་སྟེ། དེ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ལའུ་བརྒྱུག་སྐྱུམ་པའི་སྐྱད་ནས། དེ་ནས་བཙུག་
ལྟ་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྟན་པ་གང་པོས་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

ཞེས་པ་ནས་དབྱངས་རྗེས་སུ་སྒྲོགས་པ་ཡང་མཛད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་བསྟན་རྟོ། །ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དོན་བརྒྱུས་བསྟན་པའི་བརྒྱད་པ་
འདུག་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་དགུ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་སྟོམས་
བར་འདུག་པ་དང་། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་དང་། ལམ་དང་། ཆད་མེད་པ་བཞི་
དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དག་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། མདོན་
བར་ཤེས་པ་བྱུག་དང་། ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་མཚན་
ཉིད་དོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་སྟོམས་བར་འདུག་པ་ཡང་
མདོའི་ཆོག་། །ཤུ་རིའི་བྱས་སྐྱུས་པ། གང་པོ་ཅི་ཙམ་གྱིས་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་
བསྟན། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ཀྱང་མདོའི་ཆོག་། ཆེ་དང་ལྟན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་
ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་དང་ལྟན་པའི་
སེམས་ཡངས་པ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ལམ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། །

ཆེ་དང་ལྟན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྒྲོགས་གྱི་ཆོས་སྐྱུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་
བསྟོམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ཆད་མེད་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། ཆེ་
དང་ལྟན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་བྱམས་པའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། མི་དམིགས་པ་
ཡང་མདོའི་ཆོག །

ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་
ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་
གང་ཡིན་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། འཁོར་གསུམ་དག་པ་ཡང་མདོའི་
ཆོག །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོ་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྟུས་སོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་གང་པོ་རྗེ་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་
ཞེས་བྱ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག །ཆེ་དང་
ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པས་བསྟན། མདོན་པར་ཤེས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །

ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་
ཆེན་པོ་མདོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མན་ཆད་
ཀྱིས་བསྟན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །དེས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས་ལེའུ་བཙུག་གསུམ་
པའི་མཇུག་གི་བར་གྱིས་བསྟན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དོན་བཙུག་
བསྟན་པའི་དགུ་བ་ཆོགས་ལ་ཡང་བཙུ་བདུན་ཉ། ལྷིང་རྗེ་དང་། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་

དུག་དང་། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཐབས་ལ་
མཁས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། བསོད་ནམས་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་
དང་། ཚིག་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་དང་། ས་དང་། གཉེན་པོ་འོ། །

དེ་ལ་སྟོང་ཇེ་ཡང་མདོའི་ཚིག་ལེ་འུ་བཅུ་བཞི་པའི་སྐད་ནས། བཙུག་ལྷན་
འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙུག་ལྷན་
འདས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་
ཀྱང་མདོའི་ཚིག་ །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་བྱིན་པའི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་ཏེ། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ནས་ཞེས་
པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ཞི་གནས་ཀྱང་མདོའི་ཚིག་ །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ནི། འདས་ཕྱིགས་
གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐད་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་དུ་སོང་ཞིང་དེ་རིམ་ལྷན་
བདག་ཅེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ལྷག་མཐོང་ཡང་མདོའི་ཚིག་ །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་
ཞེ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་འདི་ལྷ་ར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་གྱིས་སྟོང་ཞེས་པ་མན་
ཆད་གྱིས་བསྟན། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡང་མདོའི་ཚིག་ །

བཙུག་ལྷན་འདས་གཟུགས་ནི་མ་བཅུངས་མ་གྲོལ་བ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་
ནས་ལེ་འུ་བཅུ་བཞི་པའི་མཇུག་གི་བར་གྱིས་བསྟན། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡང་
མདོའི་ཚིག་ །ལེ་འུ་བཙུག་ལྷན་པའི་སྐད་ནས། བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་
རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ་ཞེས་པ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ཡེ་ཤེས་ལ་ཉི་ཤུ་སྟེ་སྟོང་པ་བཙུག་བརྒྱད་དང་། རང་གི་

ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །དེ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཞེས་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཀྱང་མདོའི་ཆོག་།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔའ་བར་འགོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིད་དེ་འཛིན་དང་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དན་བ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་སྟེ་ཞེས་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཆོག་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་ཀྱང་མདོའི་ཆོག་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་རྣམས་ཉི་ཞེས་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སའི་ཆོག་གས་ཀྱང་ཆོས་གང་དང་གང་གིས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་མདོར་བསྟན་བ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པར་ལེ་ཏུ་བཅུ་བདུན་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

དེ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ཡང་ལེ་ཏུ་བཅུ་བདུན་པའི་ཁྲད་ནས། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་འདི་སྐད་དུ་རི་ལྟར་ཞེས་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་བཅུར་སྒར་གངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་

ཏོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་དང་པོ་ལ་
གནས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་གང་ལགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་
ཀྱིས་བསྟན། ས་གཉིས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་མདོའི་
ཆོག་།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ས་ཡོངས་
སུ་དག་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ས་གསུམ་པ་ལ་ཡོངས་སུ་
སྒྲོང་བའི་ཆོས་ལྷའི་དབྱེ་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མང་དུ་ཐོས་པས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་མན་
ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ས་བཞི་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་ཆོས་བརྒྱ་བཞིའི་དབྱེ་བ་ཡང་
མདོའི་ཆོག་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དགོན་པ་ལ་
གནས་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ས་ལྷ་
པ་ལ་ཆོས་བརྒྱ་སྤང་བའི་དབྱེ་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བྱིས་པ་དང་འབྲས་པར་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་གང་ཞེ་
ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ས་དྲུག་པ་ལ་ཆོས་དྲུག་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་།
དྲུག་སྤང་བར་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག་།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ས་དྲུག་པ་ལ་ཆོས་
དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ས་
བདུན་པས་ཆོས་ཉི་ཤུ་མི་བྱ་བ་དང་། ཉི་ཤུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་
ཡང་མདོའི་ཆོག་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྗེ་ལྷ་ར་

ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ས་བརྒྱད་པས་
ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བཞི་ཚན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་
འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

ས་དགུ་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་
བའི་དབྱེ་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་སྟོན་ལམ་ངེ་ལྟ་བུ་འདེབས་པ་དེ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བར་འཇུག་པ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་
ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ས་བཅུ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་
བའི་དབྱེ་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་ངེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན་ཞེས་
པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཆོགས་ཀྱི་སྦྱབ་པ་ལ་བཅུ་བདུན་དུ་སྟེ་བའི་ཐ་མ་གཉེན་
པོའི་ཆོགས་ནི་མཐོང་བ་དང་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་སྟོང་
བའི་གཉེན་པོ་བརྒྱད་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པས་བསྟན་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡང་ལེའུ་འདི་ལས་གཅིག་སྦྱོར། དེ་ལ་གཟུང་བར་
རྟོག་པ་དང་པོ་དངོས་པོ་ཅུ་ལ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་མདོའི་ཆོག །

རབ་འབྱོར་ཁྱོད་གང་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
འཇུག་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། གཟུང་བར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་
གཉེན་པོ་ལ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་མདོའི་ཆོག །རབ་འབྱོར་ཁྱོད་གང་འདི་སྐད་
དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་གནས་པར་འཇུག་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་

བསྟན། འཛིན་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་
མདོའི་ཆིག །རབ་འབྱོར་ཁྱོད་གང་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེས་སུ་ཞིག་ངེས་པར་
འབྱུང་བར་འབྱུར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། འཛིན་པར་རྟོག་
པ་གཉེས་པ་ཆོས་ཅམ་ལ་འཛིན་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་མདོའི་ཆིག །

ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་
ཀྱིས་བསྟན། མཐོང་བ་དང་བསྟོམ་པ་གཉིས་སོ་སོའི་ས་བཅད་དུ་མེད། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དོན་བརྒྱས་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་
ཡང་བརྒྱད་དེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་།
ཐོབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་དང་། དེའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་ཆེད་དུ་
བྱ་བའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་ལེ་ཏུ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ལྷན་ནས་མདོའི་ཆིག །དེ་
ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
རྟོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མདོའི་ཆིག །རབ་འབྱོར་ཁྱོད་གང་
འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་གནས་པར་འབྱུར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཞེས་པ་མན་ཆད་
ཀྱིས་བསྟན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མདོའི་ཆིག །ལེ་ཏུ་བརྒྱ་
དགུ་པའི་ལྷན་ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་

འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ལྷན་གྱིས་བྱུང་བར་ངེས་
བར་འབྱུང་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག། །རབ་འབྱོར་འདི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མི་དམིགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་
བསྟན། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ངེས་བར་འབྱུང་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག། །

རབ་འབྱོར་གང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐེག་པ་དེ་ལ་སྡོན་
གྱི་མཐའ་ཡང་མི་དམིགས་བྱི་མའི་མཐའ་ཡང་མི་དམིགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་
བསྟན། ཐོབ་པའི་ངེས་བར་འབྱུང་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ་ཞེས་པ་མན་
ཆད་གྱིས་བསྟན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་བར་འབྱུང་བ་ཡང་
མདོའི་ཆོག། །ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གང་ཡང་ཁྱོད་འདི་སྐད་དུ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་
རབ་འབྱོར་ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་
མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ལམ་གྱི་ངེས་བར་
འབྱུང་བ་ཡང་ལེན་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་པའི་ཁྲུང་ནས། ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་ཆེ་
དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན་
ཏོ། །

སྤྱི་དོན་བརྒྱད་གྱིས་བསྟན་པའི་གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་
བཞི་སྟེ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་སྐྱེར་རུང་བའི་རྟེན་དང་། ཡུལ་དང་། ཁྱབ་པ་དང་།
རང་བཞིན་དང་། ལས་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་
ལམ་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་ཤེས་པ་འོ། །དེ་ལ་རྟེན་ནི་ལེན་ཉི་ཤུ་ཙུ་

གཉིས་པའི་ཁྲད་ནས། དེ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
འདི་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ཡུལ་ངེས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། དེ་ནས་
ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་
སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
འདི་ན་ཞེས་པ་ནས།

བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། བྱ་
བ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་དུ་ཡང་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་མདོའི་
ཆོག་། གང་དག་ཡང་དག་པ་སྟོན་མེད་པ་ལ་ཁྱུགས་པ་དེ་དག་ནི་ཞེས་པ་ནས་ཁོ་
བོ་ནི་དགེ་བའི་ཚུགས་གྱི་བར་ཆད་མི་བྱེད་པས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
རང་བཞིན་དང་། ལས་ནི་ཤུགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། སྟོན་མེད་པར་ཁྱུགས་པ་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དེ། འཁོར་བ་མཆོམས་བཅད་པ་ཡིན་པས་
སེམས་བསྐྱེད་དང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་དོན་བྱེད་པས་རང་བཞིན་དེ་ཡིན།
འཁོར་བར་གནས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་ལས་དེ་ཡིན་པར་སྒྲུབ། ཉན་
ཐོས་གྱི་ལམ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་།

གྲོ་ཤི་ཀ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་གྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན་ལ། སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་
ཀུན་འབྱུང་ནི་གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པར་ཡིད་ལ་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། འགོག་པ་ནི་མདོའི་ཆོག་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་
ཡིད་ལ་བྱ་བ་དག་གིས་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་སྟེ་ཞེས་པ་མན་

ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ལམ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། ཀྲོ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པས་བླན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་བསྐྱོམ་སྟེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་བཞི་ལ་བྲོད་ཀྱང་
མདོའི་ཆོག་།

ཀྲོ་ཤི་ཀ་གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།
ཅེ་མོ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། ཀྲོ་ཤི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོས་གཞུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་མན་
ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཟོད་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། གཞུགས་ཏྲག་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་
ཀྱང་མདོའི་ཆོག་། ཀྲོ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་ས་དང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དོན་གྱིས་གཞན་པ་དང་།
གཞུང་བའི་རྟོག་པ་སྤངས་ལ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་སྤངས་པ་དང་།

བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ་བདེན་པ་བཞི་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡང་མདོའི་
ཆོག་། དེ་ནས་འཁོར་དེ་ལས་ལྟ་བུའི་བྱ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། གཞོད་སྤྱིན་
རྣམས་ཀྱི་སྐད་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ལམ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་མི་

བརྟེན་དུ་མི་རུང་བར་བསྟོད་པ་དང་། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་བསྟན་པ་བར་
འདིར་མདོ་ལས་འབྱུང་སྟེ། ལྷའི་བྱ་དག་དེ་ལྟར་ན་གང་དག་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་
འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་དང་ཞེས་ལེ་བྱ་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་ནས་
འབྱུང་བ་ནས།

ངེས་པར་མ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུང་བ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་
ཏོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་རྒྱ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་བཞི་ལ་བྱོད་
ཀྱང་མདོའི་ཆོག་ཀྱི་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། གྱེ་མ་
གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བརྟགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་
སྟོན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་ཡིན་ནོ་སྟུང་མོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ཅེ་མོ་
ཡང་མདོའི་ཆོག་ཀྱི་གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གངས་མེད་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་སྟོབ་
པ་དེ་ནི་གཞུགས་འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང་འགྲིབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་མི་སྟོབ་པོ་ཞེས་པ་
མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བཟོད་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ཀྱི་འཕྲ་རིའི་བྱས་སྒྲས་པ།

ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཅིའི་བྱིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་གཞུགས་ཡོངས་སུ་གཞུང་བ་དང་མེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་མི་སྟོབ་པོ་ཞེས་
པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་མདོའི་ཆོག་ཀྱི་འཕྲ་རིའི་བྱས་སྒྲས་པ།
ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་སྟོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཞུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་མ་ཡིན་
ཞིང་མེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་མ་ཡིན་པར་བསྟོབ་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན།

སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྐྱོམ་བའི་
ལམ་མོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ནི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་
དང་། ཆེ་འདི་དང་སྤྱི་མའི་བན་ཡོན་དང་བཅས་པར་བསྟན་ཏེ། མདོའི་ཆོག །

དེ་ནས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཆེ་དང་ལྟན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་སྟུགས་སོ། །ཤུ་རིའི་བྱ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གང་ནས་བཅའ་བར་བྱ་
ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་གང་བསྐྱོམ་པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བྱུན་
མོང་དུ་བྱས་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སྟོབ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ལེན་ཉི་ཤུ་དུག་པའི་མཇུག་གི་
བར་ཡན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བདེན་པ་བཞི་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དུ་སྦྱར་བ་ནི་སྟུགས་
བསྟུལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱལ་དོན་དམ་
པར་དངོས་པོ་མེད་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་རྣམ་གྲངས་གྱིས་མི་གནས་པ་ནི་
མདོའི་ཆོག །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དམིགས་སུ་མེད། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་པས་བསྟན།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་དེ་
དག་ཆད་མེད་པ་ཉིད་དང་།

དེ་དག་དཔག་དུ་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རིམས་བཞིན་དུ་མདོའི་ཆོག །བཅུན་པ་
རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་ཆེ་བའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འོག་
ནས་གཏན་ཆོགས་དང་བཅས་པར་བསྟན། གྲུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་

ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་
བྲལ་བར་བསྟན་པ་ནི་མདོའི་ཆོག །

བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་མཐའ་ཡས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འོག་
ནས་གཏན་ཆོག་ས། ཀྲི་ཤི་ཀ་གཟུགས་མཐའ་ཡས་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་
རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཇིན་པ་ནི་ལེ་བྱ་ཉི་ཤུ་ཅུ་པའི་སྐད་ནས་མདོའི་ཆོག །དེ་ནས་
དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། དེ་བཞིན་
དུ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་དོར་མེད་པར་བསྟོམ་སྟེ་མདོའི་
ཆོག །དེ་ནས་བཙུན་ལདས་ལ་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་
ཏོ། །བཙུན་ལདས་ཇི་ཅེས་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་གཟུགས་
སུ་ཡོངས་སུ་མི་འཇིན་མི་འདོར་བའི་ཚུལ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། རོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་མོས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆད་མེད་པ་བཞི་བསྟོམ་པ་ཡང་མདོའི་
ཆོག །

དེ་ནས་བཙུན་ལདས་ཀྱིས་འཁོར་བཞི་པོ་དག་སྟོང་དང་། དག་སྟོང་མ་
དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་བར་བསྟན་པ་ཡང་མདོའི་
ཆོག །དེ་ནས་ཡང་བཙུན་ལདས་ལ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ཀྱིས་འདི་སྐད་

ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇི་ཙམ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་
ཡོངས་སུ་གཟུང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའི་
དགོ་བའི་རྩ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །

དེ་བྱི་མ་ལ་ཡང་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཤིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པར་གཉེན་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ཡང་མདོའི་
ཆོག །ཀྟོ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་
གང་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་འཛིན་ཏམ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། བྱི་ནང་གི་འཆེ་བ་ཞི་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཀྟོ་ཤི་ཀ་འདི་
ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་ཕྱིག་པ་མི་དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉེ་
བར་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ལམ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
བཞི་ལ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞི་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག །སྤྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་འཕེལ་
བར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པས་བསྟན།

ཤེས་རབ་དང་ཐབས་སུ་ལྷན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱང་བ་མངོན་པ་ཡང་
མདོའི་ཆོག །ཀྟོ་ཤི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་འཛིན་ཏམ་ཞེས་པ་ནས། ཆུ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་
སྤྱང་གསུམ་ཀྱི་སྤྱང་ཆེན་པོའི་འཛིན་ཏེན་ཀྱི་ཁམས་འདི་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་
རྣམས་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སངས་རྒྱས་ཉིད་མངོན་པར་འདོད་

པས་བདག་ཉིད་སློག་གཙོད་པ་སྤང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་གཞན་དག་འགོད་པ་ཡང་
མདོའི་ཆོག་། དེ་བདག་གྲང་སློག་གཙོད་པ་སྤང་བར་བྱེད་ཅེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་
བསྟན། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཟད་པར་བྱེད་འདོད་པས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་།

གྲོ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱིན་པ་གང་སྤྱིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དང་བྱུན་མོང་དུ་བྱ་ཞིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །བྱེད་པ་
དུག་ལ་སེམས་རང་དབང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། དེ་ལྟར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་དུག་ལ་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་དེ་དག་ནི་དྲན་པ་འདི་
ལྟ་བུར་སྤྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
ལ་སོགས་པ་སྤྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྤྱུལ་པ་དང་། བཙུན་ལྡན་འདས་ལ་སྤྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
གསལ་ཏོ། །བཙུན་ལྡན་འདས་ཇི་ཙམ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འདུལ་བ་དང་ཞེས་པ་
མན་ཆད་གྱིས་བསྟན།

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡང་ལེ་ཅུ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་
པའི་སྐད་ནས། དེ་ནས་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། པ་རོལ་གྱི་གཞོད་པ་བྱས་
པའི་སྐབས་པས་ཟིལ་གྱིས་ཞོན་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། གྲོ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་

བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཚོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་འཛིན་པ་དང་
ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བ་དེ་ལ་
ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྤྲོན་མ་ཡིན་པས་གཏོར་ཏམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །

འདས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལ་བསྐྱབས་ནས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རྟེན་
ཀྱི་ཡུལ་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག ། ཀྲི་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ཡི་གེར་བྲིས་ཏེ་འཆང་ནས་མ་བཟུང་། མ་
བསྐྱགས་ཞེས་པ་ནས། བྲག་བྲ་བར་འོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་
བསྟན། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དག་པ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའོ། །དག་པ་འཛིག་རྟེན་པ་ཚོས་པ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རང་གི་དོན་དུ་
ཚོས་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཚོས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཚོས་
པའོ། །རང་གི་དོན་དུ་ཚོས་པ་ལ་ཡང་ཆུང་དུ་འཛིན་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་
གིས་དགུ་སྟེ། རང་གི་དོན་དུ་ཚོས་པ་ཆུང་དུ་འཛིན་ཆུང་དུ་ཡང་མདོའི་ཆོག །

དེ་སྐད་ཅས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷའི་དབང་ལོ་བརྒྱ་
བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་
ཀྱི་བྱ་ཚོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ཡི་གེར་བྲིས་
ཤིང་སྐྱེགས་བམ་དུ་བབྱིས་ཏེ་བཅངས་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རང་གི་
དོན་དུ་ཚོས་པ་ཆུང་དུ་འཛིན་ཆུང་ཡང་མདོའི་ཆོག །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་

ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་གྲིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙེམ་ལྷན་འདས་རིགས་
གྱི་བྱ་འཕེལ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་མཆོད་
པར་བགྱིད་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཇི་ཅམ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལགས་ཞེས་པ་
མན་ཆད་གྱིས་བསྟན།

རང་གི་དོན་དུ་མོས་པ་ཆུང་དུ་འཛིན་པོ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ །ཀྟོ་ཤི་ཀ་རིན་པོ་
ཆེ་ལྷ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལྷ་ཞོག་གི་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། རང་གི་དོན་
དུ་མོས་པ་འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ །ཀྟོ་ཤི་ཀ་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་བཀའ་བ་ལྷ་ཡང་ཞོག་གི་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་
བསྟན། རང་གི་དོན་དུ་མོས་པ་འབྲིང་གི་འབྲིང་ཡང་མདོའི་ཆོག་ །ཀྟོ་ཤི་ཀ་སྤྱིང་
བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་
བཀའ་བ་ལྷ་ཞོག་གི་ཞེས་པས་བསྟན། རང་གི་དོན་དུ་མོས་པ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་
ཡང་མདོའི་ཆོག་ །ཀྟོ་ཤི་ཀ་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ཆོགས་གྱི་
མཆོད་རྟེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་བ་ལྷ་ཞོག་གི་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན།
རང་གི་དོན་དུ་མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ །ཀྟོ་ཤི་ཀ་སྟོང་གཉིས་གྱི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ཆོགས་གྱི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་བཀའ་བ་ལྷ་
ཡང་ཞོག་གི་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན།

རང་གི་དོན་དུ་མོས་པ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་ཡང་མདོའི་ཆོག་ །ཀྟོ་ཤི་ཀ་སྟོང་
གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ཆོགས་གྱི་མཆོད་
རྟེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་སྟེ་མཆོད་པ་ལྷ་ཞོག་གི་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན།

རང་གི་དོན་དུ་མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་
ཡང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འདྲི་གཏེན་གྱི་ཁམས་གསྐྱའི་ལྷང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གི་སེམས་
ཅན་དག་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། །དེ་
ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདྲི་གཏེན་གྱི་
ཁམས་འདི་ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་བྱ་དང་། འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷའི་བྱ་
དེ་དག་ལ་སྟུས་པ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་
པ་ཆུང་དུའི་འབྲིང་ཡང་མདོའི་ཆོག་། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷའི་དབང་
པོ་བརྒྱ་བྱེན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །ཀྟོ་ཤི་ཀ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་
རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་བྱུང་ཤིག་ཅེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་
མོས་པ་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་འདི་ནི་རིག་
ལྷགས་ཆེན་པོ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་
དུ་མོས་པ་འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་ཡང་མདོའི་ཆོག་།

ལེ་ལུ་ཉི་ཤུ་ཅན་གྱི་པའི་སྐད་ནས། དེ་ནས་གཞན་སྟུ་སྟེགས་ཅན་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་
སྐྱ་ཀ་ཆོལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་རབ་ཏུ་མང་པོ་བརྒྱ་ཅམ་ཞིག་སྐྱ་ཀ་བཅའ་བའི་
བྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་བ་དེར་དོང་ངོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རང་
དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་འབྲིང་གི་འབྲིང་ཡང་མདོའི་ཆོག་། །དེ་ནས་བདུད་

སྡིག་ཅན་འདི་སྣམ་དུ་སེམས་ཏེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། རང་དང་གཞན་གྱི་
དོན་དུ་མོས་པ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། དེ་ནས་ལྟའི་བྱ་དེ་དག་གིས་
ལྟའི་མེ་ཏོག་རྣམས་མདོན་བར་སྒྲུལ་ནས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན།

རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། ལེ་ལུ་
སྒྲུལ་ཅུ་པའི་ཁྲད་ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཀྱན་དགའ་
བོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། རང་དང་གཞན་གྱི་
དོན་དུ་མོས་པ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་ཡང་མདོའི་ཆོག་། །བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་གསོལ་པ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱའམ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་
བྱེན་པ་འདི་འཛིན་པ་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་
ལ་མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། །ཚྭ་གས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཞུགས་པ་ལ་ནམ་འཁོའི་
བར་དུ་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་
ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ཡང་ལེ་ལུ་སྒྲུལ་ཅུ་ཙ་གཉིས་པའི་ཁྲད་ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྒྲུལ་ཏོ། །

གྲོ་ལེ་ཀ་གལ་ཏེ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཤུང་
གིས་བྱར་བྱར་བྱས་ཏེ་བཀའ་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་
མོས་པ་ཆུང་དུའི་འབྲིང་ཡང་མདོའི་ཆོག་། །བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གང་ལ་བསྐྱབས་ནས་
ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་ཡང་

མདོའི་ཆོག་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གི་ཆེ་བདག་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
འདི་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེའི་ཆེ་འཛིགས་པར་འགྱུར་བའམ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་
བསྟན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་ཡང་མདོའི་ཆོག་།

སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཤེན་རྗེའི་འཛིག་
རྟེན་གྱི་འགོ་བ་མ་མཆིས་པར་འཆའ་བར་བགྱི་བ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་
གྱིས་བསྟན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་འབྲིང་གི་འབྲིང་ཡང་མདོའི་ཆོག་། བཅོམ་
ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གདུང་གིས་ཡོངས་སུ་བཀང་སྟེ། བྱར་
བྱར་བགྱིས་པ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱལ་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་
མོས་པ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་
སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྐྱ་གདུང་གིས་ཡོངས་སུ་བཀང་ཏེ་བྱར་བྱར་བགྱིས་པ་ལྟ་ཞོག་ལགས་གྱི་ཞེས་པ་
མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་ཡང་མདོའི་
ཆོག་།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ནི་འདི་གཉིས་ལགས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
སྟེ། འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལགས་སོ་ཞེས་པ་
མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་ཡང་མདོའི་
ཆོག་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་ཆེ་བ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། གཞན་གྱི་

དོན་དུ་མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡང་མདོའི་ཆོག །བཅོམ་ལྷན་འདས་རིགས་ཀྱི་
བྱ་འཕྲུལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་འདི་སྒྲེགས་
བཅས་ལ་བྲིས་ཏེ་འཆང་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

རང་གི་དོན་དུ་མོས་པ་དགུ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་དགུ་
དང་། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་དགུ་སྟེ། དགུ་ཆོན་གསུམ་དང་། བསྟོན་པ་དང་།
བཀྲུང་བ་དང་། བསྐྱུགས་པ་དགུ་ཆོན་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། རང་གི་
དོན་དུ་མོས་པ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ལ་བསྟོན་པ་འབྲུམ་ལས་ནི་གསལ། གཞན་ལ་ནི་
དོན་གྱིས་བསྟན། རང་གི་དོན་དུ་མོས་པ་རྩེ་རྩེ་འབྲིང་ལ་བསྟོན་པ་ནི་ལེ་ལུ་
སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པའི་ལྷན་ནས། ཀློ་ཤི་ཀ་སེམས་ཅན་གཅིག་ཅིག་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་
པའི་འབྲས་བྱ་ལ་གཞག་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་
པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རྩེ་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོན་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །ཀློ་ཤི་
ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕྲུལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་
སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བ་བརྩེ་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་
ཀྱིས་བསྟན།

འབྲིང་གི་རྩེ་རྩེ་ལ་བསྟོན་པ་ནི་མདོའི་ཆོག །ཀློ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་འཇམ་
བུའི་སྒྲིང་གི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕྲུལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་
ལ་ཞེས་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བཀོད་ཅིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།
འབྲིང་གི་འབྲིང་ལ་བསྟོན་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །ཀློ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་
འཕྲུལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་འདི་ཞེས་པ་ནས།

ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། འབྲིང་གི་
ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། །ཀྟོ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕ་
རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་གཞན་དག་ལ་རྒྱ་
ཆེར་སྟོན་ཅིང་འཆད་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན།

རང་གི་དོན་དུ་མོས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་དུ་ལ་བསྟོད་བ་ཡང་མདོའི་
ཆོག་། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གཞན་
དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་ཅིང་འཆད་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ཆེན་པོའི་འབྲིང་
ལ་བསྟོད་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། །གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་
ལ་སྟོགས་བཅུའི་སྟོགས་རེ་རེ་ཞིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ཆེན་པོའི་ཆེན་
པོ་ལ་བསྟོད་བ་ནི་མདོའི་ཆོག་། །ཀྟོ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕ་རིགས་ཀྱི་
བྱ་མོ་གང་གིས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་དབག་དུ་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱད་པ་བས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན།
རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་ལ་བཀྱར་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག་།

བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
པ་ལྟར་བཅོས་པ་དེ་གང་ལགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། རྒྱུ་དུའི་འབྲིང་ལ་
བཀྱར་བ་ནི་མདོའི་ཆོག་། །ཀྟོ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་རི་
སྟོད་ཡོད་པ་དེ་དག་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་རྒྱན་
དུ་བྱུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། རྒྱུ་དུའི་
ཆེན་པོ་ལ་བཀྱར་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། །ཀྟོ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕ་

རིགས་ཀྱི་བྱ་ཚོ་གང་ལ་ལས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་ན་ཞེས་པས་བསྟན། རང་
དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཚོས་པ་འབྲིང་གི་ཚུང་དུ་ལ་བཀྱར་བ་ནི་མདོའི་ཆོག །ཕྱིར་
མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་ན་ཞེས་པས་བསྟན།

འབྲིང་གི་འབྲིང་ལ་བཀྱར་བ་ནི་མདོའི་ཆོག །དཔྱ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་
བཀོད་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ལ་བཀྱར་བ་ནི་མདོའི་
ཆོག །ཀྟོ་ཞི་ཀ་གཞན་ཡང་ཕྱོགས་བརྩའི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ཡང་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་
གསྐྱའི་ཁྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རང་དང་གཞན་
གྱི་དོན་དུ་ཚོས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུང་དུ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཀྱར་བ་ཆེན་པོའི་ཚུང་དུ་
ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཡང་མདོའི་ཆོག །ཀྟོ་ཞི་ཀ་གཞན་ཡང་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་
སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཛམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཚོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་
གིས་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པ་བས་ཞེས་པ་
མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཚོས་པ་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུ་ལ་བསྐྱུགས་པ་
ཚུང་དུ་ཡང་མདོའི་ཆོག །

བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཚུང་དུའི་
འབྲིང་ལ་བསྐྱུགས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །གོས་དང་ཟས་དང་མལ་ཆ་དང་སྟན་དང་
ན་བའི་གསོས་སྒྲན་དང་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲན་གདགས་འཆལ་ལོ་ཞེས་པ་ལ་

སོགས་པས་བསྟན། རྩེ་ལྷོ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ །དེ་ཅིའི་
སྒྲུང་དུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་དང་ཞེས་པ་
མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་འབྲིང་གི་རྩེ་ལྷོ་ལ་བསྟན་པ་འབྲིང་གི་རྩེ་ལྷོ་
ཡང་མདོའི་ཆོག་ །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷོའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་
ལ་འདི་སྒྲུང་ཅེས་སྟེ་སོ། །ཀྲི་ཤི་ཀ་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ལས་ནི་
དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། འབྲིང་གི་འབྲིང་ལ་བསྟན་པ་ཡང་མདོའི་
ཆོག་ །འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་གང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་གདགས་པར་འདོད་
པ་དེས་ནི་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ་ཡང་
མདོའི་ཆོག་ །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ནི་
དེ་ལས་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་ཆེན་
པོའི་རྩེ་ལྷོ་ལ་བསྟན་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པར་མ་གྱུར་པ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

ཆེན་པོའི་འབྲིང་ལ་བསྟན་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ །ཀྲི་ཤི་ཀ་གང་གི་བྱིར་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་དུག་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བར་ལ་སྟོབ་པ་དེའི་བྱིར་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
ལ་བསྟན་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ །སྒྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་གཙོད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་
གྱིས་བསྟན།

དེ་ལྟར་མོས་པ་ལ་བསྟོ་བ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡང་བྱད་པར་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོ་
བར་བྱེད་དེ། མི་དམིགས་པར་བསྟོ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བསྟོ་བ་དང་།
དབེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྲན་པ་
དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། ལྷོན་པས་གནང་བ་དང་།
ཁམས་གསུམ་པར་མ་གཏོགས་པ་དང་། ཆུང་བ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་དང་།
བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ། དང་པོ་མི་དམིགས་
པར་བསྟོ་བ་ཡང་ལེ་ལྷ་སུམ་ཅུ་ཙུག་གསུམ་པའི་ཁྲད་ནས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པས། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་སྒྲིས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བསྟོ་བ་ཡང་
མདོའི་ཆོག་། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲིས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་
མེད་པ་དག་གིས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། དབེན་པའི་བསྟོ་བ་ནི་མདོའི་
ཆོག་།

རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲིས་པ། བྱམས་པ་སེམས་གང་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་
ཡོངས་སུ་སྟོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ནི་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་
གྱིས་བསྟན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྲན་པ་ནི་
མདོའི་ཆོག་། བྱམས་པས་སྒྲིས་པ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་
ཀྱིས་བསྟན། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བསྟོ་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་བྱམས་པས། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །

བརྟན་པ་རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་སྒྲག་སྟེ་
ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། མཚན་མ་མེད་པའི་བསྟོ་བ་ཡང་མདོའི་
ཆོག །བྱམས་པས་སྒྲུས་པ། བརྟན་པ་རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་
ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་
ལྷན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་
ཅད་ལ་བརྩམས་ཏེ། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ལྷན་པས་གནང་བའི་བསྟོ་བ་
ཡང་མདོའི་ཆོག །བྱམས་པས་སྒྲུས་པ། བརྟན་པ་རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
དུ་བྱིན་པ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། ཁམས་གསུམ་པར་མ་གཏོགས་པའི་བསྟོ་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག །

གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕྲོ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་
པར་ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པས་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་
འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཆུང་དུ་ཡང་
མདོའི་ཆོག །རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་
ཁམས་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་འཁོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོ་བ་བརྩའི་
ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཞིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། འབྲིང་ཡང་

མདོའི་ཆོག་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་
ཁམས་ན་སེམས་ཅན་ནི་སྟེད་འཁོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པར་
གྱུར་ཏམ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན།

ཆེན་པོ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
པོའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་འཁོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་
ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྟོ་བ་ཡང་
མདོའི་ཆོག་། དེ་ནས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷའི་བྱ་
ཉི་བྲིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བསྟོ་བའི་འོག་ཏུ་རྗེས་སུ་
ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐབས་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་དམིགས་
ནས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བ་ཙཱ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདི་
སྐད་དུ་འདི་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བྱ་འམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་བར་གྱིས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་
བསྟན།

ཐག་པ་མེད་པའི་ལམ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་པ་དང་།
དག་པའོ། །སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
མཐོང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་མི་མཐོང་བས་མཆོག་ཉིད་
དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་མདོན་པར་འདུ་མི་

བྱེད་པ་དང་། ཚོས་རྣམས་མི་དམིགས་པར་གཏོད་པ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་
སུ་བྱེད་པས་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་བཞེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ལེ་བུ་
སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞི་པའི་མྱད་ནས། དེ་ནས་བཙཅ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་
རིའི་བྱས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

མཆོག་ཉིད་ནི་མདོའི་ཆོག་། ལྟ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཙཅ་ལྡན་འདས་དེ་
ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་མདོན་པར་བསྐྱབས་པས་ཚོས་གང་ཞིག་ཐོབ་
པར་བགྱི་ལགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། མདོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཡང་
མདོའི་ཆོག་། བརྒྱ་བྱིན་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཙཅ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། ཞེས་པ་མན་ཆད་
ཀྱིས་བསྟན། དོན་ཆེན་པོ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཙཅ་
ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་ཆེ་བ་ལགས་སོ་
ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །དག་པ་ཡང་བསྐྱབས་པས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་སྐྱེ་
བའི་རྒྱ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
རྒྱགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་གནས་ལ་མཁས་པའོ། །

མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཞི་སྟེ། བདུད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། ཚོས་ཐབ་མོ་ལ་
མ་མོས་པ་དང་། དངོས་པོར་འཇིན་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་འགྲོགས་
པའོ། །རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱད་པར་ཀྱི་དག་པ་ཉན་ཐོས་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དག་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་དག་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སངས་རྒྱས་མཉེས་

པར་བྱེད་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། ཤེའུ་སུམ་ཅུ་ཅ་ལྔ་པའི་ཁྲད་ནས། དེ་ནས་བཙམ་
ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ་ཞེས་པ་མན་
ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་།

དེ་ནི་སེམས་དང་སོ་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆད་སྒྲིན་པའི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱད་
ཅིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཞི་གནས་ལ་མཁས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། ལྷ་
རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་སོ་དེས་ནི་མཆན་མ་མེད་པ་
དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཞི་སོ་
བདུད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མདོའི་ཆོག་། རབ་འབྱོར་མི་སྒྲུན་སོ་
དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་བཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་སྒྲོག་པར་
བྱེད་དེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སྒྲིར་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་པ་ཡང་མདོའི་
ཆོག་། རབ་འབྱོར་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་
དག་པའོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རབ་འབྱོར་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བྱད་པར་ནི་དེའི་སྐབས་ནས། སྒྲིན་པའི་
ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་
དག་པའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་ཤེའུ་སུམ་ཅུ་
ཅ་བྲུག་པའི་ཁྲད་ནས། དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་
འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། གཞན་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་
བསྟན་རྟོ། ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་མེད་ན་ལམ་ཀྱི་རྣམ་

བ་ཤེས་བ་མ་ཡིན་པས་སྤྱིར་ན་བརྒྱད་གྱིས་བསྟན་པའི་གསུམ་བ་ཐམས་ཅད་
ཤེས་བ་ལ་དོན་དགུས་བསྟན་ཏེ།

ཤེས་རབ་གྱིས་སྤྱིད་བ་ལ་མི་གནས་བ་དང་། སྤྱིང་རྗེས་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་
བ་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། ཐབས་གྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་བ་དང་། མི་
མ་སྦྱོར་པའི་ཚྭ་གས་དང་། གཉེན་པོ་དང་། སྤྱིར་བ་དང་། མཉམ་བ་ཉིད་དང་། ཉན་
ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་བའི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྗེས་
སྤྱིད་བ་དང་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཤེས་རབ་
གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་འགྲམ་མམ་ཞེས་བ་ནས། རབ་འབྱོར་དུས་
གསུམ་མཉམ་བ་ཉིད་གྱི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ཐབས་མ་ཡིན་པས་
རིང་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གཤེས་ཏེ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་གྱི་བྱ་འམ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་བ་ཞེས་
བ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ཐབས་གྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག་།

ཆེ་དང་ལྷན་བ་ལྟ་རེའི་བྱ་གང་ཁྱོད་འདི་སྐད་དུ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་ལ་སྤྱིད་པའི་མ་
ཆགས་བ་གང་ཡིན་ཞེས་བ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། མི་མ་སྦྱོར་བ་ཡང་མདོའི་
ཆོག་། །དེ་ནས་སྤྱིད་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཆེ་དང་ལྷན་བ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བཅུན་བ་རབ་འབྱོར་རྣམ་གངས་གང་གིས་བྱང་རྩལ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཆགས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཞེས་

བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། གཉིན་པོ་ནི་མདོའི་ཆོག་། ཀྲོ་མི་ཀ་གཞན་ཡང་སྒྲན་མེད་
བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དུ་གཞན་དག་ལ་སྟོན་པར་འདོད་པ་
དང་ཞེས་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་ཆགས་པ་སྤྲོ་མོ་
ཡིན་པས་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཅི་ལྟར་སྤང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཟབ་པ་དང་། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བསྟན་ཏེ། ཆགས་པ་སྤྲོ་
བ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། དེ་ནས་བཙཅ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་
བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་མཐའ་དེ་དག་བསྟན་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་
བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ཅི་ལྟར་སྤང་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། བཙཅ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ་
གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཟབ་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། བཙཅ་
ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལགས་སོགས་
བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཡང་མདོའི་
ཆོག་།

རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙཅ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱེན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལགས་སོ་ཞེས་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། དེ་
ལྟར་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་སོགས་པ་བརྫོད་ནས། དེ་དག་རྣམ་པར་བསྟོམ་པའི་
སྟོར་བ་ནི་ལེ་ཤུ་སྤྲུལ་ཅུ་ཅ་བདུན་པའི་ཁྲུང་ནས། དེ་ནས་བཙཅ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་

དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙེམ་ལྷན་འདས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་བགྱིད་པ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་ནས། བཙེམ་
ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བདག་ཕྱག་འཆའ་ལོ་སྟུང་མོ་
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་སྦྱོར་བ་རྣམས་པ་བཅུ་བཞུག་ཏེ།

དེ་ལ་སྦྱོར་བ་རྣམས་པ་བཅུ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
དམིགས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་དེ་དག་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་དང་། སོ་སོར་མ་རྫོགས་པ་དང་། རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། ཆགས་པ་མེད་
པ་དང་། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། བྱ་བ་རྣམས་དཀའ་བ་
ཉིད་དང་། སྐལ་བ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་དང་། མིག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འགོ་བ་ཉིད་དུ་འང་མི་དམིགས་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་སྦྱོར་བ་ནི་མདོའི་
ཆོག་ །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཙེམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་རྟོ། །བཙེམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་བགྱིད་པ་མ་
མཆིས་པའོ། །ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བཞུག།

ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ །གལ་ཏེ་
གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འཕམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་མི་སྦྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་དོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བཞུག། སོ་སོར་མ་རྫོགས་པ་
དང་། རྫོགས་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་བའི་ཆེ། གལ་ཏེ་
གཟུགས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོང་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། ཆགས་པ་མེད་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །

གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་བའི་
རིགས་ཀྱི་བྱ་འམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་འམ་མ་ཆགས་པ་ལེགས་
པར་བསྟན་པ་འདི་ངོ་མཆར་ཏེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་
བ་ནི་མདོའི་ཆོག །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐབ་མོ་འདི་བསྟན་
ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་འགྲིབ་ཅེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་ནི་
མདོའི་ཆོག །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནམ་འཁོར་བར་དུ་ནམ་མཁའི་
ལེགས་པ་འམ་མ་ལེགས་པ་བརྫོད་ཀྱང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཆེད་དུ་བྱ་
བ་ནི་མདོའི་ཆོག །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྦྱ་མའི་སྦྱེས་བྱ་ནི་ལེགས་པ་
བརྫོད་ཀྱང་འཕེལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སྦྱོར་བ་ནི་མདོའི་
ཆོག །

གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་ཅིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
བསྟན་པའི་ཆེ་ཞུམ་པ་འམ་གཡོང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་འདི་ལ་བཅོན་པར་བགྱིད་ཅིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བྱ་དཀའ་བ་

བྱེད་པ་ནི་མདོའི་ཆིག ། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་
སྒྲར་མི་སྒྲིག་པ་ནི་དགའ་བ་བགྱིད་པའོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སྐལ་བ་ཅི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་མདོའི་ཆིག །

བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་གིས་
གོ་ཆ་འཆལ་བ་དེ་དག་ནི་ཕྱག་བགྱི་བར་འོས་པའོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།
མིག་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོའི་ཆིག ། དེ་ཅིའི་སྦྲད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་
སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལྟ་སྟེ། འདམ་བུའི་
དབྱིངས་སམ་འོད་མའི་ཆལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་སྟམ་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཞན་གྱི་
ཆུན་གྱིས་མི་འགོ་བ་ཉིད་ནི་མདོ་ལས་མ་བྱུང་། སྦྱོར་བ་དེ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྟོན་སྦྱོར་བ་བསྟོམ་དགོས་པས་མཉམ་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡང་མདོའི་ཆིག ། དེ་
ནས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
སྒྲས་སོ། ། བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་དེ་གང་ལ་རྣལ་
འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནས།

སྐལ་པའི་མཆོན་མར་ཡང་རྫོམས་སེམས་སུ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་བསྟན། སྦྱོར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་རྫོགས་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟོམ་དགོས་
པས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ཡང་མདོའི་ཆིག ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་
སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་

གྱི་ལྟ་དང་ཞེས་པ་ནས། ལེའུ་སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་པ་རྫོགས་པའི་བར་གྱིས་མཐོང་
བའི་ལམ་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་
ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་
པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །

བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དང་མི་རྟག་
ཅེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། སྤྱག་པ་
དང་མི་སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བས་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་སྤངས་པ་ཡང་མདོའི་
ཆོག ། གཟུགས་སྤྱག་ཅེས་བྱ་བ་དང་མི་སྤྱག་ཅེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་
འགྱུར་ངོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་
མདོའི་ཆོག་ལས། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་གོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་
རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བདག་
དང་བདག་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་མདོའི་
ཆོག །

རབ་འབྱོར་གཟུགས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། ཀྱན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ཀྱན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་རྒྱ་དང་
རྒྱ་མ་ཡིན་པ་གསོག་ཉིད་དེ་རྣམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་ཡང་མདོའི་ཆོག ། རབ་

འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཀྱན་འབྱུང་བ་
དང་ཀྱན་འབྱུང་མེད་པ་མི་དམིགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
སྤངས་པ་ཡང་མདོའི་ཆིག །

རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་གོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་
བ་མེད་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་
མདོའི་ཆིག །རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་
གོས་པ་མ་མཆིས་པའི་སྤང་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ལགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རྒྱུན་དང་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི་
ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡང་མདོའི་ཆིག །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ།
རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་
སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་བསྟན། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡང་བཞེསྟེ། འགོག་པ་
དང་འགོག་པ་མེད་པར་མ་འབྲེལ་པས་འགོག་པའི་དོན་ཆིག་ཏུ་བརྗོད་པས་རྒྱུད་
གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་ཡང་མདོའི་ཆིག །

རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་སྤྲོ་བ་མ་
མཆིས་པའི་སྤང་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས་
ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཞི་བ་དང་ཞི་བ་མེད་པས་དམིགས་པ་དང་དམིགས་
པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མདོའི་ལས། རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་
གྱིས་བསྟན། གྲུ་ལོ་མ་པ་དང་གྲུ་ལོ་མ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བར་མཐའ་གཉིས་
ལས་འདས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དམིགས་སུ་མེད་པ་
དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་དེས་པར་
འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནད་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག་། རབ་འབྱོར་
གྱིས་གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕེལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། རློག་པ་དང་། གྲུན་ཆུབ་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བབྱིད་པ་དེ་ལ་ནི་མིག་གི་ནད་འབྱུང་
བར་མི་འགྱུར་ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་
པ་ཡང་བཞི་སྟེ། ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ངན་སོང་ཆད་པ་
ཡང་མདོ་ལས།

བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་
བཞིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕེལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཆེས་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི་དང་
བཙུག་དག་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་
པས་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཐབས་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ནི་

སྐྱེ་བའམ། འགག་བའམ། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་བའམ། རྣམ་པར་བྱང་བའམ།
ཡོངས་སུ་བབྱང་བའམ། དོར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། སྐྱབས་པ་དང་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ཆོས་རྣམས་
མཚན་མ་དང་མ་འབྲེལ་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །

རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན། སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། དེས་པར་འབྱིན་པ་དང་དེས་པར་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་
པས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་བྱ་དང་སྐྱ་
ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་
ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་དངོས་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་
འཇུག་པར་བྱ་བའམ་ལྡོག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཉེ་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་པས། རབ་
འབྱོར་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་གཅིག་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

སྤྱི་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བཞི་པ་རྣམ་པ་གྲུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
རྫོགས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དང་། སྤྱོར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱོན་ལ་སོགས་པ་
དོན་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཡང་གསུམ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་

ལ་མེད་པ་དང་། མི་སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱི་ག་
བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས་ལེ་བུ་སྤྱི་ཅ་བརྒྱད་པའི་སྤྱད་
ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྤྱད་ཅེས་
གསལ་ཏོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་མ་
མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པས་བསྟན། མི་སྤྱི་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག །རབ་འབྱོར་
གྱིས་གསལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་མཉམ་
པ་ཉིད་ལགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། དཔེན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་
འབྱོར་གྱིས་གསལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་འདི་ནི་དཔེན་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། མི་བརྗེ་བ་ཡང་
མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་བརྗེ་བ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། གནས་པ་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས་རབ་
འབྱོར་གྱིས་གསལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་འདི་ནི་གཞི་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

ནམ་མཁའ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་
ཆད་གྱིས་བསྟན། བརྗེ་དུ་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསལ་བ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་བརྗེ་དུ་མ་

མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། མིང་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས།
རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་འདི་ནི་མིང་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། འགོག་
པ་ཡང་བཞི་སྟེ། འགྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག་།

རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་འགྲོ་བ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། མི་འཕྲོགས་པ་ནི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་མི་འཕྲོགས་པ་ལགས་སོ་
ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། མི་བད་པ་ནི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་མི་བས་
པ་ལགས་སོ་ཞེས་པས་བསྟན། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་
གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་
སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བཞི་ཆོན་གསུམ་སོ་
དེ་དག་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བར་དང་རིམ་བཞིན་སྐྱར་རོ། །

ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྟོངས་
པའི་གཉེན་སོ་བཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་
སྟོང་བའི་གཉེན་སོ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་བཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་སྟེ་
གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ལམ་དང་སོ་ལ་བྱེད་པ་སོ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་སོ་མེད་པ་དང་།
འསོ་བ་མེད་པ་དང་། འདུ་བ་མེད་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་

གསོལ་པ། བཙུག་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་
བྱེད་པ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། ཤེས་པ་པོ་མ་མཆིས་པ་
ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། འཕོ་བ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་།
འོག་ནས།

འཇིགས་པ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་རིམ་བཞིན་སྐྱར་རྟེ། དེ་
གཞི། ལམ། དེགས་པ། སྐྱབ་པ། དེས་པར་འབྱིན་པ་དང་། གོ་རིམས་བཞིན་སྐྱར་
རྟེ། །ལམ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། མི་ལམ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱ་
བརྟན་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟར་མ་འགགས་པ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་ལྟར་
གཞེད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། སྐྱ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤངས་ལས་འདས་པ་དང་
ལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙུག་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་
སྟེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལགས་
སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། བྲག་ཅ་ལྟ་བུ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་
ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། སྐྱ་མ་ལྟ་
བུ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། གོ་རིམས་བཞིན་བསྟན་རྟེ། དག་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་
སྐྱར་རྟེ། །

གསུམ་པ་ལ་བྱུག་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་
བ་མེད་པ་དང་། གོས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། རྣོས་སེམས་མེད་པ་
དང་། མི་གཡོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙུག་
ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་གཉི་

སྤྲུལ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་དང་། འོག་ནས། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། གནས་པ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་ནས་གནས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་།

འོག་ནས། སྤྲོས་པ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། རྫོམ་སེམས་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། གཡོ་བ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདེན་པ་གསུམ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བཙོ་ལྷ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་ནོ། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་སྤུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་སྟེ། དེ་ལ་གྲུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་གནས་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་སྤྲུལ་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བརྒྱད་ནི་རྒྱ་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི་རྒྱ། དེའི་འོག་མ་གསུམ་ནི་གྲུན་འབྱུང་བ། དེའི་ཕྱི་མ་གཅིག་རབ་ཏུ་སྟེ། བ། ཐམ་གཅིག་རྒྱུན་དང་སྤྱར་ཏེ།

དེ་དག་ནི་གཉེན་སྲིད་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྷ་སྟེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། གྲུན་ནས་སྤང་བ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། ཞི་བ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། འདོད་ཆགས་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་

ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། ཞེ་སྤང་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས།
གཉི་ཟུག་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། ཉོན་མོངས་པ་མ་
མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། སེམས་ཅན་མ་མཆིས་པ་ལགས་
སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་ཁྱབ་འཛི་ཆོག་མཐུག་དང་བཅས་པ་བསྟན།

ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། ཚད་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་།
མ་འབྲེལ་བ་དང་། མ་འདྲེས་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པ་དང་། དབག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉིས་ཆན་
གསུམ་ནི་ལམ་རིགས་པ་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱར། ཐ་མ་གཅིག་ནི་ངེས་པར་འབྱེན་པ་
དང་སྐྱར་ལ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་ཚད་མ་
མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། མཐའ་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པ་
ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། མ་འདྲེས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་
ནས། རྟག་འོག་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་།

འོག་ནས། ཚད་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། རྣམ་
མཐའ་ལྟ་བུ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་སོ་སོའི་ཁྱབ་འཛི་ལན་དང་བཅས་པ་བསྟན། སྐྱག་
བསྐྱེལ་གྱི་དབེན་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། མི་རྟོག་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་། རྟོང་པ་
དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་
གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་

འདི་ནི་མི་རྟག་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། སྤྱག་བསྐྱེལ་པ་ལགས་སོ་
ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། བདག་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས།
སྟོང་པ་ཉིད་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། མཆོན་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལགས་
སོ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ནི་བཅུ་དྲུག་སྟེ། ཉང་དང་
ཕྱི་དང་གཉི་གའི་དངོས་པོ་དགག་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་དང་། བརྟག་པའི་
བདག་ཞི་བ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་གི་འཛིག་
ཉེན་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ཉག་ཆད་ཀྱི་
མཐའ་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་དོར་བ་
མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དགག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དོར་བ་མེད་པ་
སྟོང་པའི་བར་དུ་བརྒྱད་དང་། ཀྱན་བརྟགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དགག་པ་ཡང་རང་
བཞིན་སྟོང་པ་དང་། ཡུལ་དང་མཆོན་ཉིད་དང་དུས་སྟུ་འབྲུལ་པ་དགག་པར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་
དང་། དེས་པར་འབྱུང་བར་བརྟགས་པས་དགག་པར་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འགྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་
སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་
ལགས་སོ་ཞེས་པ་ནས། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་པའི་བར་བཅོ་ལྟ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བར་བརྟགས་པ་དགག་པ་མདོའི་

ཆོག་ །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་དངོས་སོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལགས་སོ་
ཞེས་པ་ནས། དངོས་སོ་མེད་པའི་དོ་སོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་
འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པས་ཉན་ཐོས་ལ་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཙ་
བདུན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སུམ་ཅུ་ཙ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱུ་ལ་སུམ་
ཅུ་ཙ་དགུ་སྟེ། སྤྱིར་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙ་གསུམ་དུ་འབྱུང་བ་ལ། དེ་ལ་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་དང་སོར་དངོས་སོར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལམ་བདེན་པ་
བཞི་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ལུས་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་དང་
སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ལ་བརྟགས་པ་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་
བཅོན་འགྲུས་འབྱུང་བས་རྩིས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པའི་སྟོང་བ་བཞི་དང་། བཅོན་
འགྲུས་ལ་སེམས་ལས་སུ་བྱང་བར་འགྱུར་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་པའི་
ལམ་ལ་རྩུ་འཕྱལ་གྱི་རྒྱུད་པ་བཞི་དང་། སེམས་སྤྱང་བ་ལ་བློ་དང་ཅེ་མོའི་སྤྱིར་
བ་འབྱུང་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་པའི་ལམ་ལ་དབང་སོ་ལྡ་དང་།

དེ་ལ་བཞེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་འབྱུང་བས་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་དང་། འབྲེལ་པའི་ལམ་ལ་སྟོབས་ལྡ་དང་། བློ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་
རྟོགས་པ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་འབྱུང་བས་ངེས་པར་འབྱེན་

བའི་ལམ་ལ་འཕགས་བའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ་དེ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་
གྲིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་བླ་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བ་དང་།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དམིགས་སུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། གོ་རིམས་བཞིན་སྐྱར་རོ། །ལམ་
ཤེས་པ་ཉིད་ལྟ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་སྟོན་པའི་གཉེན་
པོ་ལམ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་དང་། སྤྱུལ་པའི་ལམ་ནང་གཟུགས་དང་
གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་བཏྟའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱུལ་པའི་
སྤྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་གཉིས་དང་། སྤྱུག་པ་དང་། མི་སྤྱུག་པ་སྤྱུལ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་
མི་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་སྤྱུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་ལུས་
ཀྱིས་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུམ་དང་། མཐོང་
བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་
ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་།

ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྷ་
དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་དགྲ་དང་། སྟོང་བའི་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་
པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་སྟེ། དེ་
ལྟར་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཙུ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལགས་སོ་

ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས། མཚན་མ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འོག་
ནས། སྒོན་པ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། སྤྱལ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་
ཐར་པ་གསུམ་ནི་བསྐྱུས་ནས།

འོག་ནས། རྣམ་པར་ཐར་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་
བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ལ་སྒྲོམས་པར་འབྱུག་
པ་བཞི་དང་། ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའི་སྒྲོམས་པར་འབྱུག་པ་
ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱུན་ནས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་
འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་སྒྲོམས་པར་འབྱུག་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་མན་
ཆད་དང་། སྒྲོང་བའི་ལམ་ཡང་འོག་ནས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལགས་སོ་ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྩུ་ཡང་མདོ་ལས།
རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་སྒྲོན་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འཆལ་བའི་
ཤེས་རབ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྐྱུན།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ནི་སྤྱལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ལམ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་ལ་རྣམ་པ་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་དགུ་སྟེ། སྟོབས་བརྩུ་
དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་
པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྐྱུར་བའི་རང་བྱུང་དང་།

མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་སྐུ་ཅ་དགུ་
སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་སྟོབས་བརྩུ་ལགས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། གོ་རིམས་བཞིན་སྐྱར་
རོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལས་དོན་བརྩུ་གཅིག་གིས་
བསྟན་པའི་གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་གཉིས། སྦྱོར་བ་པོ་དང་། སྦྱོར་བའོ། །དེ་ལ་
སྦྱོར་བ་པོ་ནི་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་ཅ་བ་བསྐྱུ་
ཅིང་སྐྱངས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ལྷུས་ལ་སོགས་པས་བསྟེན་
བཀྱར་བྱས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གྱི་དོན་ཁྱུ་བ་དང་། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྐྱབ་པ་དང་།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
ལེའུ་སྐུ་ཅ་དགུ་པའི་ཁྲད་ནས། དེ་ནས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་འདི་སྐུ་དུ་
སེམས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། དགེ་སྦྱོར་གི་དགེ་འདུན་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་བར་འདོད་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

སྦྱོར་བ་ནི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་སྟེ། དང་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པས་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་

ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།
སྒྱུར་བ་སྟེ་སྒྱུར་བ་མེད་པའི་སྒྱུར་བ་ནི་མདོ་ལས།

ཀྟོ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
གཟུགས་ལ་སྒྱུར་བར་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། གསུམ་པ་རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པའི་སྒྱུར་བ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་
ལྷན་པ་ལྟ་རིའི་བྱས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་ཟབ་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཞི་པ་
གཉིད་དཔག་དཀའ་བའི་སྒྱུར་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ །ལྟ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་གཉིད་དཔག་དཀའ་བ་
ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ལྷ་པ་ཆད་མེད་པའི་སྒྱུར་བ་ཡང་མདོ་
ལས། ལྟ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
འདི་ནི་ཆད་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

འོག་ནས། ལྟ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྒྱུར་བ་
ལགས་སོ་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཐོས་ནས་སྒྲག་དང་
ལ་དང་བར་འགྱུར་ལགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་སྒྱུར་གོང་མ་ལྷ་པོ་དེ་དག་
བཞད་པ་དང་སྒྱུར་བ་སྟེ་སྒྲག་པས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ཡང་
མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ནི་བྱིར་མི་སྒྲག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དབང་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་བཞད་པར་བགྱི་སྟེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། བདུན་པ་མི་སྐྱག་པས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྒྱུར་བ་ཡང་མདོ་ལས། །ལྷ་
རིའི་བྱས་སྐྱས་པ།

ཀྟོ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་གང་
དག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་མི་སྐྱག་མི་དངང་
ཞིང་དངང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བརྒྱད་པ་
ཡང་དག་པར་འཛིན་པས་མི་ལྟོག་པའི་སྒྱུར་བ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཙུམ་
ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙུམ་ལྷན་
འདས་དཔེར་བརྗོད་པར་བདག་གིན་དུ་སྟོབས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་
ཀྱིས་བསྟན། དགུ་པ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སྟོང་བས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྱུར་བ་
ཡང་མདོ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བགྱིན་མི་ཞིག་འབྲོག་དགོན་
པ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་པ་ཞིག་ནས་འབྱུང་བར་གྱུར་ཏམ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། བཅུ་པ་རྟག་དུ་ཆོས་བསྐྱོམ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་སྒྱུར་བ་ཡང་མདོ་
ལས། དེ་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་།

བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །ལྷ་
རིའི་བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཁྱིད་
གིན་དུ་སྟོབས་པར་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཅུ་གཅིག་པ་ཟག་
པ་མེད་པའི་ཆོས་གསར་ཀྱི་རྟོན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉི་བའི་
སྒྱུར་བ་ནི་མདོ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བགྱིན་དཔྱིད་བྱང་སྟེ་

ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཅུ་གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྲས་པས་
སྐྱར་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྒྲོར་བ་ནི་མདོ་ལས། བཙེམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་
སྟེ་དཔེར་བཞིན་བྱུང་མེད་སྐྱུམ་མ་ནི་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཅུ་གསུམ་
པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་གཞན་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲོར་བ་ནི་མདོ་ལས།

དེ་ནས་བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་འདི་སྐྱད་ཅེས་
གསལ་ཏོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙེམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སྤྲོད་བཀྲགས་པ་ནི་ངོ་མཆར་ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་
ཀྱིས་བསྟན། བཅུ་བཞི་པ་འཕེལ་འབྱིབ་མེད་པར་སྒྲོར་བ་ནི་མདོ་ལས། བཙེམ་
ལྡན་འདས་འདི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལགས་ཞེས་
པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཙེམ་ལྡན་པ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མི་དམིགས་པའི་
སྒྲོར་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྒྲོད་པ་ནི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་
དག་པར་རྫེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

བཅུ་དྲུག་པ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྲུབ་པར་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡང་མདོ་
ལས། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསལ་པ། བཙེམ་ལྡན་འདས་བསམ་ཀྱིས་མི་བྲུབ་པ་
བསྟན་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཅུ་བདུན་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་སྒྲོར་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསལ་པ། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཤེས་

རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་སྤྱད་ག་མོས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་མན་
ཆད་གྱིས་བསྟན། བཅོམ་བརྒྱད་པ་འབྲས་བྱ་དང་པོ་མཐོང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིན་པ་
ཡང་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་རྒྱན་དུ་
ཞུགས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན།

བརྩ་དགུ་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡང་མདོ་ལས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དག་པའི་
ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ཉི་ཤུ་པ་ལོ་སྟོར་དུ་མདོན་
པར་བཅོན་པ་མི་འདོར་བས་ས་མཆོམས་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་
གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཟབ་
མོ་འདི་བཤད་པ་ན་བར་ཆད་མང་དུ་མི་འབྱུང་བ་འདི་ངོ་མཆར་ལགས་སོ་ཞེས་པ་
མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། རྣམ་པ་ཀུན་མདོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ལ་དོན་བརྩ་
གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་ཡང་དོན་བརྩ་བཞི་སྟེ། དེ་
ལ་དང་པོ་བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་བདུད་སྤྲིག་ཅན་འདི་ལྟ་སྟེ།

ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཡི་གེར་མི་འབྲི་བ་དང་ཞེས་པ་
མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་གྱིས་དགོངས་ཤིང་མཐུན་པ་ཡང་
མདོ་ལས། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་རིའི་བུ་སྤྱོགས་བརྩ་ཀུན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཆད་མེད་གངས་མེད་པ་དག་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆད་མེད་གངས་མེད་པ་གང་དག་བཞུགས་ཏེ་

འཆོ་ཞིང་གཞེས་པ་དེ་དག་ཅེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
གང་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཡི་གེར་འབྲི་བ་དང་ཞེས་པ་
མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

བཞི་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བ་ཡང་མདོ་ལས། །ལྷ་
རིའི་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕྲུལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ནི་སྐྱེན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། ལྷ་པ་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕྲུལ་
རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཡི་གེར་བྲིས་
ཤིང་འཆང་བ་དེ་དག་ཀྱང་དོན་ཆེ་བ་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སྤྲུག་པ་
ཡུལ་ད་སྤྲད་པ་ཡང་མདོ་ལས། །ལྷ་རིའི་བྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདས་ནས་སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་སྟོད་པར་འགྱུར་ཉེ་ཞེས་
པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བདུན་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
པར་ཡང་མདོའི་ཆོག །ལྷ་རིའི་བྱ་སྤྲུག་པོ་ལས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤྲད་མའི་ཆེ་
སྤྲད་མའི་དུས་ན་བྱང་སྟོགས་ལོགས་སུ་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕྲུལ་

རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཉན་པར་
འགྱུར་ཞིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བརྒྱད་པ་སྤྲུག་པའི་སྤྲེས་བྱ་ཡང་མདོ་
ལས། །ལྷ་རིའི་བྱ་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕྲུལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ནི་དག་པའི་རྩ་བས་ཉེ་
བར་བསྟན་ཅིང་སྐྱེན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདི་ལས་

བརྩམས་ནས་དེ་དག་སྤྱི་ལོ་མང་པོའི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་
གྱིས་བསྟན། དགུ་པ་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མདོ་ལས། བདུད་དམ་བདུད་གྱི་རིགས་
གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་རིགས་གྱི་བྱ་ལམ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་དབྱེ་བར་མི་རྣམས་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་
གྱིས་བསྟན།

བརྩ་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྤྱི་བ་ཡང་མདོ་ལས། །ལྷ་རིའི་བྱ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་རིགས་གྱི་བྱ་ལམ་རིགས་གྱི་བྱ་
མོ་དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་
མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན།
བརྩ་གཅིག་པ་དམ་བཅས་པའི་དོན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱབ་པ་ཡང་མདོ་ལས།
རིགས་གྱི་བྱ་ལམ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་གིས་ངའི་མདོན་སུམ་དུ་འདི་སྐད་དུ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྦྱོད་པ་ན་ཞེས་པ་
མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བརྩ་གཉིས་པ་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ཡང་མདོ་ལས། །ལྷ་རིའི་བྱ་རིགས་གྱི་བྱ་ལམ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ནི་གཟུགས་
དང་། སྒྲ་དང་། བྱི་དང་། རོ་དང་། རིག་བྱ་དང་།

ཆོས་རྣམས་ལ་མོས་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་པ་མན་
ཆད་གྱིས་བསྟན། བརྩ་གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་ཡང་མདོ་ལས།
རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དོན་
དུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་

ཞིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཙུ་བཞི་པ་ངེས་པར་འཛོལ་བ་ཡང་མདོ་ལས།
བཙེམ་ལྡན་འདས་གང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་འདི་དག་གི་སྦྱང་དུ་བཙོན་པར་བགྱིད་ཅིང་ཞེས་པ་མན་
ཆད་ཀྱི་ལེ་འུ་སུམ་ཙུ་དགུ་པ་རྫོགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

རྣམ་པ་ཀྱན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་དོན་བཙུ་གཅིག་གིས་
བསྟན་པའི་བཞི་པ་སྟོར་བའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་བསྟན་པ་ལ་ཡང་དོན་
བཞི་བཙུ་ཅ་དུག་གིས་བསྟན་པའི་དང་པོ་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཐོབ་པ་ཡང་མདོ་ལས།
ལེ་འུ་བཞི་བཙུ་པའི་སྒྲ་ནས། དེ་ནས་བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་པ་ཏ་ཅང་འབྲི་
སྟེ་སྟེ་བའི་དབྱེ་བས་བསྟན། དོན་གཉིས་པ་སྟོབས་པ་ཏ་ཅང་སྤྱར་བ་ཡང་མདོ་
ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྟོབས་པ་ཏ་ཅང་སྤྱར་བར་སྟེ་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་
ཀྱིས་བསྟན། གསུམ་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་སྤྲུལ་ཞིང་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཡི་གེར་འདི་ན་ཞེས་པ་
མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཞི་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་ཤིང་ཡི་གེར་འདི་ན་ཞེས་
པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ལྷ་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་དོན་བྱེད་པ་
ལ་སོགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྤྲུལ་ཞིང་ཁ་དོན་བྱེད་དམ་
ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། དུག་པ་བྱིར་སྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འདྲིན་པ་ཡང་
མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང་། བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་

རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ཡང་བཅོམ་
ལྷན་འདས་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་འདི་ལས་ཉམས་མ་རྟེན་དོ་སྦྱུང་ནས་སྦྱང་ལས་
ཡངས་ཏེ་འགྲོ་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བདུན་པ་རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
ཉམས་པ་ཡང་མདོ་ལས།

དེས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྤངས་ནས་མདོ་སྟེ་གཞན་གང་དག་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམ་འབྱོར་དུ་
བྱ་བ་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བརྒྱད་པ་གྲུ་ལོ་མ་པའི་རོ་སྤྱང་བའི་ཉམས་
པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྤྱི་ཞིག་གིས་རྩོ་བོའི་དུང་ནས་
ཟན་གོང་བོར་ལ་ལས་མི་ལས་ཟན་ཁམ་གཅིག་སྤྱང་བར་སེམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། དགུ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཀྱང་
འཛིན་པ་ཉམས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་
སྤྱང་བོ་ཆེ་ལྟ་འདོད་པར་གྱུར་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བཅུ་པ་རྟག་ཏུ་
ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉམས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་
མི་ཞིག་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལྟ་འདོད་པར་གྱུར་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བཅུ་
གཅིག་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་པ་ཉམས་པ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཤིང་མཁན་ནམ་ཤིང་མཁན་གྱི་སྟོབ་མ་
མཁས་པ་ཞིག་ཁང་བཟངས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆད་ཅུ་མ་གྱི་ཁང་བཟངས་
ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བཅུ་གཉིས་པ་གོང་ན་མེད་པ་ཉམས་པ་ཡང་མདོ་
ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་འཁོར་ལོས་སྤྱར་

བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་འདོད་པར་གྱུར་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བརྩ་གསུམ་པ་
ཡུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་རྟོགས་པ་འབྱུང་བའི་སྒྲོབས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕེལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
སྤྱོད་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཡི་གེར་འདྲི་བ་ན་དེ་དག་རྣམ་པར་གཡེངས་ཤིང་འདྲི་བར་
འབྱུར་སྒྲོབས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན།

བརྩ་བཞི་པ་ཡི་གེར་འདྲི་བ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་
འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་བའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕེལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་
མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཡི་གེར་འདྲི་བ་ན་ཆོས་དེ་དག་ལ་
རྣམ་པར་གཡེང་བར་བྱེད་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བཙུ་བ་དངོས་པོ་
མེད་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་འདི་
དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་འདྲུ་ཤེས་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བརྩ་བྲག་
པ་ཡི་གེ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།
བཙུ་མ་ལྟན་འདས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་
དག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཡི་གེ་འབྲུ་དག་གིས་ཡི་
གེར་གྲིས་ནས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན།

བརྩ་བདུན་པ་ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་མདོ་ལས། བཙུ་མ་
ལྟན་འདས་གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་ཡི་གེ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་སྟེ་མདོན་པར་ཞེན་པ་

དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཙོ་བརྒྱད་པ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་
རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐབ་མོ་
འདི་ཡི་གེར་འདྲི་བ་ན་ལྡོངས་ཀྱི་ནམ་པ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ན་ཞེས་པ་མན་
ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

བརྩ་དགུ་པ་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་རོ་མྱང་བ་ཡང་མདོ་ལས།
རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་
རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐབ་མོ་འདི་ཡི་གེར་འདྲི་བའི་
ཆེ་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟེ་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཉི་ཤུ་པ་ལམ་མ་ཡིན་
པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆོལ་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐབ་
མོ་འདི་ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་ལུང་ནོད་པ་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཉི་ཤུ་
གཅིག་པ་འདུན་པ་དང་སྟོམ་ལས་ཀྱིས་ཉམས་པ་ཡང་མདོ་ལས། ལེ་བྱ་བ་ཞི་བརྩ་
ཅ་གཅིག་པའི་སྐད་ནས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་ཉན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་།

གཟུང་བ་དང་། ལུང་ནོད་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། གླག་པར་འདུན་ལ་
ཆོས་སྤྲ་བ་ནི་སྟོམ་ལས་བྱེད་པར་གྱུར་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཉི་ཤུ་ཅ་
གཉིས་པ་འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཉམས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྲ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐབ་མོ་འདི་ཡི་གེར་འདྲི་

བ་དང་། གཟུང་བ་དང་། ལུང་འཕོགས་བ་དང་། ཁ་ཏོན་བྱ་བ་ལ་སྟོམ་ལས་བྱེད་
བར་གྱུར་ལ་ཆོས་ཉན་བ་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བར་གྱུར་ཞེས་བ་མན་ཆད་གྱིས་
བསྟན། ཉི་ཤུ་གསུམ་བ་འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་དང་འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་མ་ཡིན་བ་ཡང་
མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྲ་བ་ནི་རྟེན་བ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་ཆོགས་སུ་
བཅད་བ་ལ་གདུ་ཞིང་ཞེས་བ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ཉི་ཤུ་བཞི་བ་སྤྱདས་བའི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་བ་དང་མི་ལྡན་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་
སྤྲ་བ་ནི་དགོན་བ་བ་དང་བསོད་སྟོམས་བ་དང་ཞེས་བ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ཉི་
ཤུ་ལྔ་བ་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་མ་ཡིན་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
ཆོས་ཉན་བ་ནི་དད་ཅིང་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་ཞེས་བ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན།
ཉི་ཤུ་དྲུག་བ་གཏོང་བ་དང་སེར་སྤྲ་བྱེད་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
ཆོས་སྤྲ་བ་ནི་བདོག་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞིང་ཞེས་བ་མན་ཆད་གྱིས་
བསྟན། ཉི་ཤུ་བདུན་བ་སྦྱིན་བ་དང་ཀུན་ཏུ་འཛིན་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་ཆོས་ཉན་བ་ནི་ཆོས་སྤྲ་བ་ལས་གོས་དང་། ཟས་དང་། མལ་ཆ་དང་།
སྟན་དང་། རྩ་བའི་གསོས་སྤྲན་དང་ཞེས་བ་ལ་སོགས་བས་བསྟན།

ཉི་ཤུ་བརྒྱད་བ་མགོ་སྟོས་བས་གོ་བ་དང་རྣམ་བར་སྟོས་བས་གོ་བ་ཡང་
མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྲ་བ་ནི་མགོ་སྟོས་བས་གོ་བ་ཡིན་ལ་
ཞེས་བ་ལ་སོགས་བས་བསྟན། ཉི་ཤུ་དབྱུ་བ་མདོ་ལ་སོགས་བ་མངོན་བར་ཞེས་
བ་དང་མི་ཞེས་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྲ་བ་ནི་མདོའི་སྟེ་

དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། སུམ་ཅུ་པ་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་དང་ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་ཆོས་སླ་བ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ལ་ཞེས་པ་
མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

སུམ་ཅུ་གཅིག་པ་ཐབས་དང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡང་མདོ་ལས།
རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སླ་བ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་ཐབས་མཁས་པ་
ཡིན་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སུམ་ཅུ་གཉིས་པ་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་མ་
ཐོབ་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སླ་བ་ནི་གཟུངས་ཐོབ་པར་
གྱུར་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སུམ་ཅུ་གསུམ་པ་ཡི་གེར་འབྲི་བར་འདོད་
པ་དང་། མི་འདོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སླ་བ་ནི་ཡི་གེར་
འབྲི་བ་འདོད་ཅིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སུམ་ཅུ་བཞི་པ་འདོད་པའི་འདུན་
པ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སླ་བ་
ནི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། སུམ་ཅུ་ལྔ་པ་ངན་
སོང་གི་འགྲོ་བ་ལས་བྱིར་སྐྱོགས་པ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐབས་མོ་འདི་ཡི་གེར་
འབྲི་བ་དང་བསྟོམ་པའི་བར་དུ་བྱེད་པ་ན་ལ་ལ་ཞིག་དེར་འོངས་ཏེ། སེམས་ཅན་
དཔྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་བསྟུགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་པ་བདེ་འགོར་འགོར་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐབས་མོ་འདི་ཡི་གེར་འབྲི་བ་དང་

བསྐྱོམ་པའི་བར་དུ་བྱེད་པ་ན། དེར་ལ་ལ་ཞིག་དེར་འོངས་ནས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་
ངེས་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་བསྒྲགས་པ་རྫོང་པར་བྱེད་པ་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་པ་འཆད་པ་སོ་དང་། ཉན་པ་སོ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་
སུ་དང་འཁོར་ལ་དགའ་བ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྲ་བ་ནི་གཅིག་སུ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་རང་གི་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། སུམ་ཅུ་ཙུ་བརྒྱད་པ་གོ་སྐབས་མི་
བྱེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་ཉན་པ་ནི་ཆོས་སྤྲ་བའི་བྱི་
བཞིན་འབྲང་བར་འདོད་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སུམ་ཅུ་དགུ་པ་ཟང་
ཟིང་གི་སྦྱིན་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་
ཡང་ཆོས་སྤྲ་བ་ནི་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅིམ་གྱི་བྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
འདི་ནི་སྦྱིན་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཞི་བཅུ་པ་སློག་གི་བར་ཆད་
དུ་འགྱུར་བའི་སློགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་
ཡང་ཆོས་སྤྲ་བ་ནི་ཡུལ་གང་དུ་སློག་གི་བར་ཆད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་དེར་
འགྲོ་འདོད་པར་གྱུར་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཞི་བཅུ་ཙུ་གཅིག་པ་སུ་
གོ་འབྱུང་བའི་སློགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་ཉན་པ་ནི་གང་ན་ཟས་དགོན་པ་དང་ཆུ་དགོན་
པའི་སློགས་དེར་འགྲོ་བར་འདོད་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཞི་བཅུ་ཙུ་
གཉིས་པ་ཆོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་དགྲུགས་པའི་སློགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་
བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དགེ་སློང་ཆོས་སྤྲ་བ་ནི་གང་ན་ཆོམ་

སྐྱེ་གི་འདིགས་པ་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་གིས་བསྟན། བཞི་བཅུ་ཙུག་གསུམ་པ་
བྲིམ་ལ་ལྟ་བའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དགེ་སློང་
ཆོས་སྤྱོད་པ་ཞི་སློང་མོ་སྟེར་བའི་བྲིམ་ལ་གདུ་བར་གྱུར་ནས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གིས་
བསྟན། བཞི་བཅུ་ཙུག་བཞི་པ་བདུད་གིས་འབྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བདུད་སྟོན་ཅན་དགེ་སློང་གི་ཆ་བྱད་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཆ་བྱད་དུ་བསྐྱར་ཞིང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཞེས་པ་མན་ཆད་གིས་བསྟན།
བཞི་བཅུ་ལྔ་པ་བཙུག་མ་ཉི་ལེ་བར་བསྐྱབ་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
བདུད་སྟོན་ཅན་དགེ་སློང་གི་ཆ་བྱད་དུ་བསྐྱར་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་འོངས་ནས་འདི་སྐད་དུ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གིས་
བསྟན། བཞི་བཅུ་ཙུག་པ་ཡུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་
ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བདུད་སྟོན་ཅན་སངས་རྒྱལ་གི་ཆ་བྱད་དུ་
ཡུམ་གསུམ་གི་མདོག་ལྟ་བུ་འོད་འདོམ་གང་དང་ལྡན་པར་བསྐྱར་ཉི་འོངས་ནས་
ཞེས་པ་མན་ཆད་གིས་བསྟན་ཉི། རྣམ་པ་ཀུན་མདོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ལ་
དོན་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་ལྔ་པ་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ།

ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། བྱད་པར་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། བྱེད་པའི་མཆོན་
ཉིད་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཡང་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གི་དབྱེ་བས་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་སྟེ་བཞི་བཅུ་ཙུག་
དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཤེས་པ་བྱད་པར་དུ་བྱེད་གོས་པ་ལས་ཤེས་
པའི་བྱད་པར་གི་མཆོན་ཉིད་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཅུ་

དུག་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་གསུམ་ལམ་ཤེས་པའི་བྱེད་པ་
བདུན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་མཛད་པ་གཅིག་དང་། བྱེད་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི།
ལམ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བདུན་ཏེ། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ལ་དབྱེ་
ན་དགུ་བརྩ་ཙུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལས། དང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་
ཡང་མདོ་ལས། ལེ་བྱ་བཞི་བརྩ་ཙུ་གཉིས་པའི་མྱད་ནས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་
དཔེར་ན་བྱེད་མེད་ལ་ལ་ཞིག་ལ་བྱ་ལྟམ་བརྩམས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། གཉིས་པ་འདི་གཉིས་སྟོན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།
བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདི་གཉིས་དུ་གསུངས་པ་ཡང་གང་
ལགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་
པ་མཐུན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་དེ་དག་གི་
སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཅེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན།

བཞི་པ་སེམས་བསྐྱུས་པ་དང་། ལྟ་བུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ཡང་
མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ངེ་སྟེད་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་
པས་བཏགས་པ་གཟུགས་ཅན་རྣམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། དུག་པ་
སེམས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་

ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེངས་པ་རྣམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་
དུ་ཡང་དག་པ་རིམ་བུ་བཞེན་དུ་རབ་དུ་མཐེན་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད།
བདུན་པ་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་།

སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་འདོད་ཆགས་
དང་བཅས་པ་ལ་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པར་ཡང་དག་པ་རིམ་བུ་བཞེན་
དུ་མཐེན་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད། བརྒྱད་པ་སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡང་མདོ་
ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
སྤྱོད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་དག་གི་
སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སེམས་རྒྱ་ཆེ་བར་ཡང་དག་པ་རིམ་བུ་བཞེན་དུ་རབ་དུ་
མཐེན་ཏེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱེད། དགུ་པ་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་འཕ་
ཡངས་པར་གྱུར་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་དང་
གང་ཟག་གཞན་དག་གི་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལ་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པར་
ཡང་དག་པ་རིམ་བུ་བཞེན་དུ་རབ་དུ་མཐེན་ཏེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱེད།
བརྒྱ་པ་སེམས་ཆད་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
སྤྱོད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་གྱི་སེམས་
ཆད་མེད་པ་ལ་སེམས་ཆད་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རིམ་བུ་བཞེན་དུ་རབ་དུ་

མཐུན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཙུ་གཅིག་པ་སེམས་བསྟན་དུ་མེད་
བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་དང་གང་ཟག་གཞན་དག་
གི་སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ལ་སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རབ་དུ་མཐུན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

བཙུ་གཉིས་པ་སེམས་བསྟར་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་
ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་དག་གི་སེམས་མི་སྣང་བར་ཡང་དག་
པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་མཐུན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཙུ་གསུམ་
པ་སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དེ་
དག་གི་སེམས་ལྟག་པར་གཡོ་བ་དང་། བྲལ་བར་གཡོ་བ་རྣམས་དང་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། བཙུ་བཞི་པ་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་མཐུན་ཏེ།

གཟུགས་ཇི་ལྟར་མཐུན་ཞེས། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཙུ་ལྔ་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་ལྟག་
པར་གཡོ་བ་དང་། བྲལ་བར་གཡོ་བ་དང་། བསྐྱས་པར་གཡོ་བ་དང་། རྒྱས་པའི་དེ་

བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཅུ་དྲུག་པ་གཙོ་བོ་
བསྟན་ཅིང་བརྟགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། བཙེམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདིས་ནི་
སངས་རྒྱུས་བཙེམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྣང་བར་བགྱིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་བསྟན།

དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་སྟེ།
གངས་སྒྲ་མ་དང་བསྐྱེབས་ན་བཅུ་བདུན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཙོ་བརྒྱད་པ་མཆོན་
མ་མེད་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། ཉི་ཤུ་པ་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། ཉི་
ཤུ་ཙ་གཅིག་པ་འགག་པ་མེད་པ་དང་། ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
མེད་པ་དང་། ཉི་ཤུ་ཙ་གསུམ་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི་པ་
དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་པ་རྟེན་པ་མེད་པའི་མཆོན་
ཉིད་རྣམས་ནི་མདོ་ལས། ལེའུ་བཞི་བཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་ཁྲད་ནས། དེ་ནས་སྟོང་
གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་འདོད་པ་ན་སྟོང་པ་དང་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པས་མགོ་བྱངས་ཏེ་འོག་ཁོ་ན་ནས། ལྷའི་བྱ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱེན་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟབ་པའོ་ཞེས་པ་ནས། མི་གནས་པའི་
མཆོན་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོག་དེས་རིམ་པ་བཞིན་བསྟན།

ཉི་ཤུ་ཙ་དྲུག་པ་ནམ་མཁའ་དང་། ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་པ་ཞི་བ་ནི་མདོ་ལས། གོ་
རིམས་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལས་བསྟོར་ཏེ་ཞི་བ་ནི་ཆད་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་
དང་། ཏྲག་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ནམ་མཁའ་
ནི་འོག་ནས། ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟབ་པོ་ཞེས་པས་བསྟན། ཉི་

ཤུ་ཙ་བརྒྱད་པ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱུག་པ་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། ལྷའི་བྱ་དག་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་འདིག་རྟེན་གྱི་བརྟུང་བཀའ་སྦྱལ་རྟེ། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།
ཉི་ཤུ་ཙ་དགུ་པ་འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི་མདོ་ལས།

ལྷའི་བྱ་དག་མཆན་ཉིད་དེ་དག་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སུམ་ཙུ་ཙ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡང་མདོ་
ལས། བཙེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱལ་པ། ལྷའི་བྱ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་བྱང་ཡང་བྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མ་བྱང་ཡང་བྱང་སྟེ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པས་བསྟན། སུམ་ཙུ་ཙ་གཅིག་པ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ཡང་མདོ་ལས།
བཙེམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ལ་སྦྱད་པས་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་
གྱུར་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། སུམ་ཙུ་ཙ་གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་མེད་པ་
ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཙེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དང་།
གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྦྱལ་རྟེ། །

ལྷའི་བྱ་དག་གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་བྱང་བའི་མཆན་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན་རྟོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཆན་ཉིད་
བཙུ་བྱུག་འབྱུང་བ་གོང་མའི་གངས་དང་བསྐྱེབས་རྟེ་སུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཙེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་
དང་ལྷན་པ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་

བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། སུམ་ཙུ་ཙ་བཞི་བ་གྲུས་པར་བྱ་བ་ནི་མདོ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཆོས་འདི་ལ་བསྟེ་སྟང་དུ་མཛད་ཅེས་པས་བསྟན།

སུམ་ཙུ་ཙ་ལྔ་བ་སྐྱ་མར་བྱ་བར་ཡང་མདོ་ལས། སྐྱ་མར་མཛད་ཅེས་པ་དང་།
སུམ་ཙུ་ཙ་དྲུག་པ་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། སུམ་ཙུ་ཙ་བདུན་པ་མཆོད་པ་ཡང་མདོ་
ལས། རི་མོར་མཛད། མཆོད་པར་མཛད་དེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་རིམ་བཞིན་
སྦྱར་བས་བསྟན། སུམ་ཙུ་ཙ་བརྒྱད་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མདོ་ལས། རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱེད་པ་སོ་མེད་པའི་བྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མ་བྱས་པ་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སུམ་ཙུ་ཙ་དགུ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་འགོ་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་བཞེན་ནས། དོན་དམ་པར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་
བྱིར་ཡེ་ཤེས་བྱས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་བདུན་ཞུགས་ཏེ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཞི་བཙུ་ཙ་མ་མཐོང་བའི་དོན་སྟོན་པ་ཡང་མདོ་
ལས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་བསྐྱེད་པ་དང་།

འཛིག་ཏེན་སྟོན་པ་ཡིན་དེ་ཡང་གཟུགས་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཞི་བཙུ་ཙ་གཅིག་པ་འཛིག་ཏེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
ནམ་པ་ནི་མདོ་ལས་བྱུང་སྟེ་དོན་ཀྱིས་བསྟན། བཞི་བཙུ་གཉིས་པ་འཛིག་ཏེན་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་བཛོད་པ་ནི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་

ཕྱིན་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཡིན་ཞེ་
ན། རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཞེས་རྫོང་
བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཞི་བཅུ་གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མཛད་པ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པར་
རིག་གོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཞི་བཅུ་བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་
དུ་སྟོན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྟོན་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། བཞི་བཅུ་ལྔ་པ་འཇིག་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་ཉིད་དུ་
སྟོན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། བཞི་བཅུ་དྲུག་པ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
འཇིག་རྟེན་ཞི་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཞི་བཅུ་
བདུན་པ་འཇིག་རྟེན་འགོག་པ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། བཞི་བཅུ་བརྒྱད་པ་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཅི་ནས་འཇིག་རྟེན་འདི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བདེན་པ་བཞི་ལ་
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཤེས་པ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་པ་
བྱང་པར་དུ་བསྟན་པའི་བྱང་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་བ་ལ་གོང་
མ་བཞིན་དུ་གངས་དང་བསྐྱེབས་ཏེ།

རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཛད་པ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གནས་པ་ལགས་
སོ་ཞེས་པ་ནས། མཛད་པ་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོར་བསྟན་ནས། བཞི་བཅུ་དགུ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་
དང་། ལྷ་བཅུ་པ་གཞལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། ལྷ་བཅུ་གཅིག་པ་
བགྱང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། ལྷ་བཅུ་གཉིས་པ་མི་མཉམ་པ་དང་
མཉམ་པ་ཉིད་རྣམས་ནི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཅི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། རང་བྱུང་ཉིད་དང་། ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། མི་མཉམ་པ་དང་
མཉམ་པ་ལགས་སམ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ།

དེ་མན་ཆད་དབྱེ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན། ལྷ་བཅུ་གསུམ་པ་འཕགས་པའི་
གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སྦྱད་པ་མདོ་ལས། ལེའུ་བཞི་བཅུ་བཞི་པའི་ཁྲད་ནས། དེ་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཟབ་པ་ལགས་སོ་ཞེས་
པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ལྷ་བཅུ་བཞི་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་

ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཤེས་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་
ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ནི་གཟུགས་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པ་མེད་ཅིང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ལྷ་བཙུ་ལྷ་བ་སྦྱིས་བྱ་མཁས་པས་
རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་མདོ་ལས།

དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དང་། གཟུགས་ན་སྦྱོད་
པའི་ལྷའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཟབ་ཅིང་མཐོང་བར་དཀའ་ལ་རྟོགས་པར་དཀའ་སྟེ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ལྷ་བཙུ་བྱག་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་སྦྱོས་པའི་མདོན་
པར་ཤེས་པ་སྦྱར་བའི་ཤེས་པ་ཡང་མདོ་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གང་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མོས་པར་གྱུར་པ་དེ་
དག་ནི་སྦྱོན་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བགྱི་བ་བགྱིས་པ་དང་ཞེས་པ་མན་
ཆད་ཀྱིས་བསྟན། འདིར་འགྲེལ་པ་ལས་མང་ཉུང་མེད་པ་དང་འཁོར་གསུམ་དག་
པ་གཉིས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་འབྱུང་། མདོ་ལས་ཡང་དག་པར་
འགྲུབ་པ་སྤར་འབྱུང་བས་མདོ་བཙན་པར་བྱ་སྟེ།

ལྷ་བཙུ་བདུན་པའི་སྦྱོར་བས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ལྷ་བཙུ་
བརྒྱད་པ་ཀུན་རྗེ་བ་དང་དོན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉུང་བ་མེད་པ་
དང་མང་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡང་མདོ་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་

རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པས་བསྟན། ལྷ་བཙུང་གྲུ་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་
པ་དང་གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷའི་བུ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་
སྦྱི་བོས་ཕྱག་འཆའ་ཏེ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
ཐད་ནས་དོང་སྟེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རྒྱག་ཏུ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
པ་ཆད་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། ལེ་བྱ་བཞི་བཙུ་ལྷ་པའི་ཁྲད་ནས། རབ་འབྱོར་འདི་
ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན་གང་གི་ཆེ་རྒྱ་མཆོའི་གྲུ་ཞིག་པར་བྱུར་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། རྒྱག་ཏུ་གཅིག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཉེན་དུ་བསྟན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན། སྦྱེས་པའམ་བྱད་
མེད་གཅིག་གིས་བྱམ་པ་སོ་མ་བཏང་། མ་བསྐྱེགས་པས་ཆུ་བཙུ་པར་བསམས་ན་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། རྒྱག་ཏུ་གཉིས་པ་སྦྱོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་
འདི་ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན། རྒྱ་མཆོའི་གྲུ་ལེགས་པར་མ་བཅོས་ཤིང་ཟག་ལྡན་མ་བྱས་
པར་རྫས་ཀྱིས་ལྷི་བར་བྱས་ཏེ་ཆུ་ལ་བཏང་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

རྒྱག་ཏུ་གསུམ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་
བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན། མི་སྦྱེས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་
ལོན་པ་རྣམས་ཤིང་འཁོགས་པ་གཏུགས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་

བསྟན། རྒྱལ་ཁུ་བཞི་པ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རོ་མུང་བ་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས།
རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕེལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དག་རི་ལྟར་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པས་ཡོངས་སུ་བྱིན་ཅིང་ཞེས་པ་ནས་ལེའུ་བཞི་བཅུ་རྒྱལ་པའི་
སྟོད་ནས།

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལྟར་བཞི་བཅུ་ཙ་དགུ་ནས་རྒྱལ་ཁུ་ཙ་བཞིའི་བར་དུ་དོན་
བཅུ་རྒྱལ་གིས་ཉན་ཐོས་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་
པར་བསྟན་ནས་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་
གསུམ་དང་། ལམ་གྱི་ལྟ་བུ་ཤེས་པའི་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་བདུན་དང་། ལྟ་བུ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་མཛད་པའི་མཆན་ཉིད་གཅིག་སྟེ། སྤྱིར་བྱེད་པའི་མཆན་
ཉིད་བཅུ་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་སན་པ་དང་བདེ་བའི་སྤྱིར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནས།

འཛིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོར་
བསྟན་པ་ཅི་རིགས་པར་སྐྱུར་ནས་གོང་མའི་གངས་དང་བསྐྱེད་པས་ཏེ་རྒྱལ་ཁུ་ལྟ་བུ་
མ་འོངས་པའི་སན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། སྤྱག་ཅུ་སྤྱག་པ་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་
ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་
འཛིག་རྟེན་ལ་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ཕན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།
སྤྱག་ཅུ་བདུན་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་
བསྐྱབ་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པས་བསྟན། དེ་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དང་སྤྱར་རོ། །སྤྱག་ཅུ་
བརྒྱད་པ་གཏན་དུ་ཕན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་
སྐྱབས་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ཕན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

སྤྱག་ཅུ་དགུ་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་བསྐྱོག་པ་ཡང་། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་ཡིན་ཞེ་
ན་ཞེས་པ་ཕན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བདུན་ཅུ་པ་འཁོར་བ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་

པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདིག་རྟེན་གྱི་དབྱང་
གཉེན་ཡིན་ཞེན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བདུན་ཅུ་གཅིག་པ་རང་དང་
གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲོན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ཇི་ལྟར་
འདིག་རྟེན་གྱི་སྒྲིང་དུ་འགྱུར་ཞེན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བདུན་ཅུ་གཉིས་
པ་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཇི་ལྟར་འདིག་རྟེན་གྱི་ཡོངས་སུ་འབྲེན་པར་
འགྱུར་ཞེན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་ལྟ་དང་བདུན་ཅུ་གསུམ་པའི་
སྐབས་འདི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོན་པ་ཉི་བར་བསྐྱབས་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་མཛད་པ་གཅིག་དང་སྐྱར་ཏེ་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྒྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས།

ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཞེན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། འབྲུམ་པ་ལས་ནི་རྟེན་ལ་ལམ་ཞེས་འབྱུང་། བདུན་ཅུ་བཞི་པ་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་ལྟན་གྱིས་བྱུང་པར་འབྲུག་པ་དང་། བདུན་ཅུ་ལྔ་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ་དེ་དག་ནི་

ངང་ཚུལ་དེ་ལས་མི་འདྲའ་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། གོང་གི་ལྔ་
དང་ཐ་མའི་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་སྦྱར་རོ། །བྲེད་པའི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་དང་།

ལམ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྔ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
བདུན་རྣམས་གོང་མའི་གྲངས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གོ་རིམ་ས་བཞིན་བསྟན་ཏེ། བདུན་ཅུ་
དྲུག་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཡང་མདོ་
ལས། ལེའུ་བཞི་བཅུ་བདུན་པའི་རྒྱད་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་པ་
ནས། གཏི་ཐུག་བསལ་བས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་བསྟན། བདུན་ཅུ་བདུན་པ་དེའི་རྟགས་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་
དབེན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་
དབེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བདུན་ཅུ་
བརྒྱད་པ་དེའི་མཆན་མ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྲེད་པས་དབེན་པ་ཡང་
མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཆན་མས་དབེན་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

བདུན་ཅུ་དགུ་པ་འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་
མཐུན་པ་དང་། གཉེན་སོ་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་
གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་སོ་གང་
དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཐབ་མོ་འདི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་རི་

ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བརྒྱད་ཅུ་པ་
དོན་དམ་པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་དཀའ་ཡང་མདོ་ལས།
རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།

བཙཱ་བྲལ་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཅན་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་
ལགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བརྒྱད་ཅུ་གཅིག་པ་ཐེག་པ་གཞན་དུ་
མི་ལྟར་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གོ་ཆ་དེ་ནི་
གཟུགས་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བརྒྱད་ཅུ་
གཉིས་པ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡང་མདོ་
ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙཱ་བྲལ་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ནི་ཟབ་པ་ལགས་ཏེ། དེ་ནི་སུས་ཀྱང་བསྐྱོམ་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། བརྒྱད་ཅུ་གསུམ་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་
མི་དམིགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙཱ་བྲལ་འདས་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཟབ་
མོ་འདི་སྟོན་པ་ན་མི་སྐྱག་མི་དངང་།

དངང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། བརྒྱད་ཅུ་བཞི་པ་
དངོས་པོར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པ་ཡང་མདོ་ལས། བཙཱ་བྲལ་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཞིལ་བ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

བརྒྱད་ཅུ་ལྔ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོ་
ཁྱད་པར་ལ་དམིགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། ལེ་བུ་བཞི་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་པའི་སྐད་ནས།
དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

བརྒྱད་ཅུ་དྲུག་པ་འཛིག་ཉེན་གྱི་སྐྱབ་པ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྒྲིག་
པ་བསྟན་པ་མི་མཐུན་པ་ཡང་མདོ་ལས། ལྷའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ། བཙུ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་མ་འཛིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་འདི་བསྟན་པ་
ལགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བརྒྱད་ཅུ་བདུན་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་མདོ་ལས། ཆོས་འདི་ནི་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་
མ་མཆིས་ལགས་ཏེ། ཅི་ལ་ཐོགས་པ་མ་མཆིས་པ་ལགས་ཤེ་ན། གཟུགས་ལ་
ཐོགས་པ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བརྒྱད་ཅུ་
བརྒྱད་པ་ཤེས་བྱ་དང་། ཤེས་པ་མི་དམིགས་པས་གཞི་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས།
ཆོས་འདི་ནི་གཟུགས་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བརྒྱད་ཅུ་དགུ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མེད་པ་
ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཙུ་ལྷན་འདས་ལ་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དང་། གཟུགས་
ན་སྦྱོད་པའི་ལྷའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་ཏོ། །

བཙུ་ལྷན་འདས་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བཙུ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པ་
ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། དགུ་བཅུ་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དང་
གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གིས་བཙུ་ལྷན་འདས་དང་གནས་བརྟན་

རབ་འབྱོར་ལ་ལྟའི་ཅན་གྱི་ཕྱེ་མ་དག་གིས་གཏོར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། དགྲ་བཙུ་གཅིག་པ་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་
དམིགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཙཅ་ལྟན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྟན་པ་ལྷ་རིའི་
བྱས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཙཅ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ནས། དེ་ཉན་ཐོས་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྟུང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་རྟོ། །སྤྱི་དོན་
བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བཞི་པ་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ལ་
དོན་བཙུ་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་བྲག་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡང་མདོ་
ལས། ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་
དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉི་བར་བཟུང་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་
སེམས་དང་མ་བུལ་བར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ལ་དོན་བཙུ་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་
བདུན་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཙཅ་
ལྟན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྟན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཙཅ་ལྟན་འདས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་
པར་འབྱུང་བར་འཆལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ངི་
ལྟར་གནས་པར་བགྱི་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ། རྫོ་བའི་དམིགས་པ་ལྷ་
ཆོན་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལས་མཉམ་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་པའི་

སེམས་ལ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བྱམས་པ་ཡང་མདོ་
ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

པན་པ་ཡང་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
པར་བྱ་སྟེ། གཞོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
ཁོང་ཁྱོ་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་འགྲས་པ་མེད་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེ་འགྲས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པས་
བསྟན། རྣམ་པར་འཆེ་བ་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་
པར་འཆེ་བ་མེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། དེ་
ལྟར་ལྟ་དང་། བ་མའི་སེམས་དང་། སྤྱན་དང་། སྤྱིང་མའི་སེམས་དང་། བྱ་དང་། བྱ་
མའི་སེམས་དང་། བཤེས་དང་། རྒྱགས་པོའི་སེམས་དང་། གཉེན་དང་། སྒྲག་གི་
གཉེན་མཆོམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྟ་ནི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མའི་
སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། ཅི་རིགས་པ་དང་། ཅི་
མའི་དམིགས་པ་ནི་བཞི་སྟེ། བདག་དང་གཞན་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་།

མི་དགེ་བ་ལས་ལྷོག་པ་དང་། ཞུགས་པ་དང་ལྷོག་པའི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་
པ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། བདག་གིས་ཀྱང་སློག་གཅོད་པ་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། བཟོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ལྟར་སློབ་ཅིང་དེ་ལྟར་གནས་པ་
དེ་ནི་གཟུགས་སྤྱིབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། འཛིག་
ཉེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་མདོ་ལས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་ནས་ཀྱང་གཟུགས་
ཡོངས་སུ་མ་བརྒྱང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། རྣམ་པ་ཀྱན་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ལ་དོན་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་བརྒྱད་པ་སྒྲོབ་པའི་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ།

སྒྲོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ལས་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པ་ལས་སྒྲོར་བའི་ལམ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཉི་ཤུ་སྟེ། མདོ་
ལས། ལེའུ་བཞི་བཅུ་ཅ་དགུ་པའི་ལྷན་ནས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་།
བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
རྟོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ནི་གང་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་མགོ་བྱངས་ནས་རྟགས་
དང་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྟོག་པ་ཡང་མདོ་ལས། བཙེམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
གང་གཟུགས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་
ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པས་ཐེ་ཆོམ་ཟད་པ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དགེ་
སྦྱོང་དང་བྱམ་ཟེ་འདི་དག་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཤེས་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། གསུམ་པ་སྒྲོན་ལམ་གྲུབ་པས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་ཁོམ་
པ་བརྒྱད་སྤངས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་མི་སྦྱེ་ཞེས་པ་

ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཞི་བ་སྟོང་ཇེ་རང་གཞན་དགོ་བ་ལ་སྟོར་བ་ཡང་མདོ་
ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་དགོ་བ་བཅུ་འེ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ནས་གནས་ཏེ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

ལྷ་བ་བདག་དང་གཞན་དུ་བཞེ་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་གང་གི་ཆེ་
སྟོན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་
ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རྟུག་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས་ཟབ་མོ་ལ་
སོམ་ཉི་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་སོམ་ཉི་མི་ཟ་
ཞིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བདུན་པ་གཞན་ལ་པན་པར་ཞུགས་པས་
བྱམས་པའི་ལུས་དང་། དག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་
ཡང་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ལུས་ཀྱི་
ལས་འཇམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

བརྒྱད་པ་སྟོར་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པས་སྐྱིབ་པ་ལྷ་པོ་དང་མི་འགྲོགས་པ་
ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སྐྱིབ་པ་ལྷ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། དགྲ་པ་གཉེན་པོ་བསྐྱེམས་པས་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་
པའི་བག་ལ་ཉལ་བ་འཛོམས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱིར་མི་

ལྷོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཐམས་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཙུ་བ་རྟག་དུ་མཉམ་
པར་གཞག་པས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དུ་ལྟན་པ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་འགོ་བཅའ་ལྷོག་ཀྱང་རུང་སྟེ། འབྲུལ་པའི་སེམས་ཀྱིས་མི་འགོ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཙུ་གཅིག་པ་གཙང་སྤྱོད་པས་གོས་ལ་
སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་གོས་སྤྱོད་པ་ནི་
སྤྲད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཙུ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་བློ་དང་
སྦྱར། བཙུ་གཉིས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་འཕགས་པས་ལུས་ལ་སྲིན་
བྱའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་མིར་
གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་སྲིན་བྱའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་གང་དག་ཡོད་ཅིང་ལུས་དེ་
ཉིད་ལ་ཟ་བ་དེ་དག་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

བཙུ་གསུམ་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་བྱ་བྱ་མེད་པ་ཡང་
མདོ་ལས། དེ་སྤྲད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང་། བཙུ་ལྟན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྟན་པ་
རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྤྲད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཙུ་ལྟན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དག་ཡོངས་སུ་
དག་པ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཙུ་བཞི་
པ་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བུ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་

ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ནི་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་གདུ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན།

བཙེ་ལྷ་པ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟུབས་པས་དེ་དང་འགལ་བ་སེར་སྣ་ལ་
སོགས་པ་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ནི་སེར་སྣའི་སེམས་མི་སྦྱེད་ཅེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། བཅུ་དྲུག་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པས་ཆོས་
ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ནི་སྟོ་བརྟན་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པས་བསྟན། བཅུ་བདུན་པ་འགྲོ་བ་བདག་གིར་བྱས་པས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དཔྱལ་
བ་འདོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་བདུད་སྟོན་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་
དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་མདོན་པར་སྦྱལ་ནས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ།
དེ་ལྟར་དྲུག་ཅེ་མོ་དང་སྦྱར།

བཙེ་བརྒྱད་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་གཞན་གྱིས་མི་བགྱི་བ་ཡང་མདོ་
ལས། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་
པོའི་མདུན་དུ་བདུད་སྟོན་ཏེ་ཅན་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆ་བྱད་གྱིས་འོངས་ཏེ། ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། བཅུ་དགུ་པ་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཐབས་ཤེས་པས་ལམ་ལྟར་
བཙེས་པ་བསྟན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་

གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་བདུད་མྱིག་
ཅན་དག་སྒྲོང་གི་ཆ་བྱད་གིས་འོངས་ཏེ། འདི་སྐད་དུ་འདི་ནི་འཁོར་བའི་སྒྲོང་པ་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ།

དེ་གཉིས་བཅོད་པ་དང་སྒྱུར། ཉི་ཤུ་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་
སྒྲོང་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དབྱེས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་
ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་རབ་གྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྒྲོང་པ་འདི་སྟུང་དུ་གཤམ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། རི་སྐད་
བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་ལ་སྒྲོང་པ་དེ་དང་མ་བུལ་ཞིང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་འདི་གཉིས་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་དང་སྒྱུར་ཏེ། ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་
ནི་སྒྲོར་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
རྟགས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་
ནི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་
སྟེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྒྲོང་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྟེང་ག་ལས་
ལྟོག་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་
དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་གང་ལས་སྐར་ལྟོག་པའི་སྐད་དུ་དེས་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཞེས་བགྱི་བར་
འཆོལ་བར་བགྱི་བ་ལགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གིས་བསྟན། གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་
ལ་སོགས་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

བསྟན་པ་ཡང་མདོ་ལས། ལེ་འུ་ལྔ་བཅུ་པའི་ཁྲིད་ནས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་བདུད་སྒྲིག་ཅན་འོངས་ནས་
མོས་པ་བརྒྱུག་ཅིང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་ཆོས་བསྐྱབས་པས་ཐེག་པ་དམན་པ་
ལས་ལྡོག་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་བགྱིའམ་ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཞི་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མ་སྦྱོར་བསམ་གཏན་ལ་
སོགས་པར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་འདོད་ན་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་གོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞི་
ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་སྦྱར། ལྔ་པ་མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བས་ལྷུས་སེམས་
ཡང་བ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་དང་མ་བྲལ་བས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། དུག་པ་སེམས་ཅན་
གདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཞེན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ཡང་མདོ་
ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་བྱིམ་གྱི་ནང་ན་གནས་ཤིང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་

ནུམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། བདུན་པ་ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་རྟག་ཏུ་ཆངས་
པར་སྒྲིད་པ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བྱིས་གྱི་ནང་ན་གནས་ཤིང་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་
གྱིས་བཀང་སྟེ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བརྒྱད་པ་སྒྲིས་
བྱ་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཡོ་བྱད་ནུམ་པར་དག་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་
གྱིས་གསོལ་བ། བཙུམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་སྒྲིས་བྱ་དམ་པ་ལགས་གྱི་སྒྲིས་བྱ་དམ་པ་མ་ལགས་པར་མི་
འགྱུར་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་ནུམ་
པ་དང་སྐྱེ་བ། དགྲ་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གནས་པས་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་སྒྱོར་བ་དང་
རྗེས་སུ་སྒྱོར་བར་མི་བྱ་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནུམ་པ་དང་། རྟགས་དང་།
མཆོན་མ་གང་དག་དང་ལྷན་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

བརྒྱུ་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསལ་བས་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་ནུམས་
ལ་སྒྱོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྒྱོར་བ་བཀག་པ་ཡང་མདོ་ལས། ཆོས་རྒྱན་གྱི་གཏམ་
གྱི་སྒྱོར་བ་ལ་བཙོན་པར་མི་གནས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བརྒྱ་
གཅིག་པ་ནུམ་པར་ཉོག་པའི་སྒྲིན་ཤེས་པ་མ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྱོར་བ་
དང་། རྗེས་སུ་སྒྱོར་བའི་གཏམ་ལ་གནས་པ་བཀག་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་དམག་

གི་གཏམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བཙོན་པར་མི་གནས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
 བཙུ་གཉིས་པ་གཟུང་འཛིན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་ལ་བཏེན་
 པའི་བདུད་ལ་སོགས་པའི་གཡུལ་འགྱུད་པ་ལ་སྒྲོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྒྲོར་བའི་
 གནས་པ་བཀག་པ་ཡང་མདོ་ལས།

དེ་གཡུལ་འགྱུད་པའི་གཏམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བཙོན་པར་མི་གནས་ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞི་ནི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་དང་སྒྱུར། བཙུ་གསུམ་པ་
 སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་རྟོགས་པས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་བ་དང་
 རྗེས་སུ་སྒྲོར་བ་སོ་སོར་བཀག་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་དེ་
 དག་གིས་གནས་ཤིང་དེ་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྒྲོད་དེ། སེར་སྣའི་སྒྲོར་
 བ་ལ་བཙོན་པར་མི་གནས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཙུ་བཞི་པ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་ཡིན་པས་རྟོག་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་
 མི་དམིགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྒྲོད་པ་ནི་
 བྱང་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

བཙོ་ལྔ་པ་ཡིད་ཆེས་པ་ཐོབ་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
 བདག་ཉིད་ཀྱི་ས་གསུམ་ལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཡང་
 མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་རྒྱུན་ཏུ་
 ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའི་ས་ལ་གནས་པ་ནི་རང་གི་ས་ལ་སོམ་ཉི་མེད་ཅིང་ཐེ་ཆོམ་
 མི་ཟེའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཙུ་དུག་པ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བས་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་གྱི་དོན་དུ་སློག་གཏོང་བ་ཡང་མདོ་
ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ནི་དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་
སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་བདག་གྲུང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་བྱེད་ལ་སློག་གྲུང་ཡོངས་
སུ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ།

དེ་བཞིན་ཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་སྦྱར་རོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་
བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ནི་མདོ་ལས། མཆན་ཉིད་གྱི་བྱང་པར་དང་། བྱང་པར་གྱི་གཞི་
དང་། རྣམ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་
དམིགས་གྲུང་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་རྒྱ་མཐུན་པར་གྱུར་པ་བསོད་ནམས་
གྲངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོད་པར་གསུངས་པ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་
ཉམས་པ་དང་། འཕེལ་བ་མེད་པར་གྲོལ་བ་དང་། དེའི་ལན་བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་བསྐྱོ་བས་ཀུན་རྫོབ་དུ་འདོད་པའི་དོན་སྦྱབ་པར་བྱེད་ལ་དོན་དམ་པར་
འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པས་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་
དུ་ཡང་དོན་བྱེད་པར་མི་རུང་བར་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེའི་ལན་མར་ངོའི་དཔེས་ཟབ་
མོའི་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བསྟན་པ་དང་།

ཟབ་མོ་བརྒྱད་ཡུལ་གང་ལ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་དང་དོན་
དགུས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་པར་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད་པས་སྒྲོ་འདོགས་
པ་དང་བྲལ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་པས་སྦྱར་པའི་
མཐའ་དང་བྲལ་བས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཟབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། ལེའུ་ལྷ་བཙུ་

གཅིག་པའི་ཁྲད་ནས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་
དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཕྱིར་མི་
སྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་
ལྷན་པ་ལགས་སོ་ཞེས་བཤའ་སོགས་པས་བསྟན།

ཁྲད་པར་གྱི་བཞི་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་
ལམ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སེམས་བ་དང་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་
ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆེ་
དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །རབ་འབྱོར་གང་གི་ཆེ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ངེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བདག་གིས་འདི་ལྟར་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་བ་ནས། དེ་སྟེད་
གྱི་བསྐྱལ་བར་འཁོར་བ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ། བསྐྱལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་ཁྲད་པར་གྱི་གཞི་བསོད་ནམས་མང་བའི་དཔེ་དང་བཅས་པར་བསྟན། རྣམ་
པ་ནི་ཆུང་དུ་ཉི་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་དགུ་སྟེ། དེ་ལ་ཆུང་དུ་ཉི་ཆུང་དུ་
ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ངེ་སྐད་
བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱ་བ་ལ་བཙོན་ཞིང་
ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ཆུང་དུ་ཉི་འབྱིང་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་
བྲལ་བར་བསྐྱལ་བ་གསྒྲའི་ཁྲད་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཞེས་པ་

ལ་སོགས་པས་བསྟན། རྩུང་དུ་འཛིན་པོ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་
བྲལ་བར་བསྐྱལ་བ་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་གནས་ཤིང་རྩུན་དུ་ཞུགས་པ་
ནམས་ལ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

འབྲིང་གི་རྩུང་དུ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྟུམ་དུ་སེམས། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་བྲལ་
བ་གང་ཞིག་བསྐྱལ་བ་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་གནས་ཤིང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་
དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། འབྲིང་གི་འབྲིང་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་
འདི་ཇི་སྟུམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག་བསྐྱལ་བ་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་
གནས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྟུམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་བྲལ་
བ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་བ་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་བན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་
ལ་བཙོན་པར་བྱས་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

ཆེན་པོའི་རྩུང་དུ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྟུམ་དུ་སེམས། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་
བྲལ་བ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་བ་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་གནས་ཤིང་ཟང་ཟིང་གི་
སྦྱིན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ཆེན་པོའི་འབྲིང་

ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕེལ་རིགས་ཀྱི་
བྱ་མོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་བཤམ་བ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་
པ་གསུང་བྱེད་གི་བྱེད་མ་སྟེད་དུ་གནས་ཏེ། འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་
བའི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་
ལྷན་འདས་གང་མདོན་པར་འདུ་བཀྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའོ་ཞེས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། དོན་དམ་
པར་བསོད་ནམས་གངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དུ་
བྱུགས་བཅེ་བའི་རྒྱ་མཐུན་པར་གྱུར་པ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་པ་ལ་སོགས་
པ་སྟེ་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གངས་མ་
མཆིས་པ་དང་དབག་དུ་མ་མཆིས་པ་དང་ཆད་མ་མཆིས་པ་ལ་ནི་བྱེད་བྱ་ཅི་
མཆིས། ཐ་དད་དུ་བཀྱི་བ་ནི་ཅི་མཆིས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བརྗོད་དུ་
མེད་པ་ལ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པར་ཆོལ་བ་ཡང་མདོ་ལས།

དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇི་ཅུང་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་བཀའ་སྩལ་ལ་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡང་
བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་རོ་མཆར་ལགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
དེའི་ལན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྟོན་བས་ཀུན་རྫོབ་དུ་འདོད་པའི་དོན་སྟུབ་

པར་བྱེད་ལ། དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པས་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་
ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
དོན་ལ་ནི་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།
དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་ཀུན་རྫོག་ཏུ་ཡང་དོན་བྱེད་པར་མི་རུས་པར་གྲོལ་བ་ཡང་མདོ་
ལས།

རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ལགས་སམ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། དེའི་ལན་མར་མའི་དཔེས་ཟབ་མའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་པ་ཡང་དཔེ་ནི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་སྦྱེས་བྱ་མཁས་པ་ལ་ལ་དག་ནི་དཔེས་
བཤད་པའི་དོན་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་ན་དེའི་བྱིར་འདི་ལྟ་སྟེ། བཤད་པའི་དོན་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བྲིད་ལ་དཔེས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། ཟབ་མའི་ཆོས་ཉིད་དང་པོ་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྤྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་རྫོགས་ནས་དོན་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་
བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཟབ་པ་ཡང་མདོ་ལས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་པོས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་མི་རྒྱ་ལ་

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། དངོས་པོ་འབྱུང་བ་སྟོན་ཉིད་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པ་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་
ལས།

བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་སྟམ་དུ་སེམས།
སེམས་གང་འགགས་པ་དེ་ཕྱིར་སྟེ་བར་འབྱུར་སྟམ་མཇུག་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། དུས་ཀུན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་ཀྱང་དེ་མདོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ནི་གསུམ་པ་
སྟེ། མདོ་ལས། བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་རི་སྟམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་ཉིད་
རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་གནས་པར་འབྱུར་སྟམ་མཇུག་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཞི་
པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་
པ་དུ་མ་བསྐྱུས་པ་ཡང་མདོ་ལས། བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་རི་སྟམ་དུ་
སེམས། གང་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐབ་མོ་ལ་སྟོང་
སྟམ་མཇུག་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ལྷ་པ་དང་། རྒྱག་པ་དག་མདོ་དང་ལྷག་
འོག་མི་མཐུན་ཏེ། རྒྱག་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་པ་མེད་པ་ཉིད་སྟོང་པ་
ཡིན་པ་ཡང་མདོ་ལས།

བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་རི་སྟམ་དུ་སེམས། གང་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་དེ་
ཅི་ཞིག་ལ་སྟོང་སྟམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ལྷ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་མེད་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ཅིའི་སྒྲུབ་དུ་ཞེན།
བཙེམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ན་རྒྱ་བ་དེ་དག་

ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞིང་ཀྱན་དུ་སྦྱོད་པའི་སྤྲད་དུའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
བདུན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྤྲད་
ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་
སྤྲད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་གྱོ། །

རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བརྒྱད་པ་
ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་ཐོབ་པ་
ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡང་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་སྦྱོད་པ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྟུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་བཞི་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་མི་རྒྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན།

སྦྱི་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བཞི་པ་རྣམ་པ་ཀྱན་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
རྫོགས་པ་ལ་དོན་བརྟུ་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་དགྲུ་པ་འཁོར་བ་དང་ཕྱང་ན་ལས་
འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ལེ་ལྷ་ལྷ་བརྟུ་ཅ་གཉིས་པའི་གྲད་ནས། མདོའི་ཆོག་དེ་
ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྤྲད་ཅེས་སྩལ་
སོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་མི་ལམ་ན་སྟོང་

བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ལ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

དོན་བརྒྱ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །རབ་
འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
ལ་སྦྱོད་པས་སེམས་ཅན་བགེས་པ་རྣམས་མཐོང་ངམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། དོན་བརྒྱ་གཅིག་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡང་ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་དང་དབྱེ་
བའི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་ཏེ་དེ་ལ་ཡུལ་ཡང་ལེ་ཏུ་ལྔ་བརྒྱ་ཙུ་བཞི་པའི་ལྷན་ནས།
དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནས་མགོ་བྱངས་ནས། འོག་ནས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པས་
གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། སྦྱོར་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཉིད་དུ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འདོགས་ཏེ་ཞེས་པ་མན་
ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་བརྒྱ་ལྔ་བར་ཆད་མེད་པ་ལས་ཡང་དག་
པར་འདའ་བའི་ཐབས་ནི་མདོའི་ཆོག །

རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སྦྱེས་བྱ་ལ་ལ་ཞིག་དཔའ་བརྟུལ་མོད་པ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། མི་གནས་པར་གནས་པའི་ཐབས་བྱང་མདོའི་
ཆོག །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། འདབ་ཆགས་བྱ་ནི་བར་སྤང་ལ་རྒྱ་ཡང་ས་
ལ་མི་སྤང་ངོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སྟོན་ལམ་བྱུང་པས་གཞན་གྱི་དོན་

སྒོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་མདོའི་ཆོག །རབ་འབྱོར་
འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྒྲིམ་བུ་མ་བྱུང་དང་ལྡན་པ་འཕོང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་
བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། དཀའ་བ་སྤྱད་པ་ཞིན་ཏུ་གོམས་པས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཐབས་ཀྱང་མདོའི་ཆོག །

དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཆོས་ཉིད་འདི་ལ་སྒྲོབ་པ་དང་ཞེས་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་མདོའི་ཆོག །རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་གང་འདི་ཟབ་མའི་གནས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པའི་ཐབས་ཀྱང་མདོའི་ཆོག །རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་སྟུམ་དུ་
སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བདག་ཅེས་བྱ་བའམ་ཞེས་བ་མན་ཆད་
ཀྱིས་བསྟན། མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་མདོའི་
ཆོག །

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་སྒྲོད་པ་ནི་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་
རིང་པོ་ནས་བྱད་མེད་ཀྱི་མཆོན་མའམ་ཞེས་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སྒོན་པ་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒོན་པ་མེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་མདོའི་ཆོག །རབ་འབྱོར་གཞན་

ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
ལ་སྟོན་པ་ནི་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྟོན་ལམ་
སྟོན་པ་དག་སྟེ། འདི་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཡུལ་ཆད་མེད་
པ་ལ་མཁས་པ་ཡང་མདོའི་ཆིག །

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སྟོན་པ་དང་། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཇི་བ་སྟོན་
དུ་བཏང་བའི་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོས་བརྗོད་པས་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱང་
མདོའི་ཆིག །རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་
སྟོན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་འབྲིས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཞེས་པ་
མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །སྤྱི་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལྔ་པ་ཅེ་མོར་བྱིན་པ་ལ་
ཡང་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྟགས་དང་། རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་། བརྟན་པ་
དང་། སེམས་གནས་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་
པོ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོ་དང་། བར་ཆད་
མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལོག་པར་བསྐྱབ་པའོ། །

དེ་ལ་རྟགས་ལ་ཡང་བརྟུ་གཉིས་ཏེ། མི་ལམ་ན་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པའི་ས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་ལེ་འུ་ལྔ་བརྟུ་ཅ་ལྔ་པའི་གྲང་ནས།
རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མི་ལམ་
ན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་འཕ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུ་ནི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཉིད་

དུ་ལྟ་ཞིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་
མཐོང་བ་ཡང་མདོའི་ཆོག །

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་མི་ལམ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་དང་ཞེས་པ་མན་
ཆད་ཀྱིས་བསྟན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་དམིགས་པ་ཡང་
མདོའི་ཆོག །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་མི་ལམ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆན་སྟུམ་
ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་ཡང་
མདོའི་ཆོག །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་མི་ལམ་ན་གྲོང་འཛོམས་པ་འབྱུང་བའམ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། རང་
གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ངན་སོང་སྤངས་པ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཡང་མདོའི་ཆོག །

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་ངན་སོང་གསུམ་པོ་དེ་
དག་ཅེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་གྲུབ་པ་ཡང་མདོའི་
ཆོག །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་མི་ལམ་མམ་སད་པ་ན་གྲོང་བྱིར་ཆོག་པ་མཐོང་བ་ན་ཞེས་པ་
མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། མི་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཆོག་གྲུབ་པ་ནི་མདོའི་
ཆོག །རབ་འབྱོར་སྐྱེས་པའམ་བྱུད་མེད་གང་ཡང་བྱུང་བ་ཞིག་མི་མ་ཡིན་པས་

ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། རང་གི་མངོན་པར་
ཤེས་པས་པ་རོལ་བྱེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་བསྟན་པ་ཡང་
མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལྷག་
པའི་བསམ་པས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ལ་བསྟན་པར་བྱ།
བསྟན་བཀུར་བྱའོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོབ་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་
ནི་སྟོན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་ལམ་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཡང་མདོ་
ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པའི་མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ལགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ནི་གཟུགས་ལ་མི་སྟོན་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་རྟོ། །སྤྱི་དོན་
བརྒྱད་གྱིས་བསྟན་པའི་ལྔ་པ་རྩེ་མོར་ཕྱིན་པ་ལ་དོན་བརྒྱད་གྱིས་བསྟན་པའི་
གཉིས་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཡང་དོན་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བའི་དང་པོ་འཛིག་ཉེན་གྱི་

ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་གྱུར་པ་ལ་མཆོད་པ་
བས་འཕེལ་བ་ཡང་མདོ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་
འདི་རི་སྟུང་དུ་སེམས། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་རྗེ་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་མིའི་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

གཉིས་པ་བྱེད་པར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
འཕེལ་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྟོན་ཆད་ནོར་བུ་རིན་པོ་
ཆེ་རྟེན་མ་སྤྱོད་བཞིག་ཡོད་ལ་དེས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་
པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་
བཅོད་པ་ཐོབ་པས་འཕེལ་བ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་།
བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
ཏོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཡིད་ལ་བབྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་
ལགས་ལ་ཡིད་ཆེས་བབྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལགས་ན་
ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་པར་བྱེད་
པའི་ཆོས་མི་དམིགས་པས་འཕེལ་བ་ཡང་།

མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་
ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་རི་སྟུང་དུ་
སེམས། བྱོད་ཀྱིས་ཆོས་གང་སྟོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་
བྱུང་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་སྟུང་མཐ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། ལྷ་པ་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་

མེད་པ་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ཐོབ་པ་བས་འཕེལ་བ་ཡང་མདོ་ལས། ལེ་ཏུ་ལྷ་
བཙུ་ཙ་བྲུག་པའི་ཁྲད་ནས། དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་བཙམ་ལྷན་
འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཙམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཟབ་པ་མཐོང་བར་
དཀའ་བ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བྲུག་པ་ལྷའི་རིས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འོང་
བ་དང་། བདུན་པ་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ལྷག་འོག་གི་མི་
མ་སྒྲུབ་པ་མདོ་བཙན་པར་བྱས་ནས། བདུན་པ་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་དགེ་སློང་ཞིག་གིས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཀྟོ་ཤི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་དག་གཡེང་
བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་འཛིན་པ་
དང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། ལྷའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འོང་བ་ཡང་
མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་རི་སྐད་བསྟན་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་པ་ནི་རི་སྐད་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་སྟེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

བརྒྱད་པ་སྟོན་པ་དང་འབྲུ་བར་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
བསོད་ནམས་བརྒྱད་ཀྱིས་འཕེལ་བ་ཡང་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་སྟོད་པ་
དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་དགོངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། དགུ་པ་

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འཕེལ་
བ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་པོ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ་ཅི་
སྟེ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་འདི་བདག་རང་གི་སྟོབས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་སྟོན་ཏེ།

འོན་ཏེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཐུས་སྟོན་སྙམ་མོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
བརྒྱ་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་གྱུར་པས་འཕེལ་བ་ཡང་མདོ་ལས། ལེ་ལུ་
ལྟ་བུ་ཅ་བདུན་པའི་སྐད་ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བཀྱི་བའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་གང་ལགས་ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བརྒྱ་གཅིག་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་ཉིད་འཕྲོ་བ་པའི་
རྒྱ་མཆན་གྱིས་འཕེལ་བ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་
པ་ལགས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆོས་གང་ཞིག་
ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉོགས་པར་འགྱུར་པ་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
བརྒྱ་གཉིས་པ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བས་
འཕེལ་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོན་པ་ནི་སེར་སྣ་དང་ལྡན་པའི་

སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཙུ་གསུམ་པ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་དང་ལྷན་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བས་འཕེལ་བ་ཡང་མདོ་ལས།
གཟུགས་དང་ལྷན་པའི་སེམས་མི་སྐྱེད་དོ། །

ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་
པའི་སེམས་མི་སྐྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཙུ་བཞི་པ་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ཀུན་བསྐྱུས་པས་འཕེལ་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐབ་མོ་འདི་ལ་སྐྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཟུང་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཙུ་ལྔ་པ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་
འཕྲོལ་པས་འཕེལ་བ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སློབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་
སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་གང་འཕྲོལ་པར་བྱ་བ་དེ་དག་ལས་མི་འཕྲོལ་བ་གང་ཡང་མེད་
དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཙུ་དུག་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པས་འཕེལ་བ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་སློབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པས་བསྟན། ཅེ་མོར་བྱིན་པ་ལ་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གསུམ་པ་བསྟན་པ་
ཡང་མདོ་ལས། ལེའུ་ལྔ་བཙུ་ཅ་བརྒྱད་པའི་ཁྲད་ནས། དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་
བྱིན་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་

སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ཅེ་མོ་ལ་དོན་
བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བཞི་པ་སེམས་ཀྱན་དུ་གནས་པ་ཡང་མདོ་ལས།

བཙེམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་ཐེག་པ་ལ་
གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བབྱིད་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་བསྟན།
དོན་དེ་བཞི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་དང་གོ་རིམས་བཞིན་སྦྱར་
རོ། ། ཅེ་མོ་ལ་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལྔ་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གཟུང་བར་
རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ། འདུག་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་པ་ལ་རྟོག་པའོ། ། འཛིན་པར་
རྟོག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སྦྱེས་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བཏགས་པར་ཡོད་པར་
འཛིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དགུ་དགུར་དབྱེ་བ་ལས་རྟོག་པ་དགུའི་
དང་པོ་དབེན་པས་མ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཙེམ་ལྡན་
འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །

བཙེམ་ལྡན་འདས་རི་ལྟར་ན་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འབྱུང་ལགས་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ས་མི་གཡོ་བ་ལ་འདུག་པས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་ངེས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསལ་བ། བཙེམ་
ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་དོན་ཐབ་མོ་ལ་སྦྱོད་
པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་
མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མདོ་ལས། བཙེམ་ལྡན་

འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བགྱིན་སྐྱུ་མའི་སྐྱུས་བྱ་ནི་འདི་སྐྱུ་དུ་སྐྱུ་མ་ནི་བདག་
དང་རིང་ལ་སྐྱུ་མ་མཁན་དང་ནི་ཉིའོ་ཞེ་འམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

བཞེ་བ་སྤང་བརྟན་ཅེས་དུ་ཟད་པས་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འབྲུལ་བ་ཡང་
མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་བགྱིན། གཟུགས་བརྟན་ནི་འདི་
སྐྱུ་དུ་དམིགས་པ་གང་གིས་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་བ་དེ་ནི་བདག་དང་ཉེ་ལ་མེ་
ལོང་དང་ཆབ་དེར་མ་བྱུང་བ་དེར་ནི་བདག་དང་རིང་ངོ་སྐྱུ་དུ་མི་སེམས་ལགས་
སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ལྷ་པ་ཡོན་ཏན་དང་སྟོན་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་འགོ་
བའི་སྤང་བ་དང་དོར་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་དང་། གཉེན་སོ་ཡང་མདོ་ལས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་ནི་སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱག་པ་མ་
མཆིས་ལགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། སྤྱག་པ་བྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རྟོགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་
སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་
ལས་མདོན་དུ་བྱེད་དེ།

གཞི་དེ་ལས་འདུན་པའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་
ཡོངས་སུ་འདྲིན་ཅིང་མདོན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
བདུན་པ་དམན་ཞིང་གྲ་ཞོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་
ཐག་སྤིང་བར་བྱེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྟོད་པ་དང་། གཟུགས་
ན་སྟོད་པའི་ལྟའི་བྱ་རབ་ཏུ་མང་སོ་དག་འདི་སྐྱུ་དུ་སེམས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པས་བསྟན། བརྒྱད་པ་བསམ་པ་རི་ལྷ་བ་དང་མཐུན་པར་སྤྱལ་པས་སེམས་ཅན་

གྱི་དོན་གྱི་ལས་ཀྱང་མདོ་ལས། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྟེ་བུ་
དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །

ལྟེ་བུ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གང་
མདོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་འཕམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། དགྲུ་
བ་ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཐུངན་ལས་
འདས་པ་ལ་དགོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། གང་སེམས་ཅན་རྣམས་གདུལ་བར་བྱའམ་
སྟམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་གདུལ་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། གཟུང་བར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སྟོག་པའི་རྟོན་ལ་ཡང་
དགྲུར་བྱེ་བའི་དང་པོ་འཁོར་བ་དང་ཐུངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་ལྟུང་
བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དམན་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་
དབེན་པའི་བྱིར་གོ་ཆ་དབེན་པར་ལྟ་བའི་བྱིར་ཉེ། གལ་ཏེ་དེ་སྐད་བསྟན་པ་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཁུམ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་དགེ་བའི་བཞེས་གཉིན་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་སྟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོའི་རུང་དུ་ལྟེ་བུ་རྣམས་ཀྱང་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཁྱེ་བ་དང་
ཡོངས་སུ་འདི་བའི་བྱིར་ཉེ་བར་འགོ་བར་སེམས་ཤིང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། གསུམ་པ་སྐྱིབ་པ་མཐའ་དག་གི་གཉིན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་
ལམ་མ་ཆང་བ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱུན་མི་འཆད་
པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དེ་དག་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན།

བཞི་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ངག་ལ་སྟོས་པ་དང་
བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱིས་འགོ་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་
གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གང་ལགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།
ལྷ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གི་སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་
མི་འབྲུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལས་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས་འབྲེལ་བ་དང་
ལྷག་ཏུ་མི་མཐུན་ཏེ་འོག་ནས་འབྱུང་། རྒྱལ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་
པོ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་ཉི་ཆེ་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་གང་དག་གི་མིང་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཞེས་པ་
མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བདུན་པ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་
དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་
གསོལ་ཏོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་ཤིང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
བསྐྱབས་ན་ཆོས་གང་ཡང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལགས་ན་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། སྤྱི་ན་མེད་པ་དང་གོང་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་བསྟན། བར་འདིར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏེ་

མདོ་ལས། གྲོ་ཤི་ཀ་དེ་ལྟ་བུ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བར་འདོད་པས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པས་བསྟན། བརྒྱད་པ་མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པས་གནས་
པ་དང་འགྲོ་བ་མི་ཤེས་པ་དང་།

དགུ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་
པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ལྡོག་པར་བྱ་བ་བསྟན་
པ་ཡང་མདོ་དང་ལྷག་ལོག་མི་མཐུན་ཏེ་དགུ་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
གྲོ་ཤི་ཀ་དེ་ལྟ་བུ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་
འདས་ཤིང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བརྒྱད་པ་ནི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བག་
ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱར་བའི་ཉན་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པས་བསྟན།

དེ་ལྟར་གཟུང་བར་རྫོགས་པ་བསྟན་པའི་བར་འདིར་འགྲེལ་པ་ལས་ནི་འདྲིན་
བར་རྫོགས་པ་ནམ་པ་གཉིས་འབྱུང་ན་མདོ་དང་ལྷག་ལོག་མི་མཐུན་ཏེ། མདོ་ལས་
མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་དང་བསྟོན་པའི་ལམ་བསྟན་
ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། །དེའི་རྒྱ་ཡོངས་
སུ་གཏོད་པ་དང་། །དེ་ཐོབ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ། །བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཆོན་

ཉིད་དོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་འཁོར་དེ་ཉིད་
ལས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་རྟོག་མན་ད་ར་བ་དག་སྦྱངས་ནས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གཏོར་རྟོ། །

མདོན་པར་གཏོར་རྟོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་
གཏོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། གྱུན་དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ཟབ་མོ་འདི་ཁྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་གཏད་དོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་རྟོ། །བར་
ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མདོ་ལས། གྱུན་དགའ་
བོ་འདི་རི་སྟུང་དུ་སེམས། ཆོས་བསྟན་པ་ལྷ་མ་དེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
པོའི་འཛིག་ཉན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་གང་རི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྷ་བྱི་
མེད་པར་མའི་ལུས་ཐོབ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་པར་གྱུར་ན་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པ་ཡང་མདོ་ལས། ལེ་ལུ་
དུག་ཅུ་ཅ་གཅིག་པའི་སྦྱང་ནས། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་འདི་སྟུང་དུ་
སེམས་རྟེ། གྱེ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདི་ཟབ་སྟེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་
ཀྱིས་བསྟན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་
འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གནས་པས་གནས་པར་བྱའོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གནས་
པས་གནས་པའི་བྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བསྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཡང་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་མདོ་ལས།

གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པ་རི་ལྟར་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་
བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། རྟེན་བསྒྲིམ་
པའི་ལམ་ཡང་མདོ་ལས། དེས་དེ་ལྟར་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲིམས་པར་
འཇུག་གོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སྒྲིང་བའི་འཛིན་
པར་རྟོག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐྱེས་བུ་རྩལ་སུ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་ཡང་མདོ་ལེ་ལུ་
དུག་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་ཁྲད་ནས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཉི་མའི་དགྱིལ་
འཁོར་དང་ཆེ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་སྤྱིང་བཞི་སྤྱང་བར་བྱེད་ལ་སྤྱིང་བཞི་དང་
མཐུན་པར་འགོ་ཞིང་མཐུན་པར་འཁོར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་མགོ་བྱངས་
ནས་དེ་ཡང་དགྱུར་བྱེ་བའི་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་དང་ཐར་པ་
ཡང་མདོ་ལས།

འོག་ནས། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
ཆོས་གང་དག་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་མ་བཏང་བ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། རབ་
འབྱོར་ཤེས་རབ་གྱི་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་མི་གཏོང་རོ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ་མི་བྱེད་པར་

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་
ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་མ་བཏང་བ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་གང་གཟུགས་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཡིད་ལ་
མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

གསུམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ཆར་ཉེ་བར་འབྲེལ་པ་ཡང་མདོ་ལས།
གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྤྲད་དུ་འདི་ལྟར་གཟུགས་ཡིད་ལ་མ་བགྱིས་
ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡིད་ལ་མ་བགྱིས་ན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་
ཐོབ་པར་འགྱུར་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཞི་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་
གནས་པས་གནས་པ་ཡང་མདོ་ལས། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་
སྟོན་པ་གང་ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ལྷ་
པ་དངོས་པོ་ལ་མདོན་པར་མ་ཞེན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་
ཡང་མདོ་ལས། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྤྲད་དུ་གཟུགས་ལ་མི་གནས་
ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལ་མི་གནས་པ་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
དུག་པ་རྩལ་སུ་ཡོད་པ་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཡང་མདོ་ལས།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་དེས་གང་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པར་བྱ་བ་འམ་
གནས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་རྩལ་སུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་ཞེས་
པས་བསྟན། བདུན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་མ་ཆགས་པས་མདོན་པར་ཞེན་པ་
སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་བསྟན། བརྒྱད་པ་
མཉམ་པ་ཉིད་བསྐྱེམ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་སྟུམ་
དུ་གང་དེ་ལྟར་སྒྱུད་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱེམ་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། དགུ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡང་དག་
པར་མ་ཤེས་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མདོ་ལས།
གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ན་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་བྲལ་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། འཇིན་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་
བཏགས་པར་འཇིན་པ་རྣམས་པ་དགུའི་དང་པོ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མདོ་
ལས།

གཟུགས་རྟག་པའམ། མི་རྟག་པའམ། བདེ་བའམ། སྤྱག་བསྐྱལ་བའམ།
བདག་གམ། བདག་མེད་པའམ། ཞི་བའམ། མ་ཞི་བའམ། ལྟོང་པའམ་མི་ལྟོང་
པའམ། དབེན་པའམ་མི་དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་རང་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་ལམ་མེད་པས་
ལམ་གཞན་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པར་འཇིན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་
དཔེར་ན། ཁ་ལོ་སྐྱར་བ་ནི་རྟ་བྱང་བཞི་པའི་ཤིང་རྟ་ལ་ཞོན་ནས་ལམ་མཉམ་པ་

ནས་འགྲོའོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། གསུམ་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་རོ་བོས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཡང་མདོ་ལས།

དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་ཆོས་གནས་པ་ཉིད་ཆད་མར་
བྱས་ན་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེད་པའམ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་
མཐའ་དག་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་མདོ་ལས། གསོལ་བ། བཙུག་ལྡན་འདས་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་
བཙོན་པར་བགྱི། བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་འདི་ལྟར་གཟུགས་ནི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ལྷ་པ་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་བྱ་དང་
འབྲ་བར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་
ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་
བྱའོ་ཞེས་བཙོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

དུག་པ་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་འདིགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་ཀྱི་བྱིང་མི་འཛོག་པར་འགྲོ་བར་
འདོད་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བདུན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་དུ་
འཕགས་པའི་ཆོས་མེད་པས་འདོད་པ་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། གསོལ་བ། བཙུག་
ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་

བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལགས་སམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
བརྒྱད་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་
འབྱོར་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་དང་།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་
ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། དགྲུ་པ་སེར་སྣ་ཤིན་ཏུ་
གོམས་པར་བྱས་པས་བདུད་ལ་སོགས་པས་ཕྱིར་ཁྲོལ་བའི་དངོས་པོ་དམིགས་
པ་ལ་བཏགས་པའི་དངོས་པོར་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་
འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་འཕོང་གི་སྟོབ་དཔོན་ལག་ཚོད་ལ་བབ་པའི་གཞུ་ཐོགས་པ་ནི་
ཕྱིར་ཁྲོལ་བའི་དགྲ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབ་པར་དཀའ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། ཅེ་མོར་ཕྱིན་པ་ལ་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དྲུག་པ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་གོང་དུ་ཐོད་ཀླུ་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱིས་བསྟན་ནས། གཟུང་བར་
ཉོག་པའི་དང་པོ་ལ་དགྲར་བྱེ་བའི་དང་པོ་མདོར་བསྐྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་
ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པར་མོས་པས་མདོར་བསྐྱས་པ་དང་།

གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྒྱས་པ་ཡང་མདོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་པ་དེ་ལ་ནི་འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་
སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟ་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དགོངས་པ་མཛད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པས་བསྟན། གསུམ་པ་ཇི་སྟད་བསྟན་པ་བཞིན་དོན་ལ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པས་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་ཡང་མདོ་ལས། གསོལ་པ།

བཅོམ་ལྷན་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དབང་པོ་རྣམས་
པོའི་འདུག་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་བསྟན། བཞི་པ་བྱང་བ་དང་འགག་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་འདས་པ་དང་མ་
བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་གང་དག་
བརྟེན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་རེ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། ལྷ་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་མི་ལྷན་པས་མཐོང་བའི་
ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ལྟར་བཙུན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སྒྲུར་དུ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཁོར་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། དུག་པ་མ་འོངས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་
པ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཆེ་ཐ་ན་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་
ཅུམ་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱོམ་པར་འགྱུར་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པས་བསྟན། བདུན་པ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པས་སྤངན་ལས་འདས་པར་སྒྲིབ་པའི་
ལམ་ཡང་མདོ་ལས། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཇི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བགྱི།

དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་བགྱི་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན།

བརྒྱད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡང་
མདོ་ལས། གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་མངོན་
པར་བསྐྱབ་པར་བགྱི་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། དགྲུ་བ་རང་
བཞིན་མེད་པས་བསྟོམ་པའི་ལམ་ཡང་མདོ་ལས། གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་དེ་ལྟར་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བསྟོམ་པར་བགྱི་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། བསྟོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་གཟུང་བར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལ་དགྲུར་
བྱེ་བའི་དང་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་བྲལ་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་
བ་ཡང་མདོ་ལས། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་དེ་སྤིང་ཅིག་དུ་སྐྱུད་
ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྐྱུད་པ་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་བསོད་ནམས་བྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཡང་མདོ་ལས།

གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་མ་ཆད་ཅིང་མ་བྲལ་བར་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་སྐྱུད་པར་བགྱི་བ་ལགས་སམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
གསུམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། བཞི་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དེའི་སྤྱིན་པ་སྟོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མདོ་ལས། འདུས་བྲས་སམ། འདུས་
མ་བྲས་སམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་སམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སམ། ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དག་ཀྱང་གདགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། ལྷ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཡང་མདོ་ལས།

བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་མེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པས་བསྟན། སྤྱག་པ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲོམ་པ་
དང་། བདུན་པ་དམིགས་པ་མེད་པས་བསྒྲོམ་པ་མེད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་དམིགས་
པ་དང་མི་དམིགས་པ་གཉི་ག་མེད་པས་སྒྲོམ་པ་ཡང་མེད་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་པ་ཡང་མདོ་ལས། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ཙམ་གྱིས་ན་མི་དམིགས་
པར་འགྱུར། ཅི་ཙམ་གྱིས་ན་དམིགས་པར་འགྱུར་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། དགུ་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པས་དོན་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་
པ་ཉིད་ལ་གཟུང་བའི་རྟོག་པ་ཡང་མདོ་ལས། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤམ་
ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བགྱིས་པ་དང་། འགྱུར་བ་མ་མཆིས་པ་ལགས་ན། བཅོམ་
ལྡན་འདས་འོན་ཅི་ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་དག་ནམ་
པར་དགོད་པར་འགྱུར་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། འདི་ན་པའི་ནམ་
པར་རྟོག་པའི་དང་པོ་ལ་དགུར་བྱེ་བའི་དང་པོ་རྩས་སུ་ཡོད་པར་མ་སྒྲེས་པས་
སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་

རྟོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་སྦྱོར་ལྷན་གྱི་སེམས་ཅན་གང་དག་འཁོར་བ་ལས་
ཡོངས་སུ་ཐར་བར་བསྐྱེ་བ་དག་མ་དམིགས་ལགས་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན།

གཉིས་པ་སྒྲུང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཡང་མདོ་ལས།
བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྦྱུལ་བ་ལྟ་བུར་མཐུན་ནས་སེམས་ཅན་གང་དག་བཏུལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱོར་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་ཆོས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མདོ་ལས། གསོལ་པ།
བཙུག་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུལ་བ་ལྟ་བུ་ལགས་ན་བཙུག་
འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སྦྱུལ་བ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་མཆིས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པས་བསྟན། བཞི་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་ཞེན་པ་མ་སྤངས་པས་ཆོས་ལ་
ཆགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲོ་བྱོས་ཞི་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་དམིགས་
ནས་སྦྱུལ་བ་སྦྱུལ་ནས་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། ལྷ་པ་མན་ཆད་འགྲེལ་བ་དང་། མདོ་གོ་རིམས་ལྟག་འོག་མི་མཐུན་པ་མདོ་
བཙན་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དག་པར་མ་ཞུགས་པས་ཡོན་མ་དག་པ་ཡང་མདོ་ལས།
གསོལ་པ། བཙུག་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་སྦྱུལ་བ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱེ་
བྲག་མ་མཆིས་ན་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་ཡང་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ལགས་ཞེས་པ་

ལ་སོགས་པས་བསྟན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་རྣམ་གངས་དེས་ན་འདི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆད་མར་
བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱལ་བ་ལ་བྱེ་བྲག་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། སྤྱིན་པ་ལ་
སོགས་པར་དམིགས་ཏེ། སྤྱབ་པས་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འབྲུགས་པ་ཡང་མདོ་ལས།
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཞུགས་ནས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དཀྱུགས་པར་
མི་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་
དཀྱུགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་
དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མདོ་ལས།
གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་དཀྱུགས་
པར་མི་བྱེ་བ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གི་སྤྱད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་མི་བྱེད་
པས་དངོས་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡང་མདོ་ལས།

གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་གཞན་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
བྱེ་བའི་སྤྱད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མིང་དང་མཚན་མས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་བསྟན་ཏེ་ཆོས་རྣམས་བརྗོད་པ་མཛད་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་
ཏོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་འཛིན་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལ་དགྲར་བྱེ་བའི་དང་པོ་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་

ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྲིངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ལམ་
ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྲིངས་པ་དང་། གསུམ་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྲིངས་པ་
ཡང་མདོ་ལས།

གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
པ། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
ཅེས་ང་སྤྱོད་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཞི་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྲིངས་པ་ཡང་མདོ་
ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ལམ་ཡང་དངོས་པོ་མ་མཆིས་ལ་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ཡང་དངོས་པོ་མ་མཆིས་ན། ཅིའི་སྦྱད་དུ་འདི་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་
བཤོ། །འདི་ནི་ལན་ཅིག་བྱིར་འོང་བཤོ། །འདི་ནི་བྱིར་མི་འོང་བཤོ། །འདི་ནི་དག་
བཅོམ་བཤོ། །

འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བཤད་ལགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན། ལྷ་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མ་
ཤེས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་
ཀུན་ཏུ་ཚྲིངས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
འདི་ནི་ཆོས་གང་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་བསྟན་དུ་ཡོད་

བཤམ། བསྟན་དུ་མེད་བཤམ། རོགས་པ་དང་བཅས་བཤམ། རོགས་པ་མེད་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། དུག་པ་བདུད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་མི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཀུན་དུ་ཚོངས་པ་ཡང་མདོ་
ལས།

རབ་འབྱོར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
སྟོད་པར་བྱེད་ཅིང་སྟོབས་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་
སྟེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བདུན་པ་དོན་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་པས་
སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་ཀུན་དུ་ཚོངས་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དོན་ལ་འདི་ལྟར་སྟུང་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་རྟག་པའི་དོན་
ལ་སྟུང་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བརྒྱད་པ་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་
བཞིན་ལ་ཀུན་དུ་ཚོངས་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་
ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་
དོན་དང་དོན་མ་ལགས་པ་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཇི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
བྱིན་པའི་དོན་ལ་སྟུང་པར་བསྟོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། དགུ་པ་གཟུང་བ་
དང་འཛིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཀུན་དུ་

མྱོངས་པ་ཡང་མདོ་ལས། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདུས་མ་བཟུངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་
བསྐྱབས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ལགས་སམ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

ཡོན་ཏན་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་
བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བསྟན་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྤྱུལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་ཐབ་པ་ལགས་
སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། བྱངས་དགུ་ལས་མ་གཏོགས། ཅེ་མོ་ལ་དོན་
བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བདུན་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟན་པ་ཡང་
མདོ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་
ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
གང་དག་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐབ་པོ་འདི་ལ་སྤྱོད་
པ་དེ་དག་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་སྤྱག་བཟུངས་པའི་
གནས་ལགས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

ཅེ་མོ་ལ་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བཙུངས་ཏུ་
བྱེ་བའི་དང་པོ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དག་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
དམིགས་པ་འཐད་པ་ཡང་མདོ་ལས། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཁོ་ན་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སམ། འོན་ཏེ་

གཟུགས་ཀྱང་དངོས་པོ་མ་མཆིས་ཤིང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱིར་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་
བཟུང་བ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །

རབ་འབྱོར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར་ངོ་བོ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མི་དམིགས་པས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་པ་
དེ་སྤྱིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྩུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་།
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཞི་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་
དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་མདོ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་
རྫོབ་ཉི་ཤེར་བར་བཟུང་སྟེ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་
སྟོན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

ལྷ་པ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། ལེ་ལུ་
དུག་ཅུ་ལྷ་པའི་ཁྲད་ནས། དེ་སྐད་ཅས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་
ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་རྟོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བགྱི་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་གང་གི་ཆོག་སྒྲ་དགས་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་

པས་བསྟན། རྒྱལ་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གྲང་
མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་
རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཙུག་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བགྱི་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་སངས་
རྒྱས་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་གང་གི་ཆོག་ལྷ་དགས་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། བདུན་པ་མིང་ཙམ་དུ་བཏགས་པར་བྱས་པས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གྲང་
མདོ་ལས། གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་བསྟེན་བཀའ་བགྱིས་པ་དང་། དགེ་བའི་
རྩ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བགྱིད་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་
སུ་བེན་པས་རི་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལགས་
ཞེས་པ་ནས། གཏན་ལ་པབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། བརྒྱད་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པ་
བཀའ་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གྲང་མདོ་ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ།

བཟུང་ནས་གྲང་ཆོག་གིས་ཡོངས་སུ་འབྲིས་པར་བྱས་ནས་ཡིད་གྱིས་རྗེས་
སུ་རྟོག་པར་བྱེད་ལ་ལྟ་བས་ཤིན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་གཟུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། དགྲུ་པ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་
ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡང་མདོ་ལས། ལེ་ཏུ་རྒྱལ་ཅུ་རྒྱལ་པའི་སྤྲད་ནས། དེ་ནས་
བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
རྟོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་སངས་

ཐུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མི་བགྱིད་ཅིང་དགེ་བའི་ཙ་བ་
དག་ཀྱང་མི་སྦྱིད་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཙུ་བ་དངོས་པོ་དང་དངོས་
པོ་མེད་པར་རྟོག་པ་བཀག་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
ཡང་མདོ་ལས།

ལེ་ལུ་བྱུག་ཙ་ཙ་དགུ་པའི་སྟོད་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་
ལྟར་ཆོས་འདི་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་
འབྱོར་དངོས་པོ་མེད་པས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་བྱ་
བར་མི་ལུས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཙུ་གཅིག་པ་སྟོས་པ་ནམ་པར་
གཞག་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་
ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་
ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྟོས་པ་གང་ལགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་
བསྟན། བཙུ་གཉིས་པ་ལམ་ནམ་པར་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་
བྱེད་པས་ལམ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མ་
མཆིས་ན་ཅི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་
མམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཙུ་གསུམ་པ་དོར་བ་དང་སྒྲང་བ་མེད་པས་
མི་མ་སྟན་པ་དང་། བཙུ་བཞི་པ་གཉིན་པོ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་

བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་བ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གང་ལགས་བ་དང་བྱང་ཆུབ་གང་ལགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་དང་ལྡན་བ་ཡང་མ་ལགས་མི་ལྡན་བ་ཡང་མ་ལགས་གཟུགས་ཅན་ཡང་མ་ལགས།

བསྟན་དུ་ཡང་མ་མཆིས་ཐོགས་བ་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཅོམ་ལྡན་ཆོས་ཅན་མེད་པས་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འདི་ལྟར་མཆན་ཉིད་མེད་པར་མཆན་ཉིད་གཅིག་པའི་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་འདི་ནི་གཟུགས་མེད་ཅིང་བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་བ་མེད་བ་སྟེ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཅུ་དྲུག་བ་རང་དང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་མི་འཐད་པས་བསྐྱོམ་བ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་བ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་ལླུ་ལ་རྟོ། །རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཆན་ཉིད་མེད་དེ་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ་མཆན་ཉིད་གཅིག་བ་ཡང་མ་ཡིན་བ་སྟེ།

རབ་འབྱོར་མཆན་ཉིད་མེད་བ་ལ་བསྐྱོམ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་བསྐྱོམ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། བར་འདིར་གློལ་བ་བརྒྱད་མ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། ལེའུ་བདུན་ཅུ་པའི་ཁྲད་ནས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་ལླུ་ལ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་

ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་
གཤམ་ཏེ་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཡང་མ་མཆིས་ན་ཐོབ་
པ་ལྟ་གཤམ་མཆིས།

མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ལྟ་གཤམ་མཆིས་ཏེ། མ་མཆིས་ན་ཅི་དངོས་པོ་མ་
མཆིས་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་མ་མཆིས་ལགས་སམ་ཞེས་པ་
མན་ཆད་གྱིས་བསྟན་རྟོ། །སྤྱི་དོན་བརྒྱད་གྱིས་བསྟན་པའི་དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་
པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཙམ་
ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙམ་
ལྡན་འདས་གཤམ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྡན་ཟླ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་བྱ་
བར་འགྱུར་ན་ཞེས་པས་མགོ་བྱངས་ནས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ནམས་དང་། རྗེས་སུ་
བྲན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་
སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡང་མདོ་ལས།

དེ་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་སྟོབ་པ་ན་བདག་ཉིད་ཡང་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་
པར་བྱེད་ལ། གཞན་དག་ཡང་སྤྱིན་པ་ལ་འགོད་ཅིང་སྤྱིན་པའི་བསྐྱགས་པ་ཡང་
བརྟེན་ལ། གཞན་གང་དག་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱགས་པ་ཡང་རྟེན་པར་
བྱེད་ཅིང་རྗེས་སུ་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་སྤྱིན་པ་ལ་གོམས་པ་དེས་ལོངས་སྟོང་
ཀྱི་བྱང་པོ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ཚུལ་ཁྲིམས་

ཀྱང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ནི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་སྦྱོད་ལ།

གཞན་དག་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་
དུ་འཇུག་གོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཅོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ཡང་
མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ནི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདག་ཉིད་ཀྱང་བཅོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱེན་པ་ལ་སྦྱོད་ལ། གཞན་དག་ཀྱང་བཅོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་ཡང་དག་
པར་འཛིན་དུ་འཇུག་གོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཅོམ་འགྲུས་ཀྱང་མདོ་
ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
བདག་ཉིད་ཀྱང་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བཅོམ་པར་བྱེད་ལ། གཞན་དག་ཀྱང་
དགེ་བའི་ཆོས་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་སྟེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན། བསམ་གཏན་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་
བདག་ཉིད་ཀྱང་བསམ་གཏན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ཆད་མེད་པ་རྣམས་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པས་བསྟན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་དང་པོ་
བསྐྱེད་པ་ནས་ཉི་བར་བཟུང་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་

སེམས་ཅན་ནམས་སྤྱིན་པས་ཆོས་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བློན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་མཐར་གྱིས་བྱ་བ་དང་མཐར་གྱིས་བསྐྱབ་
བ་དང་མཐར་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས།

ལྷ་རྗེས་སུ་བློན་པ་བསྟོམ་མོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོར་བསྟན་ནས། སངས་
རྒྱས་རྗེས་སུ་བློན་པ་དངོས་ཀྱང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བློན་པ་རི་ལྟར་བསྟོམ་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། ཆོས་རྗེས་སུ་བློན་པ་ནི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་རྗེས་སུ་བློན་པ་རི་ལྟར་བསྟོམ་ཞེ་ན་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། དག་འདུན་རྗེས་སུ་བློན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་
འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་འདུན་རྗེས་སུ་བློན་པ་རི་
ལྟར་བསྟོམ་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་བློན་པ་ཡང་
མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་
རྗེས་སུ་བློན་པ་རི་ལྟར་བསྟོམ་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

གཏོང་བ་རྗེས་སུ་བློན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པས་གཏོང་
བ་རྗེས་སུ་བློན་པ་རི་ལྟར་བསྟོམ་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ལྷ་རྗེས་སུ་
བློན་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པས་ལྷ་རྗེས་སུ་བློན་པ་རི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱ་

ཞེན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
མཐར་གྱིས་བྱ་བ་དང་མཐར་གྱིས་བསྐབ་པ་དང་མཐར་གྱིས་བསྐབ་པ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་འདོད་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆུལ་གྱིས་ནང་སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། སྤྱི་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་
བསྟན་པའི་བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
ལ་ཡང་མཆོན་ཉིད་བཞིས་བསྟན་པའི་དང་པོ་ཟག་པ་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བསྐྱུས་པ་ཡང་མདོ་ལས། ལེའུ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གཅིག་པའི་སྐད་ནས། དེ་ནས་ཡང་
བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་
ཏོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་རོ་བོ་
ཉིད་ལགས་ན། བཙེམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་སྐད་དུ་བྲམ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཞུགས་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན།

མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་རྣམས་པར་སྤྲིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ཟག་པ་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་
འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་

བ་ལ་སྟོང་བ་ན་དེ་གང་གི་ཆེ་སྟོན་བ་སྟོན་ན་ཟག་བ་མེད་པའི་སེམས་ལ་གནས་
ནས་སྟོན་བ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། མཆན་ཉིད་གསུམ་
བ་མཆན་ཉིད་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་བ་ཡང་མདོ་ལེ་བྱ་
བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་པའི་སྐད་ནས།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་བ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
གསལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མཆན་
མ་མ་མཆིས་བ་དང་། རྩོལ་བ་མ་མཆིས་བ་དང་། མ་འདྲེས་བ་དང་། རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་བ་དུག་པོ་སྟོན་པའི་པ་རོལ་དུ་
བྱིན་བ་དང་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། མཆན་ཉིད་བཞི་བ་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་བ་ལ་སྟོང་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟར་བྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་
ཤིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྲག་ཅ་ལྟ་བུ་དང་།

མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་དང་། མིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱལ་བ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་ཤེས་
སོ་ཞེས་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །སྤྱི་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ཆོས་
ཀྱི་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པར་བསྟན་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་
སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་བ་བཞིར་བསྟན་ཏོ། དེ་ལ་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡང་

མདོ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་
ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སམ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་མགོ་བྱངས་ཏེ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དངོས་དང་སྐྱར་བ་ནི་འོག་ནས།

དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གང་ལ་གནས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་
མེད་པ་ཐོབ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱུགས་ཐ་དད་པ་དམིགས་པ་
མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་རབ་
འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེན་པ་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་
གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་
ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་དེ་ལ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆན་
སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། དུག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་འཁོར་ལོའི་མཆན་དང་
ལྡན་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཞི་པ་སྐྱུ་ལ་འདི་སྐྱེ་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤྲུག་སྤྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་གང་གིས་འཁོར་བ་
ཇི་སྟེན་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་
མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་བསྟན། མཛད་པ་ནི་སྤྱན་ལས་ཡིན་ལ་
དེའི་དོན་ཡང་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་གྱིས་བསྟན། མདོ་ལས་སྤྱན་ལས་དང་པོ་དང་ལྷག་
འོག་མི་མ་སྤྱན་པས་མདོ་བཅན་པར་བྱས་ནས་དང་པོ་སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེ་

བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་འགོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་རི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སྟོན་པར་སྦྱ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་
དག་པར་སྤྱད་ཅེ་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

གཉིས་པ་བཟང་པོ་དང་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་
མཆོན་ཉིད་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་དུ་འདོམས་ཤིང་
རྗེས་སུ་སྟོན་ཏེ། དེགས་གྱི་བྱ་དག་ཚུར་ཤོག་ཁྲིད་ཅག་ཡི་གེ་མདོན་པར་བསྐྱབ་
པ་ལ་མཁས་པར་གྱིས་ཤིག །ཡི་གེ་གཅིག་ལ་མཁས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པས་མི་
མཐུན་པའི་བྱོགས་དོར་ཁིང་གཉིན་པོ་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་མཛད་
པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་མཐོང་ནས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་སྟོན་ཏོ། །

ཅི་ནས་ཀྱང་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་དག་ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་པར་དེ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་ཏོ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཞི་བ་སྦྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་
ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་གྱིས་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
མཆོན་ཉིད་རི་ལྟར་བའི་བདག་ཉིད་ལ་བཀོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་བྱིན་པའི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་འཇུག་ཆུལ་བྲིམས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འཇུག་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་

བསྟན། ལྷ་པ་རང་གི་དོན་འཁོར་གསུམ་ནམ་བར་དག་པས་རབ་ཏུ་བྱ་བའི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གོམས་པ་ལ་འགོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཉེ་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ཙམ་དུ་བས། དེ་
འདི་ལྟར་མཆོན་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཙམ་དུ་བས་པ་ལགས་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པས་བསྟན། སྤྱག་པ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་
ལམ་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྤྱལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཉེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལགས་
ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བབྱི་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་
བསྟན། བདུན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གོམས་པ་ལ་
འགོད་པ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་ནམས་དང་གང་ཟག་
གཞན་དག་པན་ཚུན་དུ་འབྱུགས་ཤིང་གཞོད་སེམས་སུ་གྱུར་པ་དག་མཐོང་ན་འདི་
སྐད་དུ་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན།
བརྒྱད་པ་སྟོན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དང་པོ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་
ཀུན་དུ་འགོ་བརྟེན་གས་པའི་མཆོན་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་

ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་
ལྡན་བ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མ་མཆིས་བ་ལགས་ན།
བཅོམ་ལྡན་འདས་འོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་སྐྱ་ན་
མེད་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་
བགྱེད་ཞེས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ལགས་ཞེས་བ་མན་ཆད་གྱིས་
བསྟན། དགྲ་བ་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱར་བྱུར་བས་ས་གཉིས་བ་ལ་
སོགས་བ་ལ་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བརྟེན་གདགས་པའི་ཆོས་སུ་ཤེས་བ་ལ་འགོད་བ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་དེ་
ཡང་འདི་ག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱིས་བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྐྱ་ན་མེད་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་ཟད་གྱི་ཞེས་བ་མན་ཆད་གྱིས་
བསྟན། བཅུ་བ་རིམ་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་བ་རོལ་ཏུ་བྱེན་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བྲུག་
པར་ཤེས་བ་དང་ཤེས་བྱ་དངོས་པོར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་
སུ་མེད་པར་འགོད་བ་ཡང་མདོ་ལས།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་བ་ཤུ་རིའི་བྱས་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཤེས་རབ་གྱི་བ་རོལ་ཏུ་བྱེན་བ་ལ་སྒྲིད་བ་གང་གིས་སེམས་ཅན་མ་མཆིས་ཤིང་
མཆིས་བ་མ་ལགས་བ་དག་སྐྱེན་བ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པར་བགྱེད་ཅིང་ཞེས་བ་ལ་

སོགས་པས་བསྟན། བཅུ་གཅིག་པ་ས་བདུན་པ་ལ་ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ་ཡང་མདོ་ལས།
དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
གསལ་གྲོ། །

བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གང་ལ་
སྟུང་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བགྱི་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ཡོངས་སུ་དག་པར་བགྱི་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་
ལམ་གང་ལགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཅུ་གཉིས་པ་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་
དུ་བྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འགོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། ལེ་ཏུ་བདུན་
ཅུ་ཅ་བདུན་པའི་སྟངས་། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་
ཏེ། གང་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་ལྟ་བུའི་
གོ་ཆ་བགོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ལམ་དེ་གང་
ཡིན་སྟུམ་མོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན།

བཅུ་གསུམ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་པ་ལ་སོགས་
པ་ལ་འགོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་སྟོང་པས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་འདི་ལྟར་འདི་ལ་
མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པར་གང་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་
པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་

སོགས་པས་བསྟན། བཅུ་བཞི་པ་ས་དགུ་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
མཐུས་བྱང་ཆུབ་འཕྲོད་པ་ལ་འགོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་ལགས་ན།
བཅོམ་ལྡན་འདས་འོན་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱང་
ཆུབ་གྱི་ལམ་བསྐྱེད་པར་བབྱིད་པ་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཅོམ་
པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྟོབས་གྱིས་ས་བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་
སྣ་ཆོགས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་
འོན་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་
དག་པར་བབྱིད་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། བཅུ་དུག་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་
གིས་ཐོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་
ཡང་མདོ་ལས། ལེ་ཏུ་བདུན་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་པའི་མྱད་ནས།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ངེས་པ་ཞེས་བབྱི་བའམ་འོན་ཏེ་མ་ངེས་པ་ཞེས་བབྱི་བ་ལགས་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་མགོ་བྱངས་ཏེ་འོག་ནས་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཕྱང་པོ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་

བསྐྱེད། བཅུ་བདུན་པ་སྤྱོད་ས་བཅུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
ལ་འགོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་གཤམ་ཏེ་ངེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ་མི་མ་ཐུན་པའི་གནས་
རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ལགས་ན། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དྲུང་
འགྲོའི་འགྲོ་བར་སྐྱེས་པའི་རབས་བསྟན་ན། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གང་དུ་མཆིས་
ལགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཅོ་བརྒྱད་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་
ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་དུ་ཉི་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འགོད་པ་
ཡང་མདོ་ལས། དེ་རྩེ་འཕྲུལ་གྱིས་དེ་དག་ཏུ་སོང་ཞིང་སྦྱིན་པའམ། རྩེ་ལ་བྲིས་
སམ། བཅོད་པ་འཕ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན། བཅུ་དགུ་པ་བྲུང་པར་གྱི་ལམ་
གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་མཐའ་དག་འདྲན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་འགོད་པ་ཡང་མདོ་ལས།

དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གང་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་ལྷན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཁོར་སྐྱ་བར་འགྱུར་
བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་
དག་གང་ལགས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ཅི་ཤུ་པ་ལས་དང་འབྲས་བྱ་

འབྲེལ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡང་མདོ་ལེ་འུ་བདུན་ཅུ་ཅ་དགུ་བའི་ཁྲད་ནས། དེ་ནས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་ཆོས་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་
ལགས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་འོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གང་ལགས་ཞེས་
བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་དེ་ལྟ་བ་
བཞིན་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་བ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལགས་
ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་འོན་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འགོ་བ་ལྗེའི་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་
བགྱིད་པ་ལགས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་མགོ་བྱངས་ནས། གཞན་དུ་ན་བྱང་ཆུབ་
ལ་གཞོལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ལ་འགོད་བ་ཡང་མདོ་
ལས། ལེ་འུ་བརྒྱད་ཅུ་བའི་ཁྲད་ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་
རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་དག་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་ཀྱང་མ་མཛད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་

མོག་གཞི་མེད་པ་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་
བཀའ་སྩལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་
སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གང་ལ་གནས་ནས་
དངོས་པོའི་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་བྱང་བ་འཇལ། འགྱུར་བ་
དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མ་ཞོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་མཆིས་ལགས་
སམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
དག་པའི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་འགོད་པ་
ཡང་མདོ་ལས། ལེ་ཏུ་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་གཅིག་པའི་མྱད་ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བ་མ་མཆིས་
ཤིང་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་མ་མཆིས་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་མ་མཐོང་
བ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བ་མ་མཆིས་ཤིང་རྣམ་པར་བྱང་བར་
འགྱུར་བ་མ་མཆིས་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།

ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྔ་བ་བི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱའི་
ཆོགས་ལ་འགོད་པ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། བྲག་ཅ་ལྟ་བུ་
དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། བི་

ཟའི་གོང་བྱིར་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱལ་བ་ལྟ་བུ་ལགས་ན་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན།
ཉི་ཤུ་ཅ་བུག་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཐ་
མི་དད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་བ་ལ་འགོད་བ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཙཅ་ལྟན་
འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྟན་བ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཙཅ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ཆོས་གང་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་བ་དེ་ཅི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྟོད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
སམ། འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ཉི་ཤུ་ཅ་བུན་བ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་འགོད་པར་མཛད་བ་ཡང་མདོ་ལས། ལེ་ཏུ་བརྒྱད་ཅུ་
ཅ་གཉིས་པའི་སྐད་ནས། བཙཅ་ལྟན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྟན་བ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙཅ་ལྟན་འདས་གཤེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་
བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ལགས་ན་དེ་སྐད་དུ་ཆོས་གང་ཅི་ཡང་མི་
བབྱིད་ན་ཞེས་བ་མན་ཆད་ལེ་ཏུ་འཛིག་པར་སྟན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་དངོས་པོ་ཡང་
མེད། རང་གི་དངོས་པོ་ཡང་མེད། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་མེད་ན། དེ་ལ་གང་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་ཡོད་པར་འགྱུར་
རེ་སྐྱེན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་རྟོ། །

འདིར་ལེ་ཏུ་འཛིག་མཆོམས་རྣམས་ནི་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་བ་བཙཅ་པར་བྱས་ཏེ།
སྐྱར་བ་ཡིན་པས་འབྲུམ་དང་སྐྱར་བ་ལེ་ཏུ་ཉུང་བས་ལེ་ཏུ་མཆོམས་མི་མཐུན་བ་
རྣམས་མདོའི་ཆོག་བཙཅ་པར་བྱས་ཏེ་དོན་དང་སྐྱར་རོ། །བཙཅ་ལྟན་འདས་མ་
ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་བ་འབྲུམ་བ་དང་། འབྲིང་དུ་

བསྟན་པ་ཉི་ཟླ་སྟོང་པ་དང་། བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་ཟི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ནམས་དང་
མངོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱ་གྲི་སྐབས་བརྒྱད་དང་སྒྱར་བའི་འགྲེལ་པ་པ་ཐེ་ཏ་ཆེན་
པོ་སྟེ་རྩ་བ་ཀློང་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །

དཔར་བྱང་སློན་ཆོག

༥ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྩལ་དལ་འབབས་སྤྱང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སློ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱུར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ས་སྟེང་
རྒྱལ་བསྐྱེད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་
འབྲེན་ཤུ་གུ་མེད་གཤེད་རིང་ལུགས་སློ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲས་ལུན་
ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། རང་བསྐྱེད་བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་
གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འབྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགོ་
བསྟེན་སློན་ཆོག་ཏུ་ཤུ་གུའི་དགོ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྱོད་བཤག་དབང་སློ་བཟང་བསྐྱེད་འཛིན་
རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། ། སུ་མཛྲ་ལོ། །